

Wam Korīt

Pawre kot Korīt kām Jejus kōt hkwyjē hwyr kagà nē mēnh

Pawre na pre kagàja nhípêx. Jejus nhý hã kapér jaréh o pa xwýnhjê hõ na pre. Na pre hipêx nē ma kři pê Korīt kām Jejus krajê hwyr kumě. Nē kagàja kamā mē kām tanhmã mēmoj tā karõ hto. Na pre mē kot àhpumunh týx ã amnhí to jarkrar o pa nē mē kām kapér. Nē tanhmã amnhí tomnuj to nē mē kām kapér. Nē mē hprō nē mē mjén xwýnhjaja tanhmã wa kot axpén nhípêx to hã mē kām karõ. Nē mē kot Tírtum mā mex o mex ã haréh kaxyw axpén wyr mē pikuprõnh nē tanhmã amnhí nhípêx to hã nhūm mē kām karõ. ã na pre Pawre mē kām mēmoj tā karõ nē hã kagà ané. Nē mē kām:

¹ Pa Korīt kām Jejus kōt ixkwýjaja. Xà mē amex? Ot pa mē awyr kagàja nhípêx nē kumě. Ixpê Pawre na pa Kris kōt mē pahtō Sostenes mē wa awyr ixpér mē. Tā kagàja nhípêx nē mē awyr kumě. Tírtum na pre ixte Jejus Kris nhý hã mē ajahkre ho ri ixpa kaxyw ixām. ² Tā ot pa mē awyr kagà nhípêx nē mēnh mā. Korīt kām ixpyrà nē mē apê Tírtum krajê hwyr.

Tírtum kot amnhí kaxyw mē axunhwyr jakamā na ka prem amnhí tomnuj kaga nē Kris kōt amnhí xunhwý nē hkôt amnhí nhípêx mex o ri apa. Krí piitā hkôt mē kot amnhí to Jejus Kris wyr o mē pa xwýnhjê pyrà nē. Mē panhõ Pahihti Jejus Krisja ām pixi mex na.

³ Nē Tīrtūm kēp Mēpahpām maati nē Jejus Kris kēp mē panhō Pahihti jakamā na pa hte mē ato wa hwȳr rāhā o ri ixpa nē mē ato wa hwȳr o:

—Kwa Tīrtūm mē Jejus wa. Kēr ka wa Korīt nhō xwȳnhjē kutā anojarēt rāhā ho wa ri apa. Nē mē ho mex rāhā nē. Kē mē amnhī tā war apumunh kōt ri hamakētkati nē hkīnh nē àmnhīx tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho ri pa. Anē.

Tīrtūm kot Jejus Kris kukwak ri mē pahto mex ã harēnh

Sikūn Pêtre 1.2; Wam Tesarōn 5.23-24

⁴ Nē mē ate amnhī kaxyw Jejus Kris kōt aja-maxpēr o ri apa jakamā na hte Tīrtūm mē ato mex nē. Tā pa hte kām amnhī jarēnh kaxyw nē kām mē ajarēnh o:

—Pa Tīrtūm. Ām hāmri na ka pre Korīt nhō xwȳnh kwȳjē ho akra. Nà ja mex o mex. Anē.

⁵ Nē ra mē ate Kris kōt amnhī xunhwȳr jakamā na ka mē ra amex kumrēx nē ri apa. Nē aprī hā Kris kot amnhī nhīpēx pumunh mex nē aprī hā akwȳjē mā harēnh o ri mē hkōt apa. ⁶ Na pa pre mē awȳr mō nē mē amā Kris kot amnhī nhīpēx ã harēnh o ri mē akōt ixpa. Ka prem inhma nē hkōt amnhī xunhwȳr tȳx kurē kumrēx. ⁷ Jakamā nhūm Tīrtūm mē ate kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw mē ato mē axihtȳx. Nē kaxyw mē amā mē ate axpēn to mex xà piitā mē amā kugō. Mē ate Jejus kot akupŷn mē pahwȳr wrȳk jamār pē hapēr arīt o apa pē tanhmā kām axpēn nhīpēx to ho apa kaxyw. ⁸ Koja Tīrtūm tanhmā mē akrā hto ka mē hkōt pix mā ri amnhī nhīpēx rāhā nhūm Pahihti

Jejus Krisja akupŷn mē pahwŷr wrŷ. Hāmri nē mē ate amnhī nhîpêx ã mē apumu nē mē ajarēn o:

—Nà ãm hāmri na hte jajaja amnhī to mex pix o ri pa. Anē.

⁹ Nē koja Tīrtūm ra kot amnhī jarēn xà hkôt mē ato mex nē. Ra kot mē ate Pahihti Jejus Kris kôt apa kaxyw amnhīm mē axunhwŷr jakamā koja ra kot amnhī jarēn xà hkôt mē ato mex rāhā nē.

Mē pahte mēmoj tā axpēn pê pahpigràn̄h kêt ã mē pamā karō

Rōmān 15.5-6; Sikūn Korīt 13.11; Epes 4.1-6; Piri-pos 2.1-4; Wam Pêtre 3.8

¹⁰⁻¹¹ E Kris kôt ixkwŷjaja. Na ka xep htem mēmoj tā axpēn mā axàkjér pix o ri apa nhūm pre Krojre hkwyjaja amnē ixwŷr pôj nē inhmā mē ajarē. Kwa nà mē ã amnhī nhîpêx anhŷr kêt nē. Kêr ka mē axpēn kôt ri amnhī nhîpêx rāhā ho ri apa. Nē axpēn kôt ri ajamaxpêr rāhā nē. Te ixkre tipxi kamā mē ri apa pyràk o mān kêt mē axpēn nhîpêx o ri axpēn kôt apa. Nē mē axpēn kutā anojarêt rāhā ho ri apa. No mēmoj tā axpēn mā axàkjér pê axpēn pê apigràn̄h kêt nē. Na pa Pahihti Jejus Kris nhŷ hā mē amā ã ja hā karō anē.

¹² Nē na ka xep htem ahpŷnhā ri mē apê mē ixkwŷ hā amnhī jarēn o ri apa. Jao mē akwŷjaja pa ixkôt ri amnhī nhîpêx xwŷnh ã amnhī jarē. Nē mē akwŷjaja axtem Apor kôt ri amnhī nhîpêx xwŷnh ã amnhī jarē. Nē mē akwŷjaja axtem Simâw Pêtre hkôt amnhī nhîpêx xwŷnh ã amnhī jarē. Nē mē akwŷjaja axtem Kris kôt amnhī nhîpêx o ri apa xwŷnh ã amnhī jarē. Æ na ka xep htem ahpŷnhā amnhī jarēn anhŷr o ri pa.

¹³ Kwa nà ka mě ã ahpýnhã amnhí jarénh aně ně te mě ate Kris o apigràn̄h pyràk o hipêx. Kwa mon ka hte mě akwýjaja apé ixkwý hã amnhí jaré? Xà pa na pa pre pí kahpa hã ajêt ně mě anê ty? Nà Kris pix na pre mě panê hã ajêt ně ty. Xà mě apé pa ixkwý hã amnhí jarénh kaxyw na prem mě akrã kumrã? Nà mě apé Kris kwý hã amnhí jarénh kaxyw na prem ã mě anhípêx aně. Mě kot ja hã mě apumunh xwýnhjaja kot mě apé Kris kwý hã mě apumunh kaxyw. Tā na ka xep htem axtem ně ã ri ahpýnhã mě kãm amnhí jarénh anhýr o ri apa.

¹⁴⁻¹⁵ Kop ãm ixte amnhí kôt mě axunhwýr prãm ronhýx pa mě ato mě axohtô ně mě akrã kumrã ně mě amã: “E ra mě apé ixkwý na ka mě.” Aně. Nom na pa pre ã mě amã ixkapér anhýr kêt ně. Ăm hãmri na pa pre ãm mě ato grêre ně mě akrã kumrã. Ăm Kripti mě Gajre wa pix. ¹⁶ Ku ně xep määñen Estepti ně kaxyw mě hkwýjaja. Ăm jajé pixjaja. Nom ko apu axte mě hkwý ko. Ixte mě hkrã kumrãr xwýnhjê mä ijamaxpér týx kêt. ¹⁷ Na pre Kris ixte mě hkrã kumrãr o ri ixpa kaxyw ixãm kêt ně. Ăm ixte mě kãm kapér jarénh o ri mě hköt ixpa pix kaxyw na pre ixãm.

Ně na pa hte amnhí krã hköt ri ixujarénh o ri mě akôt ixpa hkêt ně. Kot pa ã amnhí nhípêx aně nhûm mě ixkapér mex ã inhma ně pa ixkôt amnhí xunhwý. Ja pymaj na pa hte amnhí krã hköt ri tanhmã ixujarénh to ho ri ixpa hkêt ně. Na pa hte ãm ixprí hã Kris kot tanhmã mě panê amnhí nhípêx to hã harénh o ri mě hköt ixpa. Mě pahpiitã mě panê htyk ã harénhja pa hte mě kãm harë. Mě kot hprí hã mar ně hköt amnhí xunhwýr kaxyw.

Jao amnhī krām mē ujarēnh mexta jagjēnh nē hā no htŷx kaxyw. Pa ja hā mē omu nē iixkīnh nē ijamaxpēr o:

—Na htem ixkapēr ma nē Jejus kōt amnhī xunhwŷr kurê kumrēx. Nà ãm hāmri na pa hte mē kām ixkapēr kaprŷ ho ri ixpa hkêt nē. Anē.

¹⁸ No kêt mē pahte Tīrtūm kot mē pahto hkra xwŷnhjaja ra mē pahte Kris pī kahpa hā mē panê htyk ã harēnh mar nē pahkīnh nē papa xwŷnh na pu mē. Jakamā na pu htem pajamaxpēr o:

—Nà ãm hāmri na Tīrtūm Kraja htyk kukwak ri mē ixto mex nē mē ixto hkra. Mē ujarēnhja mex kumrēx. Anē.

No kêt mē kêp hkra hkêt xwŷnhjaja na htem tee ri Kris tyk ã harēnh ma nē hamaxpēr o:

—Tk. Tanhmā kot kêt we amnhī to nē mē panê ty? ãm amarī mē kot amnhī krā hkôt pī kahpa hā nhôr nē hpīr kēnā. Anē.

*Tīrtūm kra hkêt xwŷnhjê jarēnh
Matêwre 11.25-26; Wam Korīt 3.19*

¹⁹ Nē Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kot mē kêp hkra hkêt xwŷnhjê jarēnh kot:

Mē kot htŷx ri àhpumunh tŷx ã amnhī to jarkrar o pa htā kot paj mē kêp ja ho ijapêx pa nhūm mē ã amnhī jarēnh anhŷr kaprŷ. Anē.

²⁰ Jakamā mē àhpumunh tŷx ã mē kot amnhī to jarkrar xwŷnhjaja nē mē kot Mojes kapēr o mē ahkre ho ri mē pa xwŷnhjaja nē mē kapēr rūnh xwŷnhjaja. Mē kot Tīrtūm Kra hkôt amnhī xunhwŷr kêt jakamā te mē àhpumunh kêt pyràk. Tīrtūm kra hkêt xwŷnhjaja kot mē àhpumunh tŷx ã mē harēnh tā no ãm Tīrtūm noo mā te mē àhpumunh

kêt pyràk. Nẽ te htìx ri mẽ kot amnhĩ nhǐpêx o pa pyràk. [21](#) Tīrtūm àhpumunh o àhpumunh jakamã na pre ra mẽ hkukamã hamaxpêr o:

—Nà kot paj mẽ àhpumunh tìx ã mẽ omunh xà hkôt mẽ ho ixtka hkêt nẽ. Ām mẽ kot ixtka Jesus kot mẽ nê htyk ã harẽnh mar nẽ amnhĩ kaxyw hkôt hamaxpêr pix ã mẽ omunh xà hkôt kot paj mẽ ho ixtka. Anẽ.

[22-24](#) No Ijaewjaja kãm amnhĩ krã hkôt pix mã amnhĩ nhǐpêx prãm jakamã na pa hte mẽ ixpê Jesus kwìjaja mẽ hwìyr mra nẽ mẽ kãm Kris kapêr jarẽnh o ri ixpa nhñum mẽ inhma nẽ ãm mẽ inhma. Nẽ te mẽ kot mẽ inhmar kêt pyrà nẽ mẽ inhma:

—Tk. Nà kot paj mẽ tokyx axujarẽnh kôt amnhĩ nhǐpêx kêt nẽ. Kot kaj mẽ inhma mẽ ixte aa mêmoy pumunh kêt õ ho anẽ pa mẽ ja hã apumu nẽ axihtìx ã apumu nẽ rí kormã hkôt amnhĩ nhǐpêx.

Anhýr o inhma kapêr. Tã no pa mẽ kãm ã amnhĩ nhǐpêx anhýr kêt nẽ. Ām Kris kot mẽ panê píkahpa hã htykja pix pa htem mẽ kãm harẽnh o ri ixpa. Ja kamã nhñum mẽ hkwìjaja mẽ inhma nẽ ãm mẽ inhma nẽ Kris xihtìx kêt ã ãm amarí htyk ã harẽ. No mẽ hkwìjaja. Tīrtūm kot amnhĩ kaxyw mẽ unhwìyr xwìyñhjaja na htem mẽ kurom mẽ inhma nẽ ra mẽ inhmar tìx kurê kumrëx. Nẽ mẽ inhma kapêr o:

—Nà ãm hãmri na Krisja Tīrtūm pyrà nẽ hihtìx o hihtìx. Ām hãmri na ka ã harẽnh anẽ. Anẽ.

No Ijaew kêt xwìyñhjaja na Ijaew pyrà nẽ kãm amnhĩ krã hkôt amnhĩ nhǐpêx o pa hprãm kêt nẽ. Nẽ mẽ kãm mẽ àhpumunh tìx pix prãm o pa. Jakamã na pa htem mẽ kãm Kris kapêr jarẽnh o

ri mē hköt ixpa nhūm mē hkwȳjaja mē inhma nē Ijaew kwȳjē pyrā nē ām mē inhma nē mē inhmā:

—Tk. Nà na ka htem ām ri axêx o ri apa. Kot pa mē akapēr mar kêt nē. Kot paj mē axàhpumunh tȳx ā mē apumu nē rī kormā mē ama nē mē akôt amnhī nhīpēx.

Anhȳr tā pa mē ām arī Kris kot mē panē htykja pix pa mē kām harēn o ri mē hköt ixpa. Nhūm mē hkwȳjaja mē inhma nē mē inhmā:

—Nà mē axàhpumunh kêt jakamā na ka htem atȳx ri ā ja jarēn anē.

Anhȳr tā no nhūm mē hkwȳjaja. Tīrtūm kot amnhī kaxyw mē unhwȳr xwȳnhjaja na htem mē inhma nē mē inhmā kapēr o:

—Nà ām hāmri na ka mē ā Krisja jarēn anē. Tīrtūm pyrā nē àhpumunh o àhpumunh kēnā. Anē.

²⁵ Tīrtūm mē Jejus wa mē pakurom àhpumunh o àhpumunh nē hihtȳx o hihtȳx.

Tīrtūm mē parom hihtȳx o hihtȳx ā harēn

Matēwre 11.25; Sikūn Korīt 12.7-10; Xiakre 2.5

²⁶ E Kris kôt ixtō nē ixtōxaja. Amnepē mā Tīrtūm kot amnhīm mē axunhwȳrta ā tanhmā na ka prem amnhī nhīpēx to ho ri apa? Nà na ka prem axohtō nē jar mē noo mā axàhpumunh kêt nē ri apa. Nē mē apē pahi hkêt nē ri apa. Mē axohtō nē amnhī to hkryre nē ri apa. ²⁷ Tā nhūm Tīrtūm amnhī kôt mē ate amnhī to hkryre xwȳnhjē xunhwȳ. Koja nhȳrmā kot tanhmā mē pahpiitā mē pajarēn to xà hā arīgrotā kato hāmri nhūm mē àhpumunh tȳx ā amnhī to jarkrar xwȳnhjaja Tīrtūm kot mē kurom mē pahto hkra hā mē pahpumu hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē amnhī kamā

hpijaàm tÿx n  . N   m   hiht  x    amnh   to jarkrar xw  nhjaja haxw  ja. Nh  m T  rt  m kot m   kurom m   pahto hkra h   m   pahpumu n   tee ri amnh   kukamā hamaxp  r n   amnh   kam   hpijaàm t  x n  .

²⁸ Na hte T  rt  m amnh   kaxyw m   kot amnh   to hkryre xw  nhj   xunhw  . N   m   kot m   kam   kahak o pa xw  nhj   xunhw  . Jar pyka ja kam   m   hkw   kot m   hkaga ht   nh  m T  rt  m amnh   m   m   unhw  . M  mo kaxyw na hte    amnh  m m   unhw  r an  ? N   m   kot nh  rm   tee ri m   àhpumunh t  x    amnh   jar  nh xw  nhj   pumunh n   axp  n m   m   har  nh o:

—Kwa m   pahte m   àhpumunh t  x    m   har  nh t   nh  m T  rt  m m   pahpyr   n   amnh   kaxyw m   unhw  r k  t n  . N   te m   àhpumunh k  t pyr  k.

Anh  r o axp  n m   m   har  nh kaxyw na pre T  rt  m amnh  m m   kot amnh   to hkryre xw  nhj   xunhw  . ²⁹ Jakam   kot puj m   nh  rm   T  rt  m m   amnh   to jarkrar p   tanhm   k  m amnh   jar  nh to hk  t n  . R  y k  m:

—Kwa ga ixpumu T  rt  m. Na pa hte    amnh   nh  p  x an   n      amnh   nh  p  x an  . Kwa ja h   ixpumu n   ixto akra n  ?

Anh  r o amnh   to hw  r k  t n  . ³⁰   m Jejus pix kukwak ri na hte T  rt  m m   pahto hkra. T  m na pre T  rt  m noo m   amnh  m m   paxunhw  . M   pahte ur  k n   pahp   hkra kaxyw. Jakam   na pu htem   m pix kukwak ri amnh   nh  p  x mex o ri papa. Nh  m m   pam   àhpumunh t  x x   hkw   g  . T   ra kot m   pahte amnh   tomnuj p   m   papytar jakam   kot puj m   nh  rm   pahtyk t   no   m akup  m paht  r n   T  rt  m m   wa kuri paht  r t  m

nē pamex kumrēx nē papa ho papa. ³¹ Tā ā Jejus kot mē panhīpēx kot anhŷr jakamā Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kot ja jarēnh kot:

Kot ka mē amā mēmoj tā jarkrar prām nom kēr
ka mē kamjaja amnhī to jarkrar kêt nē.
Mē panhō Pahihti ra kot mē panē tanhmā
amnhī nhīpēx toja pix ā tanhmā ho jarkrar
to ho ri apa. Anē.

2

*Pawre kot tanhmā Kris jarēnh to hā harēnh
Sikūn Korīt 4.1-7; Wam Pêtre 3.15*

¹⁻² E Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Amnepē mā ixte mē awŷr inhmōrta ā na pa pre inhnojarêt nē ijamaxpēr o:

—Kot paj ma mē hwŷr mō nē mē kām Kris kapēr jarē. Kot amnhī grônh kôt mē inhnê htykja pa mē kām harē. Ām ja pix jarēnh o ri mē hkôt ixpa. Nom kot paj mē kapēr japjê xwŷnhjê pyrà nē mē kām ixkapēr japjê hkêt nē. Rŷ mē urâk nē te ixâhpumunh tŷx o ri ixkapēr japjê pyràk o ri mē kām ixkapēr japjê hkêt nē. Kot paj ām ixkatât kôt ri mē kām tanhmā Jejus jarēnh to pix o ri mē hkôt ixpa.

Anhŷr o mē akukamā ijamaxpēr. Hāmri nē ma mē awŷr mō nē mē awŷr pôj nē mē amā Jejus kot mē panē htyk nē akupŷm htîrja pix jarēnh râhā ho ri ixpa. ³ Na pa pre tee ri amnhī kukamā ijamaxpēr nē ijamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Tanhmā kot pa we mē kām Tīrtūm kapēr jarēnh to nhūm mē inhmar tŷx nē hkôt amnhī xunhwŷr kurê kumrēx wehe? Kot paj amnhī krā hkôt mē kām harēnh kêt nē. Ja kaxyw

ijamaxpēr tÿx kêt kênã. Kot paj amnhî krâ hkôt mĕ kâm harë nhûm mĕ ãm inhma nĕ hkôt amnhî xunhwyr kêt nĕ. Nà kot paj Tîrtûm nhÿ hâ mĕ kâm tanhmã ixkapêr to kê tâm tanhmã mĕ hkrâ hto kê mĕ inhma nĕ hkôt amnhî xunhwyr japêr.

Anhÿr o ijamaxpêr. ⁴ Nĕ mĕ ate inhmar kaxyw na pa pre ixêx rom tanhmã mĕ ano kupyr to ho ri ixpa hkêt nĕ. Rÿ mĕ pajaja mĕ ixâhpumunh xà hkôt tanhmã mĕ amã ixkapêr to hkêt nĕ. Na pa pre ãm Tîrtûm Karõ nhÿ hâ mĕ amã awjarë. Mĕ ate mar nĕ hihtÿx o hihtÿx ã omunh kaxyw. ⁵ Jakamã na ka prem Tîrtûm xihtÿx ã omu nĕ amnhî kaxyw hkôt ajamaxpêr kurê kumrëx. No pa ixâhpumunh tÿx ã ixpumunh kôt ixkôt ajamaxpêr kêt nĕ. Na ka prem ixkapêr ma nĕ ajamaxpêr o:

—Nà Tîrtûm na mĕ parom àhpumunh o àhpumunh nĕ hihtÿx o hihtÿx.

Anhÿr o ajamaxpêr kôt ajamaxpêr kurê kumrëx.

Tîrtûm Karõ kot mĕ pamã àhpumunh xà nhôr ã harênh

Matêwre 7.6; Juâw 14.22, 16.13-15; Xiakre 3.13-18

⁶ Nĕ na hte Tîrtûm kra hkwÿjaja Tîrtûm kot amnhî nhîpêx ã omunh mex. Nĕ hamaxpêr ã omunh mex. Jakamã na pa hte mĕ ahkre japjê ho mĕ hkôt ixpa. Nom jar pika ja kamã mĕ pajamaxpêr tÿx xà ho mĕ ahkre hkêt nĕ. Rÿ pika piitâ hkôt mĕ utâr xwÿnhjê jamaxpêr tÿx xà ho ri mĕ ahkre ho ri ixpa hkêt nĕ. Koja nhÿrmã mĕ àhpumunh xâja mĕ kêp hapêx pa. ⁷ Jakamã na pa hte ãm Tîrtûm xâhpumunh xà pix o mĕ ahkre o ri ixpa.

Amnepē mā kormā mēmoj piitā hkēt ri na pre Tīrtūm amnhī kukamā amnhī jarēnh o:

—Mē kot amnhī kaxyw Ixkra hkōt mē hamaxpēr o mē pa xwÿnhjaja kot paj mē ho ixsra nhūm mē mex kumrēx nē pa ho pa.

Anhÿr o mē harē. Nom mē kot hkōt amnhī xunhwÿr kêt xwÿnhjaja nhūm kormā mē kām ja ho amnhīrīt kêt nē. Tā ja na pa hte ra mē kām harēnh rāhā ho ri mē hkōt ixpa nhūm mē Tīrtūm kām mē pahto hkra hprām hā harēnh ma.⁸ Nom pika piitā hkōt mē ho amnhīptar xwÿnhjaja na mē kormā ja mar kêt nē. Kēp apu mē kot mar ronhÿx prem pī kahpa hā mē panhō Pahihti nhōr nē hpīr kêt nē. Mex o mex tā nhūm prem axtem nē ã hipēx anē.⁹ Mē kot mēmoj mex pumunh kêt tā Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kot mēmoj mex jarēnh kot:

Na pre Tīrtūm mē kām hkīnh xwÿnhjê kutēp mēmoj
 mex kwÿ jaxwÿ nhūm mex o mex nē mē ahā
 hikwÿ.

Aa mēhō kot mēmoj mex o mexja pumunh kêt.

Nē aa mēhō kot ã mēmoj kot anhÿr pumunh kêt.

Nē aa ã mēmoj mex kot anhÿr kukamā hamaxpēr kêt.

Tā nhūm Tīrtūm mē kutēp hkwÿ jaxwÿ.

Anhÿr o kot harēnh tā no nhūm mē kot hkōt amnhī xunhwÿr kêt xwÿnhjaja ã kapēr anhÿrja mar kêt nē.

¹⁰ Mē pamā na pre Tīrtūm ja ho amnhīrīt. Na pre ra mē pamā Karō gō nhūm mē pamā gjêx o mē pamā mēmoj to amnhīrīt mex nē. Tīrtūm Karōja àhpumunh tÿx o àhpumunh tÿx. Nē kot hprī hā Tīrtūm jamaxpēr pumunh par.¹¹ No mē papajaja na pu htem axpēn jamaxpēr kôt axpēn pumunh kêt nē. Na pu htem papam amnhī jamaxpēr ã

amnhī pumu. Ja pyrà nē Tīrtūm Karō pix na hte Tīrtūm jamaxpēr pumunh. ¹² No mē pahpē hkrajaja na hte mē pahkarōja pix mē pakamā pa hkēt nē. Na hte māänēn Tīrtūm Karōja mē pakamā pa nē mē pamā tanhmā mēmoj to amnhīrīt to ho mē pahkōt pa. Nē Tīrtūm kot mē pakutēp mēmoj mex jaxwyrja nhūm ja kukamā mē pamā harēnh o amnhīrīt.

¹³ Jakamā na pa htem amnhī krā hkōt ri mē kām ixujarēnh kēt nē. Ām Tīrtūm Karō nhȳ hā na pa hte ixprī hā mē kām kapēr jarēnh o ri mē hkōt ixpa. Ra Tīrtūm Karō kot mē amā gjēx xwȳnhjē mā pa ū hā ixkapēr. ¹⁴ No mē kām Tīrtūm Karō kapēr mar prām kēt xwȳnhjaja na htem Tīrtūm kot amnhī nhīpēx pumu nē hprī hā omunh kēt nē. Mē kām kapēr mar prām kēt jakamā na htem ri kot tanhmā mē pahto mex to hā harēnh ma nē hamaxpēr o:

—Tk. Kwa mo kaxyw na htem ri ā Tīrtūm jarēnh anē? Tanhmā kot we amnhī to nē mē pahto mex? Nà kot anhȳr kēt. Anē.

¹⁵ Nom mē pahpē Tīrtūm kra hkwȳ hā mē pahte Karō kapēr mar mex xwȳnhjaja na pu hte mē kurom Tīrtūm kot amnhī nhīpēx ā omunh mex nē. Nē Karō xō ri mar mex nē nhūm mē kot Karō kapēr mar kēt xwȳnhjaja tee ri ā mē pahte amnhī nhīpēx anhȳr ā mē pahpumu. Nom hprī hā mē pahte Tīrtūm kōt amnhī nhīpēx pumunh kēt nē. ¹⁶ Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kot ja jarēnh kot:

Mēhō na kot Tīrtūm jamaxpēr pumunh?

Nē mēhō na pre we kām hamaxpēr gō?

Nà amrakati kumrēx. Tapxipix na àhpumunh tȳx o àhpumunh tȳx. Anē.

Tā mē papajaja mē pahte Tīrtūm Karō kapēr mar tÿx xwÿnhjaja na pu htem Kris xô ri pahprī hā hamaxpēr kôt omunh mex nē.

3

Mē kot Tīrtūm mā tanhmā amnhī nhÿpêx to xwÿnhjê jarênh

*Wam Korīt 14.20; Karatas 5.16-21; Epes 4.14;
Eprêw 5.11*

¹ E Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Pa mē amā mêmoy jarē ka mē inhma nē kām ajamaxpēr. Nà amnepê mā kormā mē ate Kris kôt amnhī nhÿpêx tohtuj anhÿrta ã tanhmā na ka prem amnhī nhÿpêx to ho ri apa wehe? Na ka prem arī ajamaxpēr tûm kôt pix mā amnhī nhÿpêx. Kormā mē ate Tīrtūm Karō hkôt amnhī nhÿpêx mex kêt jakamā na ka pre htem mêmprîre kot amnhī nhÿpêx pyràk o amnhī nhÿpêx. Nē mē uràk nē kormā mêmoy piitā omunh kêt nē. Jakamā na pa pre mē amā ixujarênh kaxyw nē te mē ate kormā Tīrtūm kapēr mar kêt xwÿnhjê pyràk o mē anhÿpêx nē mē amā tanhmā ixujarênh to. ² Mē hkarâre na htem mē hkà kagô pix kaô nē kormā mē apkur xà mex kur kêt nē. Ja pyrà nē na pa pre te ixte mē ato hpijaôr pyrà nē mē amā Tīrtūm kapēr piitâ harênh par kurê kumrêx kêt nē. Ām mē amā hkwÿ pix jarē ka prem ama nē Jesus kôt amnhī xunhwÿ. Tā na pa hte arī mē amā hkwÿ pix jarênh o ri ixpa nē kormā piitâ ho mē ajahkre jatur xâm mëngh kêt nē. ³ Na ka htem arī te mē apê Kris kwÿ hkêt pyràk o amnhī nhÿpêx o apa. Nē mêmoy kôt axpêñ kām agryk axpêñ mā axàkjêr o

apa. Á amnhí nhípêx anhýr jao arí mě ate amnhí nhípêx tūm kót amnhí nhípêx rāhā nē.

⁴ Na hte mě akwýjaja amnhí jarénh o: “Ixpê Pawre hkwý na pa.” Anē. Nē mě akwýjaja amnhí jarénh o: “Pa na ixpê Apor kwý na pa.” Anē. Kwa na ka htem á amnhí jarénh anhýr o te mě apê Kris kwý hkêt pyràk. ⁵ Apor mě pa ám wa ixte Tírtüm kapér o mě ajahkre xwýnh pix na pa wa. Wa ixpê mě anhō pahihti hkêt kénā kot ka kêt mě axtem nē mě apê ahpýnhã wa ixtkwy hã amnhí jaré. Na pa pre wa mě amā Tírtüm kapér jarénh o ri mě akôt ixpa ka prem wa inhma nē amnhí kaxyw hköt ajamaxpér týx nē. Nē hköt amnhí xunhwý nom wa pa wa ixtköt amnhí xunhwýr kêt nē. Na pa wa ám Tírtüm kapér o mě ajahkre nom amnhí kót mě axunhwýr kêt nē.

⁶⁻⁹ E pa ixprí hã mě amā war amnhí jaré ka mě inhma. Te wa ixpê Tírtüm pur kãm wa ixápênh xwýnh pyràk no mě kajaja te mě apê hpur pyràk. Na htem hpur karê nhûm hirã nhûm mě kamã ahkre ho pa. Ja pyrà nē na pa pre ixkumrêx mě awýr ixpa nē mě amā Tírtüm kapér jarénh o ri mě akôt ixpa. Te mě kot pur kãm ahkre ho ri pata pyràk. Tâ nhûm Apor ixpânhã ma mě awýr pa nē te mě kot pur karêta pyràk o mě anhípêx nē mě amā Tírtüm kapér o mě ajahkre mex o ri pa. Xà na hte pur karêr xwýnhja rý kamã ahkre xwýnhja tâm tanhmã mêmô hy hito nhûm ra higrôt nē hprêk nē ô? Nà na htem ám ahkre hpa nhûm arí hikwý. Nhûm Tírtüm tâm tanhmã hyta to nhûm higrôt nē hprêk nē ô. Ja pyrà nē na hte Tírtüm mě ho hkra nē tanhmã mě ho nhûm mě amnhí kaxyw hköt hamaxpér týx nē hköt amnhí nhípêx mex o

pa. Nom mē kām harēnh o pa xwȳnhta kōt amnhī xunhwȳr kēt nē.

Nē na hte pur karēr xwȳnh rȳ kamā ahkre xwȳnhja tām tanhmā hyta to nē ho htūr kēt nē. Tīrtūm pix na hte tanhmā ho nhūm higrōt. Ja pyrà nē na pa hte Tīrtūm kapēr o mē ajahkre o ri mē akōt ixpa nom pa tanhmā mē ato ka mē apē Tīrtūm kra nē ri apa hkēt nē. Tanhmā kot pa mē ato ka mē apē hkra? Tapxipix na kot mē pahto hkra kaxyw àhpumunh. Nē tapxipix na hte tanhmā mē pahkrā hto pu mē kām hprām xà hkōt amnhī nhīpēx mex o ri papa.

Nē pur karēr xwȳnh mē pur kām ahkre xwȳnhja wa. Hamē wa àpēnh mex jakamā koja hamē wa kot pur kām àpēnh pānhā amnhīm ujamȳnh rax nē. Ja pyrà nē kot paj mē ixte Tīrtūm kapēr o mē ajahkre ho ri mē akōt ixpa xwȳnhjaja nhūm Tīrtūm nhīrmā mē ixàpēnh pānhā mē inhmā amnhīrer mex nē.

Nē te mē ate Tīrtūm nhō ixkre pyràk. ¹⁰ Nē pa te ixpē Tīrtūm mā ixkre hā ixàpēnh xwȳnh pyràk jakamā na pre Tīrtūm mē akaxyw tanhmā ixto pa mē amā tanhmā kot amnhī nhīpēx to hā harēnh o ri mē akōt ixpa. Te ixte ò ixkre kaxyw ām xà maati xām pyràk o mē anhīpēx. Jao mē amā kapēr jarēnh o ri mē akōt ixpa. Mē ate amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr nē hkōt amnhī xunhwȳr kaxyw. Tā na ka prem hkōt amnhī xunhwȳr nhūm ixpānhā Tīrtūm kapēr o mē ahkre ho mē pa xwȳnh kwȳjaja mē awȳr mra nē mē amā kapēr jarēnh jatur xām kurē. Nē hprī hā ho mē ajahkre ho ri mē akōt pa. Te ho mē kot ixkre krax nhīpēx pyràk o mē anhīpēx.

Nē kwa mē ate mē ahkre o mē apa xwýnhjaja kēr ka mē akatàt kôt mē ahkre mex rāhā ho ri mē hköt apa.

¹¹ Nē Jejus Kris tapxipix na pu htem hköt amnhī xunhwý nhūm mē panê mē pahte amnhī tomnuj o hapêx. Jakamā te kēp kÿxpê ixkre nhīmōk ã nôr xà maatita pyràk.

¹² Nē na htem tōhā ixkre nhīpêx kaxyw nē pī htýx jakà nē ho hipêx nhūm kritpêm mē kām mex ry nē kuhê. No na htem tōhā nojarêt kām ixkre hā apê nē pī rerek o hipêx nhūm mē kām mex ry hkêt nē. Koja rôr nhyre hwýr mra nē mē kēp hapôk nē homnu. Ja pyrà nē na hte Tírtûm kapêr o mē ahkre ho ri mē pa xwýnh kwýjaja te mē kot katât kôt pī htýx o ixkre nhīpêxta pyrà nē katât kôt mē ahkre ho ri mē hköt pa. No nhūm mē hkwýjaja axtem nē te mē kot pī rerek o ixkre nhīpêxta pyràk o amnhī nhīpêx nē htýx ri Tírtûm kapêr kwým ri tanhmā mē ahkre hto ho pa. Jao hkwým ri amnhī nhīpêx rāhā ho ri pa.

¹³ Nē koja mēhō pī htýx pix o amnhîm õrkwý nhīpêx hāmri nhūm mēmo arîgro hā tanhmā amnhī to nē kēp pôr. No ãm hā pôja pix xêt pa nhūm kām hikwý xà nē òkwa êja arî piitâ mex nhūm ixkre hpâm axte hā pô janhôr o nyw. No koja pī rerek o hipêx nhūm mēmo arîgro hā kēp pôr hāmri nē piitâ kēp kaxàr pa. Ja pyrà nē koja nhýrmā Krisja akupýn mē pahwýr wrý hāmri nē mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpêx to ho papaja piitâ hā mē pahpumunh kôt tanhmā mē pajarênh to. Koja mē pahkwýjaja mē pahte mē kot pī htýx o ixkre nhīpêxta pyrà nē Tírtûm mā mē pahte amnhī nhīpêx mex o mē papa xwýnhjê xàpênh pumu nē

mē pahte amnhī to mex xwȳnh ā mē pajarē. Hāmri nē hpānhā mē kot pī rerek o ixkre nhīpēxta pyrā nē mē kot kām amnhī nhīpēx mex kēt xwȳnhjē pumu nē mē kot amnhī to mex kēt xwȳnh hā mē harē.

¹⁴ Nē pī htȳxja na hte tanhmā amnhī to nē hpōr no ām arī mex nē kuhē nhūm mē piitā arī mex ā omu. Ja pyrā nē koja Krisja mē kot kām tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho mē pa xwȳnhjē pumu nē mē kot tanhmā kām amnhī nhīpēx to hpānhā mē kām amnhīre nhūm mē piitā mē kot amnhī to mex ā mē omu. ¹⁵ No pī rerekja na hte pōr nē kaxār pa. Ja pyrā nē mē kot Kris mā amnhī nhīpēx mex hkēt xwȳnhjaja koja Tīrtūm mē kām amnhīrer kēt nē. Nom arī mē kēp hkra jakamā koja mē arī kuri htīr tūm nē pa. No ām mē kot Tīrtūm mā amnhī nhīpēx mex kēt jakamā koja mē hkwȳjē hkīnh ā amnhīm mēmoj mex kwȳ jamȳnh kēt nē. Te mēhō nhōrkwȳ kēp hpōr nhūm mē hkukrēx kwȳ jamȳnh kēt nē ū kamā kurūm hapōx pyrāk.

¹⁶⁻¹⁷ E pa mē amā mēmoj jarē. Ra mē ate mar tā mān ka mē ra tanhmā amnhī to nē hā ano hkēt rȳ ko. Nà te mē pahpē Tīrtūm nhōrkwȳ pyrāk. Tīrtūm nhōrkwȳja ū na. Tā mē pahpē hkra nhūm Karō kot mē pakaxwȳnh mā gjēx jakamā te mē pahpē ūrkwȳ pyrāk. Jakamā mē kot kapēr kwȳm ri mē ajahkre o ri mē pa xwȳnhjaja te mē kot Tīrtūm nhōrkwȳ grānh xwȳnh pyrāk. Koja mē nhīrmā amnhī xā htȳx kamā hamak o pa.

*Mē pahte amnhī to jarkrar kēt ā mē pamā karō
Wam Korīt 1.10-25*

¹⁸ Nē kot kaj mē atō axāhpumunh tȳx o amnhī to jarkrar o ri apa japēr. Kwa mē jam anhūre nē

axte ri ã amnhī nhīpēx anhȳr kêt nē. Nē te mē ate amnhī nê axàhpumunh tȳx xàja nhām rēnh par pyràk o amnhī nhīpēx. Mē paxàhpumunh xàja pikā kamā mē àhpumunh pix jakamā kēr ka mē te amnhī nê nhām rēnh pyrà nē hpānhā Tīrtūm xàhpumunh xà hkôt pix mā amnhī nhīpēx o ri apa. ¹⁹ No pikā kamā mē àhpumunh xwȳnhjaja Tīrtūm noo mā te mē hkrā pipānh nē htȳx ri pata pyràk. Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kot mē harēnh kot:

Pika ja kamā mē àhpumunh tȳx ã mē kot amnhī to jarkrar xwȳnhjaja Tīrtūm noo mā te mē kot amnhī to hēx o pa pyràk. Anē.

²⁰ Nē māänēn mē harēnh kot:

Mē kot amnhī xàhpumunh tȳx ã amnhī to jarkrar o ri mē pa xwȳnhjaja na hte Tīrtūm mē omu nē mē kot ã amnhī jarēnh anhȳr kaprȳ hā mē harē. Anē.

²¹⁻²² Jakamā kwa kēr ka mē axte mē apē ixkwȳ rȳ mē apē Apor kwȳ hā amnhī jarēnh o ri apa hkēt nē. Mē apē wa ixkwȳ hkēt kēnā. Nē mē apē nhām mēhō hkwȳ hkēt. Mē pahtiitā mē pahpē Kris kwȳ na pu mē.

Nē kot puj mē nhȳrmā pahtyk tā akupȳm pahtīr nē Tīrtūm mē Jejus wa kuri pamex nē pahtīr tūm nē ri papa. Jakamā kwa mē tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr kêt nē.

Nē jarāhā mēmoj piitā mē panhōō. Nē kormā mēmoj kot amnhīrīt kêt xwȳnhjaja haxwȳja mē panhō na. Ām mēmoj piitā mē panhō jakamā te mē pahpē mēmoj piitā mēō pahi pyràk. ²³ No mē papajaja axtem Kris kēp mē panhō Pahihti. Nē Tīrtūm kēp Kris nhō Pahihti.

4

*Tīrtūm pix kot tanhmā mē pajarēnh to xwȳnh ā
harēnh
Eprēw 13.17*

¹ Nē mē pajaja mē ixpē mē anhō pahi hkêt. Ām mē ixte Kris mā tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa xwȳnh pix jakamā Tīrtūm kormā kapēr kwȳ ho amnhīrīt kētja na pa htem mē amā ho amnhīrīt o ri mē akōt ixpa. Ja kaxyw na pre mē ixunhwȳ. ² Na pre Kris tanhmā mē inhmā kapēr to nē mē inhmā:

—E kēr ka mē ixkapēr pix o mān mē ahkre ho ri mē hkôt apa. Anē.

³⁻⁴ Kumā pix mā ixte amnhī nhīpēx o ri ixpa jakamā koja tapxipix ixte kām amnhī nhīpēx ā ixpumunh kōt tanhmā ijarēnh to. Ixte kām amnhī nhīpēx mex ā ijarē rȳ ixte kām amnhī nhīpēx mex kēt ā ijarē. Ām tapxipix koja tanhmā ijarēnh to. No koja nhām mēhō rȳ mē atō ā ijarēnh anē pa ama nē ām ama. Rȳ papam tanhmā kām ixte amnhī nhīpēx mex to hā kām amnhī jarēnh japēr hāmri nē ām ixtȳx kām ā amnhī nhīpēx anhȳr ā amnhī jarēnh kaprȳ. Pahihti Kris pix kot hprī hā mē pahte amnhī nhīpēx kōt pahpumunh jakamā tapxipix koja tanhmā mē pajarēnh to.

⁵ Jakamā kwa kēr ka mē ri mē kot Tīrtūm mā tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē omunh xà hkôt tanhmā mē harēnh to hkêt nē. Koja nhȳrmā Pahihti Krisja akupȳn mē pahwȳr wrȳ nē rī tām tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to hā mē pahpumunh xà hkôt tanhmā mē pajarēnh to. Nē mē kot hpimxur pē tanhmā amnhī tomnuj to ho mē pa xwȳnhjaja nhūm mē piitā mē noo mā mē kām ja ho

amnhīrīt nhūm mē ja hā mē omu. Nē mē pahtiitā mē pajamaxpēr xà ho amnhīrīt nhūm mē piitā hprī hā ja hā axpēn pumu. Hāmri nhūm Tīrtūm rī kormā mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho pa xwÿnhjē jarē.

⁶ E Jejus kôt ixkwÿjaja. Nà na pa ã mē amā Apor mē wa amnhī jarēnh anē. Mē ate inhmar nē Tīrtūm kapēr ã kagà hköt tanhmā wa ijarēnh to kaxyw. Kot kaj mē ã amnhī nhīpēx anē hāmri nē ahpýnhā tanhmā mē ixte Kris kapēr jarēnh xwÿnhjē jarēnh to hkêt nē. Nē axpēn mā mē ijarēnh o:

—Nà tām kot Kris kapēr jarēnh mex o kot hkwÿjē jakrenh jakamā kot paj hköt pix mā mān ri ixpa.

Anhÿr o axpēn mā mē ixtō jarēnh kêt nē. Kot kaj mē ã mē ixtō jarēnh anē nē te mē ixto jarkrar pyràk o amnhī nhīpēx. ⁷ Kwa mēhō na pre mē amā tanhmā ri mē ijarēnh to ka mē mar xà hköt ã mē ijarēnh anē? Nē mē ixkapēr mex ã mē ixkwÿjē jarē nē mē ixkapēr mex kêt ã mē ixkwÿjē jarē. Nà na ka mē ãm amnhī krā hköt ã mē ijarēnh anē nom Kris xàhpumunh xà ho ã mē ijarēnh anhÿr kêt nē. Æm mē ixte Tīrtūm kapēr o mē ajahkre xwÿnhjaja na pa prem mē amā mēmoj jarē ka mē ama nē mē inhÿ hā hköt axàhpumunh mex nē. No amnhī krā hköt mē axàhpumunh kêt kēnā kot ka kêt mē ã ahpýnhā tanhmā mē ixto jarkrar anhÿr to ho ri apa.

⁸ Te mē ate Apor mē wa ixrom Tīrtūm kapēr mar par nē hköt amnhī nhīpēx mex pyràk. Te wa ixrom mē ate Jejus nhīhkō hā mē ho amnhīptàr pyràk. Héxta waa nē. Kop apu ãm hāmri mē ate ïhkō hā mē ho amnhīptàr ronhÿx pa ijaxwÿja mē apyrà nē

ã amnhĩ nhípêx anẽ. Hāmri nẽ ixtkînh týx kumrêx.
⁹ Nom ja kot anhýr kêt.

*Jejus nhý hã mẽ ahkre xwýnhjê jarênh
 Sikûn Korít 4.8-10; Eprêw 12.1*

Nẽ mẽ ixpê Jejus nhý hã mẽ ajahkre ho mẽ ixpa xwýnhjaja te Tîrtûmja axtem tanhmã mẽ inhípêx to pyràk pa mẽ inhmex kêt nẽ ixpa. Te mẽ ixte gwýk kãm amnhĩ rênh nhûm mẽ kot mẽ ixtkamã òkre kahak pyràk o na htem mẽ inhípêx. Jakamã na hte mẽ hkwýjaja mẽ ixpumu nẽ mẽ ixtkapêr ma nẽ ãm mẽ inhma nẽ axpën mã mẽ ijarênh o:

—Tk. Kot mẽ ahkreja mexti hã. Kwa pu mẽ himex ri.

Anhýr jakamã te ra mẽ ixtik nẽ mẽ inhíkwý nhûm mẽ piitâ mẽ ixtâ htu nẽ mẽ ixpumunh nẽ ma pa pyràk o amnhĩ nhípêx. Jakamã na htem mẽ ixte mẽ ahkre ma nẽ ãm kuma nẽ ma pa. Nom Tîrtûm kapêr o mẽ wrýk xwýnhjaja na htem ja hã mẽ pahpumu nẽ axpën mã mẽ pajarênh o:

—Kwa mẽ kot Jejus ã mẽ hipêx katî htâ nhûm mẽ arî hkôt amnhĩ nhípêx mex nẽ aa hkaga hkêt nẽ. Hêxta waa nẽ. Nà ãm hāmri na htem ã amnhĩ nhípêx anhýr o pa. Anẽ.

¹⁰ Na hte mẽ kot mẽ ixtkapêr mar xwýnh kwýjaja kãm mẽ ixtkînh kêt nẽ tanhmã mẽ ixto kapêr punuj to. No mẽ kajaja nhûm mẽ ã mẽ ato kapêr anhýr kêt nẽ. Na htem mẽ ixkrâ pipânh ã mẽ ijarê no mẽ kajaja nhûm mẽ Kris nhý hã mẽ axâhpumunh týx ã mẽ ajarê. Nẽ mẽ ixte Tîrtûm kapêr kôt amnhĩ nhípêx mex kêt ã mẽ ijarê no mẽ kajaja na htem Tîrtûm kôt mẽ ate amnhĩ nhípêx mex ã mẽ ajarê. Nẽ mẽ kot mẽ ixtkamã òkre kahak týx tã mẽ akamã

õkre kahak kêt nẽ mẽ kãm mẽ akapẽr mar prãm nẽ.
11 Na pa htem arĩ Kris ã ixpunuj nẽ ixpa. Nẽ mẽ inhãmã prãm nẽ mẽ inhãmã kôr nẽ ri ixpa. Nẽ mẽ ixê pikaxônhre nẽ ri ixpa. Nhãm htem Kris ã mẽ ixtak rãnh nẽ. Pa mẽ inhõrkwý hkêt nẽ nhãm ri ixpa nẽ nhãm ri ixpa. Na pa htem arĩ ã amnhã nhãpêx anhýr o ri ixpa. **12-13** Nẽ ixàpkur xà kaxyw ixàpênh rãnh o ri ixpa. Nhãm hte mẽ kãm Jejus prãm kêt xwãnhjaja mẽ ijapry ho pa htã pa mẽ amnhã kurom mẽ kãm ixkapẽr mex nẽ mẽ kãm:

—E kê Tirtum mẽ ato mex nẽ ka mẽ amex nẽ apa. Anẽ.

Nẽ mẽ kot mẽ inhãpêx kati htã pa htem mẽ kutã amnhã to htãx nẽ arĩ mẽ hkôt ixpa. Na htem te mẽ kot ahpunuj nhãpêx pyràk o mẽ inhãpêx nẽ mẽ ixwãr mrar kêt nẽ. ã na htem mẽ ixte Jejus nhã hã mẽ ahkre o mẽ ixpa xwãnhjê nhãpêx anẽ.

*Pawre te kêp mẽ hpãm pyràk ã kot amnhã jarênh
Wam Tesarõn 2.11-12*

14-15 E Kris kôt ixkwãyjaja. Na pa ã mẽ amã kagà nẽ mënã anẽ. Nom mẽ ate inhmar nẽ amnhã kamã apijaàm kaxyw kêt. Inhmã mẽ ajapê jakamã na pa ã mẽ amã ixkapẽr nẽ hã kagà nẽ mënã anẽ. Na mẽ ra ohtô nẽ ixpãnhã mẽ awãr pa nẽ mẽ amã Tirtum kapẽr o mẽ ajahkre. Nom ixkumrãx na pa pre mẽ amã kapẽr jarê ka prem inhma nẽ Kris hkôt amnhã xunhwý nẽ amnhã kaxyw hkôt ajamaxpẽr tãx nẽ. Jakamã paxipix te ixpê mẽ apãm nhãm te mẽ apê ixkra pyràk. **16** Jakamã kwa mẽ ixte amnhã nhãpêx kôt ixpumu nẽ ijkôt mãñ kêt mẽ amnhã nhãpêx o ri apa. **17** ã mẽ ate amnhã nhãpêx anhýr kaxyw na pa pre ijamaxpẽr nẽ ma mẽ awãr Ximotre mẽ.

Haxwȳja Kris kôt te kēp iixkra pyrāk. Nē inhmā hapēe. Na hte jar Kris mā tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho pa. Tā pa pre mē awȳr kumē. Koja ma mē awȳr mō nē pōj nē mē amā Kris kapēr jarēnh o ri mē aköt pa. Nē mē amā tanhmā ijarēnh to nē mē amā:

—Nà Pawre na hte Jejus Kris jamaxpēr kôt hamaxpēr o pa. Nē kot amnhī nhīpēx kôt amnhī nhīpēx o pa. Nē krī piitā hköt mē kot urāk nē ā amnhī nhīpēx o pa anhȳr kaxyw mē ahkre mex o pa. Anē.

¹⁸ Nē na xep mē akwȳjaja te ra àhpumunh tȳx pyrā nē tanhmā ijarēnh to nē ijarēnh o:

—Pawreja akupȳn mē pahwȳr mōr ā amnhī jarēnh tā koja akupȳn mōr kêt nē kām ga. Ām kapēr kati xwȳnh na.

¹⁹ Anhȳr ā ijarēnh tā koja Tīrtūm kām tokyx ma mē awȳr inhmōr prām hā kot pa ma mē awȳr inhmōr kurē kumrēx. Hāmri nē pōj nē ixprī hā ā mē kot ixto kapēr anhȳr xwȳnhajē pumu. Nē mēhō kot ā mē kām ijarēnh anhȳr xwȳnhata ā ahkukja. ²⁰ Tīrtūm krajaja na htem hköt pix mā amnhī nhīpēx jakamā na htem hköt tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē omu nē rī kormā kēp hkra hā mē harē. Tā kot paj nhȳrmā mē awȳr pōj nē ā ixto kapēr anhȳr xwȳnhajē pumu nē ixprī hā mē kot amnhī nhīpēx ā mē omu nē rī kormā tanhmā mē harēnh to. Jao Tīrtūm nhȳ hā mē kot mē ajahkre hā mē omu rȳ amnhī krā hköt mē kot mē ajahkre hā mē omu nē rī kormā tanhmā mē harēnh to. ²¹ Jakamā kwa mē tokyx iixkutēp tām amnhī nhīpēx o ri apa. Kēr pa mō nē mē awȳr pōj nē mē ate tām amnhī nhīpēx ā mē apumu nē ixkīnh nē. Nē mēmoj

tā mē amā ixàkjēr kêt nē. Nē mē amā ixkapēr mex pix o ri mē amā ixkapēr. Te mē hipêêxà kot hkrajê mā kapēr mex pyràk o mē amā ixkapēr mex nē. Hāmri pu mē axpēn pumu nē pahkīnh nē.

5

*Mēhō kot tanhmā amnhī tomnuj to hā harēnh
Sikūn Korīt 2.5-11*

¹ Nē kwa na pa pre tee ri mē anhīōja jarēnh ma nē ixkaprī htìx nē. Na xep hte amnhī tomnuj tìx pē nā puro hā hpijaàm kêt o pa. Kwa mē pahpê Kris kwýjaja mē pahte ã amnhī nhípêx anhýr kêt nhūm mē kot Kris kôt amnhī xunhwýr kêt xwýnhjaja haxwýja ã amnhī nhípêx anhýr kêt tā nhūm ra mē anhīōja kot Kris kôt amnhī xām tā ã amnhī nhípêx anē. Kwa ja omnuj tìx kumrēx.

² Na xep ri ã amnhī nhípêx anhýr o pa ka mē ja hā omu nē ãm omu nē nē tanhmā kām nē hkêt nē. Amarī hā omunh o ri hkôt apa. Mē ate Tirtûm kôt axàhpumunh tìx ã amnhī jarēnh tā no ãm ja hā omu nē ãm hā omu nē nē tanhmā kām nē hkêt nē. Kwa nà. Mē tee ri kot ã amnhī nhípêx anhýrja ã omu nē akaprī nē hkêt wehe. Nē mē tokyx amnhī nē hanor kē mē akôt Tirtûm mā amnhī jarēnh xà hā ixbre hwýr axte mrar kêt nē.

³⁻⁵ Ixte mē apê awry htā ã kot amnhī nhípêx anhýr ã harēnh ma nē hkukamā tanhmā ijamaxpēr to. Nà ra ixte mē awýr ixpôx ronhýx pa mē ato akuprō. Pahihti Jejus nhý hā mē ato akuprō nē mē amā kot amnhī tomnuj xwýnhja jarē nē mē anē hanor kurê kumrēx. Jakamā e kēr ka mē māmrī ã amnhī nē hipêx anē. Mē panhō Pahihti Jejus nhý hā amnhī nē hanor nē te Satanasti mā rer pyràk

kē tee ri ja hā amnhī pumu nē tokyx kām urer japēr. Hāmri nē akupŷm tām amnhī nhîpêx. Kē nhîrmā Pahihti akupŷn mē pahwŷr wrŷ nhûm ma mē pahkôt õ krī hwŷr api.

⁶ Mē ate Tîrtûm kapēr jarênh mar mex ã amnhī jarênh tā kormā amnhī nē ã kot amnhī nhîpêx anhŷr xwŷnhta janor kêt nē. Kwa mē tokyx amnhī nê hano. Na htem pâwti nhîpêx kaxyw nē kamā kot ho hikot xà ho hkryre nē kamā kurê nē gaa nē rî ho piitâ hikot pa. Ja pyrà nē kot ka mē amnhī nê kot amnhī tomnuj xwŷnhta janor kêt nē hāmri nē gaa nē ra urâk nē apiitâ ã amnhī nhîpêx anhŷr o ri apa.

⁷ Kwa mē tokyx amnhī nê hano. Kêr ka mē arî amnhī to mex pix o ri axpën kôt apa nē tām ri amnhī nhîpêx o ri axpën kôt apa. Na pre ra Jesus Kris mē pahte amnhī to mex o papa kaxyw mē panê ty. Mē pahpiitâ mē panê ty. ⁸ Jakamā na pu htem ãm amnhī to mex pix o ri papa. Nē tām amnhī nhîpêx o ri papa. Jao tanhmā amnhī tomnuj to ho ri papa hkêt nē.

⁹ Nē wam ixte mē awŷr kagà nē mënhta kamā na pa pre mē amã:

—Kêr ka mē nhãm mē kot mënijê kamā hpijaàm kêt o mē pa xwŷnhjê hkôt ri apa hkêt nē. ãm ri mē hkàx ã apa.

Anhŷr o mē amã hā karõ. ¹⁰⁻¹¹ Nom na pa pre mē piitâ ã mē nê mē akurê anhŷr kêt nē. ãm mē kêp Kris kwŷ hā amnhī jarênh tā ã ri amnhī tomnuj anhŷr xwŷnh pixjaja na pa pre mē nê mē akurê. Koja měhõ kêp Kris kôt mē pahtô rŷ mē pahtôx ã amnhī jarênh tā mē kamā hpijaàm kêt o ri pa ka mē ja hā omu nē hkôt ri apa hkêt kurê kumrêx.

Nē mē kām nhām mē hkukrêx kīnh o kām ho õ hprām o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē sānti kutā hkōn krā ho rôrôk nē hkrī nē kām mex ā harēnh o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē mē kot axpēn to kapēr punuj o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē mē pipānh o ri mē pa xwÿnhjaja.

Nē axpēn pē ri mē àhkīnh o mē pa xwÿnhjaja.

Koja mēhō kēp Kris kwÿ hā amnhī jarēnh tā ā amnhī nhîpêx anhÿr o ri pa ka mē ja hā mē omu nē hkôt ri apa hkêt kumrêx. Nē mē kutā axàpkur kêt nē. Ām mē hkàx ā ri mra.

No mē kēp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjê nê na pa pre ā mē akurê anhÿr kêt nē. Mē piitā ā mē kot amnhī nhîpêx anhÿr o pa kēnā. Na htem axpēn kām hpijaàm kêt o ri pa.

Nē mē kām axpēn kukrêx kīnh o kām ho õ hprām o ri pa.

Nē sānti kutā hkōn krā ho rôrôk nē hkrī nē kām amnhī jagrer pē amnhī to hwÿr o pa.

Nē mē axpēn pē àhkīnh pix o pa.

Kris kwÿ hkêt xwÿnhjaja na htem ā amnhī nhîpêx anhÿr o pa. Tā tanhmā kot ka wem amnhī to nē mē hkàx ā ri apa? Mē piitā ā mē kot amnhī nhîpêx anhÿr kēnā. Kot puji mē nhÿrmā Tîrtûm nhō krī mex wÿr api nē rī kormā mē hkàx ā ri papa.

12-13 Nē mē kēp Kris kwÿ hkêt xwÿnhjaja na pa hte mē kot amnhī tomnuj ā mē omu nē ām mē omu nē tanhmā hā mē kām nē hkêt nē. Tîrtûm tām koja nhÿrmā ja hā tanhmā mē hipêx to. No koja Kris kôt mē pahtō rÿ mē pahtōxjê hō tanhmā amnhī tomnuj to ho pa pu mē pahtō ja hā omu nē

nê tanhmā kām pakapēr to kurê kumrēx. Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kot ja jarēnh kot:
 Kêr ka mē amnhī nê Kris kôt akwŷjê hō kot tanhmā amnhī tomnuj to ho pa xwŷnhjê jano. Æ harēnh kot anhŷr.

6

Mē pahte Kris kwŷjê ho pakapēr kêt Matêwre 5.38-40

¹ Nê na ka xep htem Kris kôt atō rŷ atōxjê hō mē ka wa tanhmā axpēn tomnuj to nê axtem nê juisti hwŷr axpēn to mra. Mē apyrà nê kêp Kris kwŷ hkêt tā ka htem ma hwŷr amnhī to mra nhūm war axpēn tā war ama nê tanhmā war ajarēnh to. Kwa mon ka htem axtem nê ã Kris kwŷ hkêt xwŷnhjê hwŷr mē amnhī to amrar anē? Kêt mē Kris kôt anhīõ hwŷr mān kêt mē amnhī to mra nê kumā mān amnhī jarē kê axpēn tā war ama nê axpēn tā tanhmā war amā kapēr to.

² Ra mē ate ja mar tŷx tā hkôt amnhī nhîpêx kêt nê. Mêmōj ãm grire htā ka wa tokyx akupŷm hā tām axpēn xām kêt nê. Rŷ Kris kôt war atōjê hō hwŷr wa amnhī to atēm nhūm akupŷm tām axpēn tā war axām kêt nê. Æm axtem nê mē kêp Kris kôt mē atō hkêt xwŷnhjê hwŷr amnhī to mra. Kwa mē ã amnhī nhîpêx anhŷr kêt nê. Mē pahpê Kris kwŷjaja kot puj mē nhŷrmā Kris nhîhkô hā mē kêp hkwy hkêt xwŷnhjê tanhmā mē harēnh to. ³ Nê Tīrtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnhjaja kot puj mē māänēn nhŷrmā tanhmā mē harēnh to ho pahkrī. Jakamā kwa māmrī ã mē pahte amnhī nhîpêx anhŷrja kukamā akupŷm tanhmā axpēn

xunhwŷr to ho apa. Mēmoj tā mē atōjê hō wa kot tanhmā axpēn to hā wa omu nē tokyx akupŷm axpēn tā wa kām akapēr kē wa tokyx akupŷm tām axpēn nhîpêx. Ā mē kot axpēn nhîpêx anhŷr o paja na kêt mex. ⁴ No na ka xep htem arī Kris kôt mē akwŷ hkêt xwŷnhjê hwŷr axpēn to mra nē mē kām amnhī jarē. Kwa mē ri ā amnhī nhîpêx anhŷr kêt nē. ⁵ Mē tokyx tee ri ja hā amnhī pumu nē amnhī kamā apijààm kêt wehe. Xà mē akamā Kris kôt mē atōjê hō pixire nē kot tām akupŷm mē axunhwŷr kaxyw amrakati kumrēx? ⁶ Na ka xep htem mēmoj tā axpu. Kris kôt mē atōjê hō mē mēmoj tā axpu nē ra mē kêt Kris kwŷ hkêt xwŷnhjê hwŷr amnhī to mra. Kot tām akupŷm mē unhwŷr xwŷnhjê hwŷr amnhī to mra.

⁷ Mē apijapu ho apa jakamā na ka mē amnhī tomnuj tŷx nē. Hāmri nē te mē apê Kris kwŷ hkêt xwŷnh pyrà nē mē hwŷr amnhī to mra. Kwa kwâr Kris kôt anhîo māmrī apê ahkī rŷ tanhmā anhîpêx to. Ka mē ām amnhī tā omu kē tapxipix tanhmā amnhī tomnuj to. ⁸ Ja mex tā mē ate ā amnhī nhîpêx anhŷr kêt. Na ka htem axpēn pê ahkī. Mē ate Kris kôt axpēn to atō nē atōx tā axtem nē ā axpēn nhîpêx anē. Te mē apijààm kêt pyràk o amnhī nhîpêx o ri apa. ⁹⁻¹⁰ Mē kot tanhmā amnhī tomnuj to xwŷnhjaja koja mē nhýrmā ma Tîrtûm nhō krī mex wŷr âpir kêt nē. Ra mē ate ja jarēnh mar tŷx.

Mēmyjê hō kot nhām mēnijê hō ho amnhī kati xwŷnhjaja.

Nē mēnijê hō kot nhām mēmyjê hō ho amnhī kati xwŷnhjaja.

Nē mēnijaja axtem nē mē kot amnhīō ho mjēn o
ri mē pa xwȳnhjaja.

Nē mēmyjaja haxwȳja axtem nē amnhīō ho hprō
ho ri mē pa xwȳnhjaja.

Nē mē àhkīnh o ri mē pa xwȳnhjaja.

Nē mē kām nhām mē hkukrēx kīnh o kām ho ō
hprām o ri mē pa xwȳnhjaja.

Nē ri mē pipānh o mē pa xwȳnhjaja.

Nē ri axpēn to kapēr punuj o mē pa xwȳnhjaja.

Nē mē kot amnhī to sānti hwȳr o mē pa
xwȳnhjaja.

Ã mē kot amnhī nhīpēx anhȳr xwȳnh piitā koja mē
Tīrtūm nhō krī hwȳr àpir kēt nē.

¹¹ Kormā mē ate Kris kōt amnhī xunhwȳr kēt
ri na ka pre mē akwȳjaja ã amnhī nhīpēx anhȳr o
ri apa. Tā amnhī kaxyw Jejus kōt ajamaxpēr nē
hkōt amnhī xunhwȳ. Hāmri nhūm Tīrtūm Karō
mē Pahihti Jejus Krisja wa mē anē mē ate amnhī
tomnuj piitā rēnh pa nē mē apē Tīrtūm kra hā mē
axunhwȳ nē amnhīm mē ate amnhī to mex xwȳnh
ã mē ajarē.

*Mē pahte tām amnhī nhīpēx o papa hā mē pamā
karō*

*Matēwre 5.27; Rōmān 12.1-2; Epes 5.3; Korosē
3.5; Wam Tesarōn 4.1-8*

¹² Nē na ka hte mē akwȳjaja amnhī jarēnh o:

—Nà na pa hte pa inhmā tanhmā amnhī nhīpēx
to hprām xà hkōt amnhī krā hkōt amnhī nhīpēx o
ri ixpa. Anē.

Mē ate ã amnhī jarēnh anhȳr tā no ām mē ate
amnhī jarēnhja mex kēt. Mēmoj piitā mē pamā
mex kēt. Na pu htem pamā hprām xà hkōt mēmoj

to anē nē gaa nē ra ho amnhī pyrà nē ho anhŷr pix o papa. Nē gaa nē kām panhūrer kêt kumrēx. Jao ra pahipipānh pix o ri papa. Rŷ paxêx pix o ri papa. Rŷ paxàhkînh pix o ri papa. Jakamā kêr pu mē pamā tanhmā amnhī nhîpêx to hpräm xà hkôt tanhmā amnhī nhîpêx to ho papa hkêt nē. Ām amnhī mē amnhī kaxyw Jejus mā pajamaxpêr pix nē.

¹³ Nē na htem amnhī jarênh o:

—Nà kot paj inhmā präm nē māmrī mêmoj ku. Nē inhmā nhām mēhō kamā ixpijaàm kêt präm nē māmrī ã amnhī nhîpêx anē. Ja tanhmā inhmā kute hkêt. Anē.

Tā koja nhýrmā Tîrtûm mē panhîja o hapêx pa. Na pre mē pahte nhām mē kamā pahpijaàm kêt o papa kaxyw mē panhîpêx kêt nē. Ām mē pahte mē panhîpêx xwýnh maatija mā tanhmā amnhī nhîpêx mex to ho papa pix kaxyw na pre mē panhîpêx.

¹⁴ Nē na pre Pahihtija ty nhûm Tîrtûm akupým ho htîr. Ja pyrà nē kot puj mē nhýrmā mē pajaxwýja ty nhûm akupým mē pahto mē pahtîr. Ja kaxyw tapxipix pix na àhpumunh týx o àhpumunh týx. ¹⁵ Na pu htem Kris kôt amnhī xunhwyr kôt pahpê hwýr nē te pahpê ī pyràk. Jakamā kwa mē ja hă anohtýx nē axte nhām mē hkupryjê hwýr amrar nē mē ho amnhîkati hkêt nē. Tîrtûm kêp ja omnuj. Te mē pahte Kris nhî pyràk jakamā kot kaj mē ã amnhî nhîpêx anhŷr jao te Kris tâm kot ã amnhî nhîpêx anhŷr o pa pyràk. Kwa ja mex kêt. Xà kot we Krisja ã amnhî nhîpêx anē? Nà koja ã amnhî nhîpêx anhŷr kêt nē. ¹⁶ Tîrtûm kapêr ã kagà htûm kot ja jarênh kot:

Kot ka mē atō mēnijē hō ho aprō nhūm kēp aprō kumrēx. Hāmri nē te ra war atipxi pyràk o axpēn nhīpēx. Anē.

Ã kot aprō mē wa ajarēnh anhŷr jakamā kwa kēr ka mē atŷx ri nhām mē hkuprŷjē hwŷr apa hkêt nē. Kot kaj mē ã amnhī nhīpēx anē nē Tīrtūm noo mā te ate aprō kuhpa hā hkuprŷta o aprō pyràk. Te wam aprōta kuhpa hā war atipxi pyràk. ¹⁷ Na pu htem Pahihti Jejus Kris kôt amnhī xunhwŷ nhūm amnhī tā mē pahpumu nē mē pamā Karō gō nhūm mē pamā agjē. Pu mē ra Karōja kôt te ra Jejus mē wa pahtipxi nē ri papa pyràk o axpēn nhīpēx. Jao Kris jamaxpēr mē mē pajamaxpērja te wa kot axpēn pyràk. Nē Kris kot amnhī nhīpēx mē mē pahte amnhī nhīpēxja te kot axpēn pyràk.

¹⁸ Jakamā kwa kēr ka mē amnhī prō pix tānopxar o ri apa. Nē mē anijaja amjēn pix tānopxar o ri apa. No mē nhām mēmyjē ho amnhīkati ho ri apa hkêt nē. Nē mē amyjaja nhām mēnijē ho amnhīkati ho ri apa hkêt nē. Kot ka mē nhām mēmoj tanhmā omnuj kute ho anē no ām amnhī nhī homnu hkêt nē. Nom kot kaj mē nhām mēnijē ho amnhīkati rȳ nhām mēmyjē ho amnhīkati hāmri nē ra amnhī nhī homnu hpa. ¹⁹ Mē panhī kamā na hte Tīrtūm Karō agjē nē kamā hkrī. Tīrtūm na pre mē pahwŷr kurē nhūm mē pahkarō mā agjē pu mē te mē pahpē ðrkwŷ pyràk. Jakamā na pu htem amnhī krā hköt pahtŷx ri mēmoj tanhmā ho ho papa hkêt nē. Ām Tīrtūm jamaxpēr xà hköt pix mā na pu htem tanhmā mēmoj nhīpēx to ho papa. ²⁰ Na pre ra Jejus mē pahte amnhī tomnuj pānhā amnhīrer kaxyw mē pahpiitā mē panē ty. Te htyk o amnhīm

mē pajaprōr pyràk o mē panhǐpêx. Jakamā kwa kér pu mē ãm hkôt pix mā mān ri amnhī nhǐpêx rāhā ho ri papa. Kē mē pahkwýjaja ja hā mē pahpumunh kôt Tírtūm mā mex o mex ã harēnh o ri pa.

7

Mē mjēn mē mē hprō wa kot axpēn to mex ã mē pamā karō

Epes 5.22; Korosē 3.18; Eprēw 13.4

¹ Nē ota mē ate ixwýr kagà nē mēnhta na pre ixwýr pôj pa omu. Nē kamā mē ate mē aprō hā ixkukjēr xwýnhta pa kamā harē nē omu. Tā kot paj mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma.

Nà kot ka mē amyjē hō amā aprō hkêt nē ahte ri apa hprām nē kam nē aprō hkêt apa. Ja tanhmā kute hkêt. Nom kér ka mē hkuprýjē ho presija ho ri apa hkêt nē. ² Na htem tōhā kām hprō hprām kêt nē ri pa nē gaa nē mē hkuprýjē hō pumu rȳ mē kēp mē hprōjē hō pumu nē kamā hpijaàm kêt o ri pa. Ja pymaj kér ka mē amyjaja māmrī aprō nē mē anijaja māmrī amjēn.

³ Nē mē anijaja. Koja mē amjēn akamā hkurē ka mē māmrī kām amnhī gō kē mē anī. Nē mē amyjaja māänēn. Koja mē aprō mē akamā hkurē ka mē māmrī mē anī. ⁴ Ām ka amā tanhmā amnhī nhǐpêx to hprām xà hkôt pix mā amnhī nhǐpêx kêt nē. Māänēn amā aprō kot kām tanhmā amnhī nhǐpêx to hprām xà hkôt māänēn hkôt kām amnhī nhǐpêx.

⁵ Nē kot kaj mē mēmo arīgro hā amā Tírtūm mā amnhī jarēnh ryy hprām japēr. Hāmri nē aprō mā:

—E kot puj jarāhā axpēn to amnhīkati hkêt nē. Kot puj ãm Tīrtūm pix mā amnhī jarēnh o amŷkry. Anē.

Hāmri nē māmrī ã amnhī nhīpêx anē. No kwa kēr ka mē ãm ja ho anhŷr o apkati pixi nē kām anhûre. Nhūm jāã ka mē amā axpēn to amnhīkati hprām nē māmrī tanhmā axpēn nhīpêx to. No kot kaj mē ã amnhī nhīpêx anhŷr kêt o hā atā apkati xohtō nē gaa nē ra akurē xàj axtem nē Satanasti jamaxpēr o ajamaxpēr. Jao nhām mēhō ni hwȳr mra nē aprō kuhpa hā kamā akurē ho kamā hpijaàm kêt. Rȳ nhūm mēnijaja nhām mēmyjē hō hwȳr mra nē mjēn kuhpa hā kamā hkurē ho war axpēn kamā hpijaàm kêt.

⁶ E mē ate ja hā ixxukjēr jakamā na pa ã ixprī hā mē amā ja jarēnh anē. Ka mē akwȳjaja amā aprō hprām nē māmrī aprō nē ri apa. Nē mē akwȳjaja amā aprō hprām kêt nē māmrī aprō hkêt nē ri apa. Nom kot pa paa mē amā mē aprō hā ixàmnênh kêt nē. Ka mē kam amnhī krā hkôt ajamaxpēr xà hkôt tanhmā amnhī nhīpêx to. ⁷ Na pa hte ixprō hkêt nē ri ixpa nom inhmā ja mex pa hte ahte ixpa.

Mē mjēn kêt nē mē hprō kêt xwȳnhjē jarēnh

Nē kormā mē aprō hkêt xwȳnhjaja. Ka mē ixpyrà nē aprō hkêt nē ri apa ronhŷx inhmā ja mex nē. Na hte mēmy hkwȳjaja hprō kêt nē ri pa nhūm Tīrtūm ja hā mē omu nē tanhmā mē ho nhūm mē mex nē ri pa nē mēnijē kamā hkurē ho mē kamā hpijaàm kêt o ri pa hkêt nē. No na hte mē hkwȳjaja hprō hkêt nē ri pa nē gaa nē ra hkurē xàj mēnijē kamā hpijaàm kêt. Æ mē ate amnhī nhīpêx anhŷr pymaj

kér ka mē amā aprō hprām nē māmrī aprō. Tīrtūm mā ja mex kēnā.

⁸ E mē aprō hkêt nē mē amjēn kêt xwÿnhjaja. Nē ra mē apê mē aprō htyk rȳ mē amjēn htyk xwÿnhjaja. Pa mē amā mēmoj jarē. Nà kot kaj mē ixypyrà nē mē aprō hkêt nē ri apa rȳ mē amjēn kêt nē ri apa nhūm ja inhmā mex nē. ⁹ No kot ka mē atō ra akurē japēr nē māmrī aprō rȳ māmrī amjēn. Ja māänēn tanhmā kute hkêt.

*Mē pahte axpēn kaga hkêt ã mē pamā karō
Matêwre 5.31, 19.3-9; Makre 10.2*

¹⁰ E kot paj hpānhā ra mē ate axpēn to amjēn nē axpēn to aprō xwÿnhjê mā ixkapēr. Nom kot paj amnhī krā hkôt tanhmā ixkapēr to hkêt nē. Pahihti Jejus Kris kapēr xà hkôt kot paj mē amā ixkapēr. Jakamā e kér ka mē anijaja mē amjēn kaga hkêt nē. ¹¹ Nom kot kaj mē tanhmā ajamaxpēr to nē hkaga japēr hāmri nē ahte ri apa nē axte nhām mēhō ho amjēn kêt nē. Rȳ tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr nē māmrī akupým amjēnta wȳr tē nē akupým hkôt ri apa. No kér ka mē axte nhām mēhō ho amjēn kêt nē.

Nē ra mē amyjaja kér ka mē ajaxwÿja ã amnhī nhípêx anē nē mē aprō kaga hkêt nē. E kér ka mē ã amnhī nhípêx anhŷr o ri apa.

¹² Nē mē ate ixwÿr kagà mēnh kamā axpēn tā ixukjêrta kot paj hpānhā mē amā harē. Na Pahihti Jejusja ja hā tanhmā inhmā nē hkêt nē. Ām amnhī krā hkôt kot paj mē amā tanhmā harēnh to ka mē inhma.

Ka mē amyjê hō ra Kris kôt amnhī xām nom nhūm aprō kormā hkôt amnhī xām kêt japēr. Nom

koja kām arī ri akōt pa hprām ka hkaga hkēt nē. Kē arī ri akōt pa. ¹³ Nē mē anijaja. Ka mē ajaxwŷja ra apē Kris kwŷ hā ri apa nhūm amjēn kēp hkwŷ hkēt tā arī ri akōt pa hprām nē arī ri akōt pa ka hkaga hkēt nē. ¹⁴ Kēp Kris kwŷ hkēt tā koja akōt Kris kwŷjē hkōt ri pa. Rȳ mē aprō kēp Kris kwŷ hkēt tā koja akōt Kris kwŷjē hkōt ri pa. Jao Tīrtūm kapēr mar o pa nē gaa nē apyrà nē hkōt amnhī xām japēr. Nē mē akra kēp Kris kwŷ hkēt xwŷnhjaja haxwŷja mē akōt Kris kwŷjē hkōt ri pa nē Tīrtūm kapēr mar o pa nē gaa nē akōt Jejus kōt amnhī xunhwŷr japēr.

¹⁵ Nom koja aprō kēp Kris kwŷ hkēt ā kām akaga hprām nē rī tām māmrī akaga. Rȳ amjēn kēp Kris kwŷ hkēt ā kām akaga hprām nē rī tām māmrī akaga. Kēr ka mē kot akaga nē tee ri kām tanhmā akapēr to hkēt nē. Kwār māmrī akaga ka ahte ajamakētkati nē axāmnhīx ri apa. Mē pajamakētkati nē mē pamex nē ri papaja na Tīrtūm kām hprām.

¹⁶ No koja amjēn kēp Kris kwŷ hkēt tā kām mē akaga hprām kēt nē ka mē hkaga hkēt nē. Rȳ aprō kēp Kris kwŷ hkēt tā ka mē kam hkaga hkēt nē. Koja arī ate amnhī nhīpēx ā apumunh o ri akōt pa nē gaa nē rī apyrà nē Kris kōt amnhī xām japēr. ¹⁷ Jakamā kot ka mē aprō rȳ amjēn ra Kris kōt ahte amnhī xām. Hāmri nē wa arī ri axpēn kōt ri apa ho apa. Na pa hte krī piitā hkōt Jejus kōt mē pahkwŷjē mā ā ixujarēnh anhŷr o ri ixpa. Tā kēr ka mē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa.

Kris kōt amnhī xunhwŷr kēt ri tanhmā mē pakute hā mē pajarēnh

¹⁸ Ja pyrà nē kot kaj mē ra amy kwrŷt kā jakār japēr. Tā ra Kris kōt amnhī xām nē arī arāhā ri

apa. Rȳ amnhī jakàr kêt rāhā hkôt amnhī xām japēr nē arī arāhā ri apa. Mo kaxyw kot ka kêt amnhī jakà? ¹⁹ Tīrtūm na hte mē pahte amnhī my kwrŷt kà jakàr ã mē pahpumunh kôt tanhmā mē pajarēnh to hkêt nē. Rȳ mē pahte amnhī jakàr kêt ã mē pahpumunh kôt māänēn tanhmā mē pajarēnh to hkêt nē. Ām mē pahte hkôt amnhī nhīpêx pix ã mē pahpumunh kôt na hte tanhmā mē pajarēnh to. ²⁰ Jakamā kér pu mē pahte Kris kôt amnhī xunhwŷr kêt ri tanhmā mē pakuteja arī rāhā ri papa. ²¹ Ka mē akwŷjaja ate nhām mē kām mē axàpênh o apa htā Jejus kôt amnhī xunhwŷ. Tā kér ka mē māmrī mē kām axàpênh o ri apa. Nom koja anhō patrāwjā amnhī nē mē ajano ka mē māmrī ma mra nē amnhī mā tanhmā axàpênh to ho ri apa.

²² Nē koja mēhō Kris kôt amnhī xām. Tanhmān kēp mē õ patrāw rȳ kot mē kām mē àpênh xwŷnhjē hō. Tā Kris kôt amnhī xām hāmri nē arī amnhī nhīpêx tūm kôt ri amnhī nhīpêx o pa hkêt nē. Ra Kris kôt amnhī nhīpêx nyw o amnhī nhīpêx o pa. Jao ra tanhmā amnhī tomnuj to hkêt nē. Te kot õ patrāw punuj kaga nē hpānhā õ patrāw mex kapēr kôt amnhī nhīpêx pix o pa pyràk.

²³ Na pre Jejus mē pahte amnhī tomnuj piitā hpānhā amnhîrer kaxyw mē panê ty. Te htyk o kot amnhîm mē pajaprôr pyràk o mē panhîpêx. Jakamā kwa kér ka mē jar mē anhō patrāw kôt pix mā amnhī nhīpêx o ri apa hkêt nē. Mē māänēn Tīrtūm kapēr kôt amnhī nhīpêx o ri apa. ²⁴ Jakamā kér pu mē pahte Kris kôt amnhī xunhwŷr kêt ri tanhmā mē pakuteta pu mē arī rāhā ri hā papa.

Ra mē pahte amnhī jakà rȳ mē pahte amnhī jakàr

kêt.

Rÿ ra mē pahte nhām mēhō mā paxàpênh o papa
rÿ amnhī mā paxàpênh o papa.

Rÿ ra mē pahprō nē ri papa rÿ mē pahprō hkêt nē
ri papa.

Pu mē pahte Kris kôt amnhī xunhwyr kêt ri
tanhmā mē pakuteta ãm arī rāhā hā ri papa. Jao
Tirtum kām hprām xà kôt pix mā amnhī nhīpēx o
ri papa.

*Mē hprō nē mē mjēn kêt xwÿnhjê jarēn
Matéwre 19.10-12*

²⁵ Nē mē ate ixwyr kagà mēnhta kamā na ka mē
māänēn kormā mē hprō hkêt xwÿnhjê hā ixkukja.
Tā kot paj mē amā tanhmā mē harēnh to. Nom
Pahihti Jeus Kris na pre ja hā tanhmā inhmā nē
hkêt nē. Æm pa kot paj ãm amnhī krā hkôt tanhmā
hā mē amā ixkapēr to. Na pre Pahihti mē akaxyw
tanhmā ixkrā hto pa hte ý hā tanhmā mē amā
mēmoj tā karō hto ho ri ixpa. Jakamā e mē inhma
nē inhmar tÿx nē.

²⁶⁻²⁷ Nà ra mē kām mē pahkurê xwÿnhjaja Kris
ã mē pahtomnuj o pa jakamā koja ixpyrà nē mē
hprō hkêt rāhā mē pa xwÿnhjaja ahte ri pa nhūm
ja mex nē. Nhūm mē umaj amnhī pix tānopxar o
ri pa. Nē mē aprō xwÿnhjaja kēr ka mē kām mē
pahkurê xwÿnhjê pymaj mē aprō kaga hkêt nē. Æm
pix tānopxar o ri apa.

²⁸ Tā kot ka mē atō amā aprō hprām nē māmrī
aprō. Ja māänēn tanhmā ixpē kute hkêt. Nē mē
anijaja mē amā amjēn prām nē māmrī amjēn. Ja
tanhmā ixpē kute hkêt. Nom kot ka mē akwÿjê
pyrà nē aprō rÿ amjēn. Nē gaa nē akra. Hāmri nē

tanhmā mēmoj kute kamā ka tee ri wa mē amnhī kukamā ri ajamaxpēr o ri apa. Ja pymaj na pa hte mē amjēn kêt nē mē aprō hkêt ã mē amā awjarē.

²⁹ Nē Kris tokyx akupŷn mē pahwŷr wrŷk kaxyw jakamā kwa ra mē aprō nē apa xwŷnhjaja. Kêr ka mē amnhī prō nē amnhī kra pix kukamā ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. Te ho mē hprō hkêt nē mē pa xwŷnhjaja kot amnhī nhîpêx pyrà nē Kris kutêp kumrêx mā ajamaxpēr pê tanhmā amnhī nhîpêx to ho apa nē arī kormā aprō nē akrajê ho hapu nē tanhmā mē kutā anojarêt to ho apa.

³⁰ Kris kot tokyx akupŷn mē pahwŷr wrŷk jakamā kwa mē ri amŷr o ri mē apa xwŷnhjaja. Kêr ka mē kutêp tee ri amnhī kaprī pix mā ajamaxpēr o akaprī nē ri apa hkêt nē. Nē mē akînh nē ri apikunhar o ri mē apa xwŷnhjaja kêr ka mē Kris kutêp amnhī kînh xà pix mā ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. Nē ri mē axujaprôr o ri mē apa xwŷnhjaja kêr ka mē Kris kutêp tanhmā axujaprôr to pix kukamā ri ajamaxpēr kêt nē. ³¹ Nē mē apê mē ate mēmoj to wênê ho ri mē apa xwŷnhjaja Kris kutêp ãm ri mē akukrêx pix kukamā ajamaxpēr kêt nē. Koja mē panhō pika piitā hkôt mē pakukrêxja nē mēmoj piitā arī râhā hkêt nē. ³² Jakamā kot kaj mē akukrêx pix kukamā ajamaxpēr nē amnhī pix kukamā ajamaxpēr nhûm ja apê omnuj nē. Kris kwŷ pê mē hprō hkêt xwŷnhjaja na htem Pahihti Jeus Kris kâm hpräm xà hkôt pix mā kâm tanhmā amnhī nhîpêx to ho ri pa hpräm. Jao ãm pix kutā tanhmā nojarêt to râhā ho ri pa. ³³ No kêt ra mē hprō nē mē pa xwŷnhjaja na htem hprō pix kukamā kâm tanhmā amnhī nhîpêx to ho pa

hprām. Jao pix kukamā amnhī nhīpēx o pa. ³⁴ Mē kām Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx prām tā no ām māānēn kām hprō kapēr mar nē hkōt kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri pa hprām.

Nē mēnijaja kot Jejus kōt amnhī nhīpēx nē kormā mē mjēn kēt xwÿnhjaja na htem kām Pahihti Jejus kām hprām xà hkōt pix mā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho pa hprām. Nē ām pix mā hamaxpēr o pa. Nē ām hkōt pix mā amnhī nhīpēx o pa. No ra mē mjēn nē mē pa xwÿnhjaja na htem arī ri mē hikukrēx tānopxar o pa. Nē mjēn mā hprām xà hkōt tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho pa. Jakamā tanhmā kot wem amnhī to nē Jejus kām prām xà hkōt pix mā amnhī nhīpēx o pa?

³⁵ E ixte mē ato ajuta kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr anē. Jakamā na pa mē ate mēhō ho aprō nē mē akurē hkēt nē. Ām mē ate Tīrtūm kapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx o apa hā na pa mē amā karō. Mē ate kumā pix mā ajamaxpēr o ri apa pix kaxyw. Nē kumā pix mā tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho apa kaxyw na pa mē amā tanhmā mēmoj tā karō hto.

Mē kot mē hprō mā xwÿnhjē jarēnh

³⁶ E kot paj hpānhā mē ate mēhō ho aprō mā xwÿnhjē mā ixkapēr ka mē ixkapēr ma. Nà kot kaj mē atō ate ho aprō mā xwÿnhja kukamā ajamaxpēr o:

—Nà kot paj ho ixprō hkēt nē. Inhmā hkīnh tȳx tā kot paj ho ixprō hkēt nē. Kot paj ām ixprō hkēt nē ahte ri ixpa. Anē.

Hāmri nē ahte ri apa. Tā ra tee amnhī kurē kamā ama nē ajamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Mon pa pre ho ixprō hkêt nē ahte ri ixpa? Anē.

Hämri nē māmrī ma hwȳr tē nē kām amnhī jarē nē ho aprō. Ra ate aprō hkêt nē ahte ri apa hā amnhī jarēnh tā no ām māmrī ho aprō. Ja tanhmā kute hkêt kēnā. ³⁷ Nom kot kaj ho aprō hkêt ā amnhī jarē nē māänēn akurē hkêt nē ri apa. Hämri nē māmrī ho aprō hkêt nē ri ahte ri apa. Ja māänēn tanhmā kute hkêt. ³⁸ Kot ka ho aprō nē war amex nē apa. Rȳ kot ka ho aprō kêt nē māänēn amex kumrēx nē ri apa. Ja na mex o ate mēhō ho aprō nē ho apata jakrenh.

Mē kēp mē mjēn tyk xwȳnhjē jarēnh

³⁹ E kot paj hpānhā mē apē mē amjēn tyk xwȳnhjē mā ixkapēr. Nà koja amjēn arī htīr ri ka ām hkôt pix mā axkamē nē hkaga hkêt nē. No koja nhȳrmā apē ty hāmri ka tee ri amnhī kukamā ajamaxpēr hāmri nē amā axte amjēn prām nē māmrī axte amjēn. Nom kwa kēr ka mē amnhī pyrà nē Kris kôt akwȳjē hō pix o amjēn. No mamrī nhām mēhō ho amjēn kêt nē. ⁴⁰ No kot ka mē axte amjēn kêt nē ahte ri apa hāmri nē axàmnhīx ri ajamakētkati nē apa. No na pa ām amnhī krā hkôt mē amā ā ja jarēnh anē. Mān Tīrtūm Karō mā māänēn ja mex nē.

8

Sānti hā mē apkur xà jarēnh

*Rōmān 14.13-23; Wām Korīt 10.14-22, 13.2;
Karatās 5.13; Wam Pētre 4.8; Wam Juāw 3.18*

¹ Nē mē ate ixwȳr kagà mēnhta kamā na ka prem māänēn sānti hā mē apkur xà hā ixfukja. Tā kot paj mē amā tanhmā ja jarēnh to ka mē inhma.

Nà na hte Kris kôt pahkwȳ hkêt xwȳnhjaja mēmo karō ho sānti nhīpêx mā mēō hkwȳ nhīpêx nē hwȳr o mra. Hāmri nē hpar pê haxwȳ nē kutā hkōn krā ho rōrōk nē hkrī nē kām mex o mex ã harē nē kām amnhī jager pê amnhī to kuwȳ. Hāmri nē kām amnhī jager pa nē akupȳm amnhīm mēōta jamȳ nē ma o mra nē hkwȳjē mā ho wēnē. Na htem ã amnhī nhīpêx anhȳr o pa. Tā na ka prem kagàta kamā mē ate mē kēp mēō japrōr nē hkur ã ixfukja. Nà ra mē ate sānti pumunh mex. Ām mē kot īhkra pix o hipêx ã omunh mex jakamā na pu htem hā pamā mē apkur xàta hkur prām nē māmrī paxàmnhīx ri kuku. Ja tanhmā Tīrtūm pê kute hkêt. Ra mē pahte ja pumunh mex. Tā nom kwa kēr pu mē ja hā Kris kôt mē pahkwȳjē mā amnhī to jarkrar o ri papa hkêt nē. Nē ja hā mē kurom paxàhpumunh tȳx ã mē kām amnhī to jarkrar hkêt nē. Kot pu mē ã amnhī nhīpêx anhȳr o mē hamaxpēr o hihtȳx hkêt nē. Kēr pu mē ām mē kamā paxukaprī pê tanhmā mē ho mex to ho papa. Nē Kris kôt mē hamaxpēr o hihtȳx o papa. Æ mē pa hte amnhī nhīpêxja na Tīrtūm kām hprām.

² No koja mēhō mēmoj pumunh tȳx ã amnhī to jarkrar o ri pa nē ām tee ri ã amnhī jarēnh anhȳr kapry. ³ No koja mēhō àhpumunh tȳx kêt tā kām Tīrtūm kīnh nhūm amnhī tā omu nē kām hapē nē ho hkra. Kêt ja na mex o mex.

⁴ E kot paj ixprī hā mē amā tanhmā sānti hā mē apkur xàta jarēnh to ka mē inhma. Nà Mēpahpāmja

pixii. Axtem hō hkēt. Nom mē kot sānti nhīpēxta ām mē kot īhkra o hipēx jakamā htīr kēt. Ra mē pahte ja jarēnh mar tȳx nē omunh mex. ⁵ Na htem ohtō nē ri sānti kēp Mēpahpām ā hkamnhīx o pa. Kaxkwa kamā mēmo karō nhīpēxja nē pika kamā mēmo karō nhīpēxja nhūm htem kēp Mēpahpām ā harēnh ho pa. Nom ja kot anhȳr kēt. ⁶ Mēpahpāmja ām pixi ho pixi mex. Mē panhō Tīrtūmja. Tām na pre mēmoj piitā ho kator pa. Jakamā na pu htem kapēr kōt pix mā amnhī nhīpēx o ri papa.

Nē mē panhō Pahihti haxwȳja pixii. Pahihti Jejus Krisja. Na pre Tīrtūm nhīhkō hā mēmoj piitā ho kator pa. Na pu htem ja hā omunh xà hkōt ri pamex nē ri papa. Ra mē pahte ja jarēnh mar tȳx nē omunh mex. Jakamā na pu htem paxāmnhīx ri mēmoj piitā hkur o papa. Tīrtūm kot mēmoj piitā ho kator par kēnā. ⁷Tā no ām ham mē kot Kris kōt amnhī xunhwȳr xwȳnhjaja na htem mē pahkīnhā kām sānti hā mē apkur xà hkur puma nē. Ham mē kot sānti kaga nē amnhī kaxyw Kris kōt amnhī xunhwȳr jakamā kormā Tīrtūm kōt amnhī nhīpēx tohtuj anē. Jakamā na htem tee ri sānti hā mē apkur xàja pumu nē hamaxpēr o:

—Nà kot paj ja kur kēt nē. Kot paj anē nhūm apu Tīrtūmja pē ja omnuj nē. Anē.

⁸ Nom na kēt hte Tīrtūm mē paxāpkur xà hā mē pahpumunh kōt mē pahte amnhī to mex xwȳnh ā mē pajarēnh kēt nē. Kot puj mē mēmoj ku rȳ mēmoj kur kēt nē nhūm ja hā mē pahpumunh kōt tanhmā mē pamex ā pajarēnh to hkēt nē. Jakamā na pu htem māmrī paxāmnhīx ri mēmoj tā mē apkur xà hkur o papa nē tanhmā amnhī to hkēt nē. ⁹⁻¹⁰ Nom

kwa mē okora. Kêr ka mē sānti mā amnhī jarēnh xà hā iixkre hwŷr agjēx nē kamā axàpkur hkêt nē. Kot kaj mē atō ã amnhī nhîpêx anē nhūm mēhō kormā kot Kris kôt amnhī xām tohtuj anhŷr xwŷnhja ja hā mē apumu nē tee ri hamaxpēr. Axàhpumunh tŷx ã ate amnhī jarēnh tā sānti nhôrkwy kamā axàpkur o nhŷ nhūm ja hā apumu nē tanhmā amnhī nhîpêx to wehe? Koja ja kēp omnuj tā apyrà nē tē nē axà nē mē kutā apkur. Hāmri nē apkur pa nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Kwa mon pa axtem nē ri ã mēmojja kur anē? Nà na pa anē nē ra amnhī tomnuj tŷx nē. Anē.

Hāmri nē hkaprī nē pa. ¹¹ Ate axàhpumunh tŷx ã amnhī jarēnh tā amnhī kôt atōja mex kukamā ajamaxpēr kêt nē. Kris ra mŷrapê htyk tā nhūm ã ate sānti hā mēō hkur ã apumu nē tee ri hamaxpēr o Jejus hkôt amnhī nhîpêx mex kêt nē. ¹² Kormā kot Kris kôt amnhī xām tŷx kêt tā tee ri ja hā mē apumu nē hamaxpēr mex kêt nē. Jakamā ka Kris noo mā amnhī tomnuj nē. ¹³ Tā ã ixte Kris kôt iixkwŷjé nhîpêx anhŷr pymaj koja ixtōjê hō kām mēmoj kur pyma nē. Nē htŷx ho Tîrtûm kēp omnuj ã hkamnhīx. Pa ja hā omu nē ijaxwŷja axte hkur kêt nē. Ixte mex ã omunh tā no ãm kot tee ri ja hā ixpumunh nē hamaxpēr o:

—Kwa Tîrtûm kēp ja mex kêt tā nhūm Pawreja ri kuku. Jakamā kot paj ijaxwŷja urâk nē kuku. Omnuj tāā.

Anhŷr o hamaxpēr pymaj kot paj urâk nē mēmota kur kêt nē. Na pa hte ã Kris kôt ixtōjê mex kukamā ri ijamaxpēr anhŷr o ixpa.

9

*Pawre kot amarī Tīrtūm kapēr o mē ahkre hā
amnhījarēnh*

Atre 9.1-18, 20.33-35; Sikūn Korīt 11.7-9

¹ Nē ixte Jesus nhŷ hā mē ahkre ho mē pa xwŷnhjê hō jakamā na pa hte Tīrtūm kapēr o mē ajahkre ho ri ixpa. Na pa pre inhno ho mē panhō Pahihti Jesus pumu nē mē amā harēnh o ri mē akôt ixpa ka prem inhma nē hköt amnhī xunhwŷ. ² Mē hkwŷjaja kot axpēn mā ixpê Jesus nhŷ hā mē ahkre xwŷnh kêt ã ijarēnh tā mē kajaja mē ate ja hā ixpumunh mex. Ixte mē amā mē ujarēnh mexja jarēnh nhūm mē ate mar nē hköt amnhī xunhwŷrja kukwak ri na ka mē apê Jesus kwŷy. ³ Jakamā koja mē atā ixto kapēr japêr kot paj ã mē kām mē ajarēnh anē. ⁴ Nē ixte Jesus nhŷ hā kapēr jahkre o ixpa xwŷnh jakamā kot paj inhmā Kris kwŷjê kutā amarī ixâpkur prām nē māmrī mē kutā apkur. Ja tanhmā kute hkêt tā kot paj ã amnhī nhîpêx anhŷr kêt nē. Kot paj ixâpkur kaxyw nē amnhī pānhā amnhīre nē rī kormā apkur. Na pa hte ã amnhī nhîpêx anhŷr o ri mē akôt ixpa. ⁵ Rŷ kot pa ixkwŷjê pyrâ nē inhmā Kris kôt ixkwŷjê hō ho ixprō hprām nē māmrī ho ixprō. Nē wa ma krī piitā hköt Kris kwŷjê kukwak ri ixâpkur o ixpa hprām nē wa māmrī ã amnhī nhîpêx anhŷr o ixpa. Ja mex kēnā. Na hte ã Simāw Pêtre mē Jesus tō kot hapujaja amnhī nhîpêx anhŷr o pa nhūm ja tanhmā kēp kute hkêt. No ãm mē hkînhā ixprō hkêt na pa hte ri ixpa.

⁶ Nē ixkwŷjaja na htem apkur xà hpānhā àpênh o pa hkêt nē. Na htem Jesus nhŷ hā kapēr jarēnh o ri pa nhūm hte Jesus kwŷjaja mē kām mē apkur xà

gō nhūm mē amarī hkur o pa. Tā no pa na pa hte Panāpe mē wa ã amnhī nhīpēx anhȳr kēt nē. Na pa hte wa mry kà ho ixkre nhīpēx nē mē kām ho wēnē nē hpānhā amnhīm awjaprō. Na pa hte wa ã amnhī pa kukwak ri ixujaprōr nē ho ixāpkur o ri ixpa anē.

⁷ Mē kām pur kām harōj jamŷnh o mē pa xwŷnhjaja na htem amarī hkwŷ jamŷ nē ho apkur o pa. Nē motre jamār o mē pa xwŷnhjaja haxwŷja amarī hkà kagô janê nē ho hkōm o pa. Nē pôristijaja na hte mē õ pahija mē àpênh pānhā mē kām amnhīrer o pa. Jajē piitā na htem mē àpênh pānhā mē kām amnhīrer o pa. Ja pyrà nē te ixpê mē amā ixâpênh o ixpa xwŷnh pyrà jakamā ixte mē ajahkreta pānhā kot ka mē inhmā inhō ho apa nhūm ja māänēn mex nē. ⁸ No ãm papxipix na pa hte ja mex ã harēnh kēt nē. Tîrtūm kapēr ã kagà htūm haxwŷja kot ja mex ã harēnh. ⁹ Kamā na pre finat Mojesja Tîrtūm nhý hā harēnh kot:
Koja akrit amā àpênh o pa ka omu nē ho mex nē.

Kām õ mex nē.

Anhȳr o kot harēnh. Xà na pre Tîrtūmja ãm mē pahkrit pix kukamā ukaprī nē ã harēnh anē nà? Nà kot anhȳr kēt. ¹⁰ Māänēn mē pahpê panhī kaxyw na pre ã ja jarēnh anē. Mē pahte mē hpur kām paxâhkre xwŷnhjaja nē mē pahte kamā paxujamŷnh o papa xwŷnhjaja. Jajē kaxyw mē pahte pur kukwak ri amarī paxâpkur o ri papa kaxyw ã pre ã ja jarēnh anē. ¹¹ Tā ja pyrà nē na pa hte mē awŷr mō nē mē amā Tîrtūm kapēr jarēnh o ri mē akôt ixpa. Nē mē akôt ho mē ajahkre ho ri ixpa ka htem inhmā ixâpênhta pānhā amnhīrer kēt nē. Ixkwŷjaja kot Tîrtūm kapēr o mē ajahkre hpānhā

mē ate mē kām amnhírer tā pa inhmā amnhírer kêt nē. Na pa pre mē ajahkreta pānhā mēmoj tā mē awýr kêt nē. Ām nhām ixàpênh òta kukwak ri na pa hte ixàpkur o ri ixpa.

¹² Nē na hte mē ixkwýjaja mē awýr mra nē Tīrtūm kapēr o mē ajahkre o ri mē akôt pa. Hāmri nē hpānhā mē apkur xà hā mē awý ka mē kām mēmoj gō. No kêt pa na pa hte mē uràk nē ixàpkur xà hā mē awýr kêt nē. Kot pa apu hā mē awý ka mē tanhmā ixto akapēr to nē axpēn mā ijarēnh o:

—Pēr ām mē pahte kām amnhírer pix kaxyw na hte Pawre mē pahwýr mra nē mē pamā Jejus Kris kot tanhmā mē panē amnhī nhípêx to hā harēnh o pa. Pēr ām apkur xà pix prām xàj ã kot mē pamā ujarēnh anhýr o pa. Jakamā kot puj mē kuma nē ām kuma.

Anhýr o axpēn mā ijarēnh pymaj na pa hte mē ajahkre hpānhā mēmoj tā mē awýr kêt nē. Na pa hte ām mry kà ho ixkre nhípêx nē ho wēnē nē ja pix kukwak ri ixàpkur o ri ixpa. Nē amarī ri mē ajahkre ho ri mē akôt ixpa.

¹³ Nē Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā mē àpênh xwýnhjaja na htem hwýr mē mrar xwýnhjaja mē àpênh pānhā mē kām amnhíre. Nē mē kot mē kām Tīrtūm mā mēmoj nhōr o kuhē xwýnhjaja na htem mānēn mē àpênh pānhā mē kām amnhíre. ¹⁴ Nē Pahihti Krisja na pre ja hā mē pakukamā pahtā karō kot:

—Kêr ka mē kot tanhmā mē amā ijarēnh to ho ri mē pa xwýnhjê mā amnhírer o ri apa. Anē.

¹⁵ Tā no na pa hte aa mēmoj tā ixàhwýr kêt nē. Nē mē ate inhmā amnhírer kaxyw pa mē amā ja jarēnh kêt nē. Aa ixte mēmoj tā mē awýr kêt. Kot

paj apu anē nē ixpijaàm nē. Rì kot pa apu anē nē mē akukwak ri ixàpkur o ri ixpa hāmri nhūm mē akwýjaja ja hā ixpumu nē hā ijaréh o:

—Tk. Na hte amarí mē pajahkre o ri pa hkêt nē. Ām mē apkur xà pix prām xàj na hte ã mē pajahkre ho pa anē. Anē.

Jakamā na pa hte mēmoj tā mē awýr kêt nē.
¹⁶ Ixte mē amā mē ujaréh mexja jaréh o ri ixpa htā na pa hte ja hā amnhī to jarkrar o ri ixpa hkêt nē. Pahihti Jejus na pre ja hā inhmā karō pa hte kām ho anhýr o ri ixpa. Kot paj kām ho anhýr kêt nē ixpunuj nē ri ixpa. ¹⁷ Kép ãm amnhī krā hkôt mān tanhmā mē amā ixujaréh to ho mē akôt ri ixpa ronhýx pa hpānhā ixàmnhīx kàxpore hā mē awý. No ãm ã ixte amnhī nhípêx anhýr kêt. Tirtúm tām kot inhmā ja hā karō jakamā na pa hte amarí ixàmnhīx ri mē amā kapér jaréh o mē ajahkre ho ri mē akôt ixpa nē mēmoj tā ixàhwýr o ri ixpa hkêt nē. ¹⁸ Ixte amarí ri mē amā mē ujaréh mexta jaréh o ri ixpaja na inhmā hprām. Ja na inhmā mex. Na pa hte ã amnhī nhípêx anhýr o ri ixpa nhūm ja inhmā mex pa ixkīnh nē ri ixpa. Jakamā na pa hte hpānhā ixàhwýr kêt nē. Nē inhmā mēmoj prām o ri ixpa hkêt nē. ¹⁹ Nē nhām mē kām tanhmā ixàpênh to ho ixpa hkêt tā pa hte mē piitā tanhmā mē kām amnhī nhípêx to ho ri ixpa. Pê mē kām Jejus kapér jaréh o ri ixpa. Jakamā na mē ra ohtō nē ixujaréh ma nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpér nē hkôt amnhī xunhwý.

Pawre kot tām mē piitā mē hipêx o pa hā amnhī jaréh

Wam Korít 10.33

20 Nē na pa hte Ijaewjē hwȳr ixpa nē mē kot amnhī nhīpēx kôt amnhī nhīpēx o ri mē hkôt ixpa. Ixte mē kurom Tīrtūm kot finat Mojes mā mēmoj tā karō hkôt amnhī nhīpēx o ixpa hkêt tā mē hkôt ri ixpa nē mē uràk nē hkôt amnhī nhīpēx o ri ixpa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ixte mē kām Jejus jarēnh mar nē ixpyrā nē amnhī kaxyw hkôt hamaxpēr kaxyw.

21 Tā pa hpānhā mē kēp Ijaew kêt xwȳnhjē hwȳr ixpa nē mē kot amnhī nhīpēx kôt amnhī nhīpēx o ri mē hkôt ixpa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ixkapēr mar nē ixpyrā nē amnhī kaxyw Jejus kôt hamaxpēr kaxyw. Tīrtūm mē Kris wa hamaxpēr xà hkôt na pa hte ahpȳnhā mē kot amnhī nhīpēx xwȳnhjē hwȳr mra nē ā amnhī nhīpēx anhȳr o ri mē hkôt ixpa.

22 Nē na pa hte kormā mē kot Kris kôt amnhī xunhwȳr tohtuj anhȳr xwȳnhjē hkôt ri ixpa nē te ixte ho mē uràk nē kormā hkôt amnhī xām nyw pyrāk o amnhī nhīpēx o ri mē hkôt ixpa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ixkapēr mar nē hkôt amnhī nhīpēx mex kaxyw. Ā na pa hte mē piitā mē hkôt ri ixpa nē mē hkôt amnhī nhīpēx o ri ixpa anē. Mē kot ja hā ixpumunh nē inhmar nē ixpyrā nē Kris kôt amnhī nhīpēx tỳx kaxyw. **23** Mē kot mē ujarēnh mex mar kaxyw na pa hte mē piitā mē hkôt ā amnhī nhīpēx anhȳr o ri ixpa. Tīrtūm kot mē ho hkra nē mē ho mex kaxyw. Nē māānēn pa kot mē hā ixto mex kaxyw.

Pawre kot htȳx ri amnhī nhīpēx kêt ā kot amnhī jarēnh

Sikūn Ximotre 4.7; Eprēw 12.1-3

24 Mē hprōt xwȳnhjaja na htem hprōt tȳx no nhūm mēhō pixi nē wam hkwȳjē re nē wam tēn pōj nhūm htem ja hā omu nē kām mē hkīnhxà gō. Ja pyrā nē kēr ka mē apiitā tām amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri apa kē Tīrtūm mē apumu nē nhȳrmā ja pānhā mē amā mēmoj mex gō.

25 Nē mē hprōt xwȳnhjaja na htem mē hkīnhxà hpyr prām xāj mē hprōt xà hā arīgro hwȳr apkati mē hprōt o kuhē. Prōt tȳx prām xāj. Tā mē hprōt xà hā arīgrotā ã nhūm hkwȳjē pē amnhī to wa nē amnhīm hkīnhxà py. Nom koja hkīnhxāja kritpēm kām mex ry hkēt nē. Koja gaa nē hapēx tokyx anē. Tā nom kot puj mē Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex o ri papa. Nē mē hprōt xwȳnhjē kot hkīnhxà hpyr prām xāj apkati mē hprōt o kuhēta pyrā nē apkati mē hkōt amnhī nhīpēx mex o ri papa. Hāmri nhūm amnhī tā mē pahpumu nē nhȳrmā mē pamā hkīnhxà mex õ gō. No ãm jar hkīnhxà kurom koja aa mē pahpē hapēx kēt nē. Koja mē pamā mex rāhā ho rāhā.

26 Nē na hte mē hprōt xwȳnhjaja htȳx ri tanhmā hprōt to ho pa hkēt nē. Na htem hkwȳjē pē amnhī to wa kaxyw hprōt nē nhȳri mē àhuk xāta pix pumunh pē hwȳr hprōt nē mra hāmri nē kamā ahtwȳ. Nē kamā àhuk pix kukamā hamaxpēr o hprōt tȳx nē mra. Ja pyrā nē na pa hte apkati mē Tīrtūm kōt pix mā amnhī nhīpēx o ri ixpa. Nhȳrmā kot inhmā mēmoj mex nhōr kaxyw.

Nē mē pijapu mex xwȳnhjaja na htem htȳx ri nhȳhȳnh axpēn tak kēt nē. Na htem nhȳhȳnh kot mē htak o mē rēnh xà pix kamā mē htak o mē rēnh kukamā hamaxpēr pē kamā mē htak. Ja pyrā nē na pa hte ixtȳx ri tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri

ixpa hkêt nē. Na pa hte Tīrtūm mā ijamaxpēr pē tanhmā amnhī nhīpēx to rāhā ho ixpa. Kot nhīrmā inhmā mēmoj mex nhōr kaxyw. ²⁷ No na pa hte ixtŷx ri amnhī jamaxpēr xà hkôt tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa hkêt nē. Kot pa ã amnhī nhīpēx anē nē ixte mē kām Jeus kapēr jarēnh o ri ixpa htā ãm ri ixtŷx ri ã amnhī nhīpēx anhŷr kaprŷ nhūm Tīrtūmja tee ri ja hā ixpumu nē inhmā mēmoj mex nhōr kêt nē.

10

Ijaew kot amnhī nhīpēx Rōmān 15.4; Eprēw 3.8-11; Jutre 5

¹ E Kris kôt ixkwŷjaja. Kot paj mē amā amnepê mā mē ixpē Ijaew hkukamā mē inhīgētjaja tanhmā mē harēnh to ka mē inhma. Mē kot pahi finat Mojes kôt ri mē pa xwŷnhjaja kot paj mē amā harē. Mē pahte mē urâk nē pahtŷx ri amnhī nhīpēx pymaj kot paj mē amā tanhmā mē harēnh to ka mē inhma. Mān ka mē arī mē harēnh ã anohtŷx japēr. Na prem piitā pika pē Ejit kamā pa htā kurūm kator pa. Hāmri nē ma kapôt ã kakrā pumunh o hkôt pa ho pa. Pry hkêt jakamā nhūm pre Tīrtūm tanhmā kakrā hto nhūm ma mē hkukamā pa nhūm mē omu nē hkôt pa. Hāmri nē ra gô xujanār mē kot kām: “Gô kamrêk” anhŷr xwŷnhja wŷr pôj nē tee ri rēr prām xàj amnhī kukamā hamaxpēr. Hāmri nhūm Tīrtūm mē kām hkôt ã ho amgrà nhūm mē hkôt mex pē rēr pa nē axte kakrā hkôt pa ho pa. ² Finat Mojes kot mē o pa jakamā nhūm prem kēp hkwŷ hā amnhī jarē nē kām amnhī jarēnh o:

—Nà kot paj mě akapēr ma ně akôt ri amnhī nhǐpêx o ixpa. Anē.

Te mě pahpê Kris kwì hā amnhī jarēnh kaxyw mě kot gôx kām mě pahkrā kumrār nhǔm mě pahte Kris mā amnhī jarēnhta pyràk. ³ Na prem kapôt ã ri pa nhǔm Tírtūm tām kaxkwa rūm mě hwyr mě apkur xà rē nhǔm mě hkawrà ně ho apkur o pa. ⁴ Tā ra kôr xàj hirot nhǔm Tírtūm tanhmā mě kām kēn prékja to nhǔm kurūm mě kām gô axkapī nhǔm mě ho ixsō ně akupým hihtȳx. Ā Krisja mě hkôt mě ho mě hihtȳx o pa anē. Mě kot no ho omunh kêt tā nhǔm mě hkôt mě ho mě hihtȳx o pa.

⁵ Tā no nhǔm mě ohtô ně Tírtūm kôt amnhī nhǐpêx kêt nē. Kot mě ho mex kumrēx tā nhǔm mě ām amnhī tā omu ně ām omu ně kapēr kôt amnhī nhǐpêx kêt nē. Ām kapēr kwȳm ri tanhmā amnhī tomnuj to ho pa nhǔm tee ri amnhī tā mě omu ně tanhmā mě ho nhǔm mě hkwȳja hpikaprār pa. Hāmri nhǔm arī mě htīr xwȳnhjaja kapôt ã mě hagjēnh pa ně axte ma pa.

⁶ Jakamā kwa kēr pu mě kot ã amnhī nhǐpêx anhȳr ã mě harēnh ma ně hā pano htȳx ně ho papa hāmri ně ho mě uràk kêt nē. Mě uràk ně pahtȳx ri tanhmā amnhī nhǐpêx to ho ri papa hkêt nē.

⁷ Ně na pre mě hkwȳjaja sānti kutā hkōn krā ho rōrōk ně hkrī ně kām amnhī jagrer pē amnhī to kuwȳ. Tírtūm kapēr ã kagà htūm kot mě kot amnhī nhǐpêx anhȳr ã mě harēnh kot:

Na prem sānti kutā apkur o hkrī ně kām amnhī jagrer o hkrī ně gaa ně pipānh pix o pa. Jao axpēn kamā hpijaàm kêt o pa.

Anhŷr jakamā kwa kēr pu mē ā mē kot amnhī nhîpêx anhŷrja ā pano htŷx nē ho mē uràk hkêt nē.

⁸ Nē na pre mē hkwŷjaja htŷx ri mjên nē hprō kuhpâ hā nhām ri mē kamā hpijaàm kêt o pa. Mýrapê nhūm arîgro pixi hā mē ohtô rax kumrêx nē axkaprā. Mē kêp 23.000 nē pikaprâr pa. Tā ā Tîrtûm kot mē panhîpêx anhŷr pymaj kēr pu mē ja hā pano htŷx nē ho mē uràk kêt nē. Ām kwarî ho kwarî.

⁹ Nē na pre mē hkwŷjaja axtem nē htŷx ri tanhmā axp n m   Tîrtûm jar nh to n   har nh o:

—N   Tîrtûmj   gryk tokyx anhŷr k  t jakam   kwa pu m   ā amnh   tomnuj anhŷr o papa. Koja m   pahpumu n   tanhm   m   pahto hk  t n  .

Anhŷr t   nh  m tee ri ja h   m   kuma n   m   omu nh  m ja k  m mex k  t n   nh  m m   hw  r kag   xopr   nh   wen  n xihtŷx kw   r   nh  m m   hw  r mra n   m   hcamnhar o m   hkwŷj   pa. T   ā kot m   panhîpêx anhŷr pymaj kwa k  r pu m   ja h   pano htŷx n   m   ur  k n   amnh   t   Tîrtûm kam   pajamak o papa hk  t n  . Kwarî ho kwarî.

¹⁰ N   na pre m   hkwŷjaja axtem n   Tîrtûm o kap  r punuj n   nh  m tee ri amnh   t   m   kuma n   m   hw  r kap  r o wr  k xw  y  n m   nh  m ma m   hw  r wr   n   ÿ   h   m   hkwŷj   nh  mex. T   ā kot m   panhîpêx anhŷr pymaj kwa k  r pu m   ja h   pano htŷx n   ho m   ur  k n   Tîrtûm o pakap  r punuj k  t n  .

¹¹ Na pre m   ixp   Ijaew nh  g  tjaja ā htŷx ri amnh   nh  pêx o pa an  . Tîrtûm kap  r ā kag   ht  m kot ā m   kot amnh   nh  pêx anhŷr piit   har  nh par. M   panh   ej  p kaxyw. M   pahte kam   har  nh n   m   har  nh mar t  x n   m   ur  k n   ā amnh   nh  pêx

anhŷr kêt kaxyw. Ra Jejus akupŷn mĕ pahwŷr wrŷk xà hã arŷgo hkukamã grêre jakamã kwa kêr pu mĕ kutêp mĕ kurom kapêr kôt pix mã ri amnhî nhîpêx mex râhã ho ri papa.

Mĕ pahte mêmôj punuj nê amnhî to htŷx ã mĕ pamâ karô

Matêvre 4.1, 6.9-13; Wam Korît 1.8; Sikûn Pêtre 2.9; Jutre 24

¹² Tâ kêr ka mĕ ã Ijaew kot amnhî nhîpêx anhŷr ã mĕ harênhja ma nê ã ajamaxpêr anhŷr kêt nê. Rỳ mĕ ajamaxpêr o:

—Nà mêmôj piitâ kutâ ixihtŷx kênâ kot pa hkêt mĕ urâk nê ã amnhî nhîpêx anhŷr o ri ixpa.

Anhŷr o mĕ ajamaxpêr kêt nê. Kot kaj mĕ ã amnhî jarênh anê nê ra mĕ urâk nê tanhmâ amnhî tomnuj to.

¹³ Nê na prem kapôt ã pare ri omnuj nê ri pa. Nhûm mëkarõmnuti tanhmâ mĕ hkrâ hto nhûm mĕ tanhmâ amnhî tomnuj to ho pa. Ja pyrà nê na hte arî mĕ pahte amnhî tomnuj hprâm xâj tanhmâ mĕ pahkrâ hto ho pa. Mĕ pahtiitâ ã mĕ pahto anhŷr o ri mĕ pahkôt pa. Nom nhûm Tîrtûm ra kot mĕ pamâ amnhî jarênh xà hkôt mĕ panê omunh mex râhã ho pa. Jakamâ na pu htem tanhmâ amnhî tomnuj to hkukamâ pajamaxpêr nhûm ja hã mĕ pahpumu nê mĕ panê mëkarõmnuti mã kapêr. Nê kutâ mĕ pahto paxihtŷx nê pu mĕ ý hã amnhî tomnuj kêt nê. Nê ãm kôt pix mã amnhî nhîpêx mex o ri papa.

Mĕ kot sânti mã mêmôj nhôr xwŷnhjê jarênh

Wam Korît 8.1-13; Karatas 4.8; Apokarip 9.20

14 Jakamā e Kris kôt i xkwŷjaja. Kêr ka mē amnhĩ kaxyw sânti hkôt ajamaxpēr o ri apa hkêt nē. Nē amnhĩ to hwŷr kêt nē. Ām kwarī ho kwari.

15 E mē axàhpumunh tŷx ã amnhĩ jarēnh jakamā kot paj mē amā mēmoj jarē ka mē aprī hā inhmar tŷx japêr. **16** Nà na pu htem tōhā Jejus kot mē panê htyk mā pajamaxpēr kaxyw axpēn wŷr akuprō. Hāmri nē mēmo kagô hkwŷ ru nē Tirtūm mā mex ã harē nē mēmoj o pahkōm pê Jejus kot mē panê hkamrō pikapîr mā pajamaxpēr. Nē hpānhā pāwti hō py nē axpēn mā ho hkry nē mē kot Kris pîr nē ï kamā hkamnhwŷr nhūm mē panê htykja mā pajamaxpēr pê kuku. **17** Pāwtita ãm pixire htā pu htem axpēn mā ho hkry nē pahpiitā kuku. Mē pahpê Kris kwŷ hā mē pahte amnhĩ jarēnh nhūm mē pahkwŷ kot ja hā mē pahpumunh kaxyw. Te mē pahtipxi nē ri mē papa pyràk nē pāwti pixire htā pu mē pahpiitā kuku.

18 E kot paj hpānhā mē amā amnepê mā Ijaew kot tanhmā amnhĩ nhîpêx to jarē ka mē inhma. Na pre htem Tirtūm mā mex ã harēnh nē kām amnhĩ nhōr ã kot amnhĩ tā mē omunh kaxyw nhūm prem tanhmā amnhĩ nhîpêx to. Jao kām mē apkur xà hkwŷ gō nē kām mex o mex ã harē. Hāmri nē amnhĩ mā mēmojta kwŷ xà nē hkur o hkrī. Jao ra Tirtūm mā mex o mex ã harē nē kām kēp hkra hā amnhĩ jarē.

19 Nom mē kot sânti mā mēmoj nhōr xwŷnhjaja na htem kām mēmo mē apkur xà hkwŷ gō nom ãm kām õr kaprŷ. Tanhmā kot we amnhĩ to nē amnhĩ tā mē omu? Mo rît kaxyw no? Ām mē ïhkra ho mē kot amnhîm hipêx kênā. Jakamā na htem ãm kām

mē apkur xà hkwȳ nhōr kaprȳ. ²⁰ Mē kot sānti mā mēmoj nhōr xwȳnhjaja na htem Tīrtūm mā ūr kêt nē. Mēkarōmnuti mā na htem kugō. Jakamā kot kaj mē uràk nē sānti mā mēmoj gō nē apē mēkarōmnuti hkwȳ hā amnhī to amnhīrīt nē apē hkwȳ hā ri apa. Jakamā mē ate sānti mā mēmoj nhōrta na inhā hprām kêt kumrēx. ²¹ Kot kaj mē panhō Pahihti Jeus kot mē panē htyk ā mēmoj kagō hkwȳ ho ixtō hāmri nē ma mra nē hpānhā sānti pē mēkarōmnuti hā mēmoj to ixtō. Hāmri nhūm Tīrtūmja tee ri ja hā mē apumu nhūm ja kēp omnuj tȳx nē. Rȳ ka mē Pahihti Jeus kot mē panē htyk ā pāwti hkwȳ hku nē hpānhā ma mra nē sānti pē mēkarōmnuti hā mēmoj hku. Hāmri nhūm Tīrtūm kēp ja omnuj tȳx nē. Mē pahte ā amnhī nhīpēx anhȳrja na axpēn kuhpā hā. ²² Jakamā kot ka mē ā amnhī nhīpēx anē nē te ra mē amā mēkarōmnuti hkīnh nē māñēn amā Tīrtūm kīnh pyràk o amnhī nhīpēx. Nē te Tīrtūm kurom mē kajaja mē axàhpumunh tȳx pyràk o amnhī nhīpēx. Nhūm tee ri amnhī tā mē apumu nē mē akamā gryk tȳx nē. Kwa mē okora. Koja Tīrtūm akamā gryk ka amex kêt kumrēx.

Mē pamā Kris kôt mē pahkwȳjē hkīnh pē mē ho mex ā mē pamā karō

Matēwre 20.28; Rōmān 14.1–15.7; Piripos 2.1–4

²³ Nē na htem tōhā amnhī jarēnh o:

—Nà kot pa inhā mēmoj to anhȳr prām nē ixāmhīx ā amnhī nhīpēx anhȳr o ri ixpa. Anē.

Tā no ām mēmoj piitā mē pamā mex kêt. Na htem kām mēmoj to anhȳr prām xà hkōt mēmoj piitā tanhmā ho ho ri pa nē tanhmā amnhī toomnuj to. Hāmri nhūm mē hkwȳjaja ja hā mē omu nē mē uràk

nē tanhmā ri amnhī tomnuj to. Jao Kris kôt amnhī xunhwyr tỲx kêt nē. ²⁴ Jakamā kwa kér pu mē amnhī pix kukamā pajamaxpēr pê tanhmā amnhī nhípêx to ho papa hkêt nē. Määnen amnhī kwýjê hkukamā pajamaxpēr pê tanhmā mē ho mex to ho ri papa pê tām ri amnhī nhípêx o papa.

²⁵ Nē kot kaj mē amnhī xàpkur xà japrôr kaxyw ma nhýhým mra nē mämrí axàmnhix ri amā mëmoj prám xà hköt mëmoj japrô. Nom kér ka mē axujaprôrja kêp sãnti xàpkur xà hã mē hkukjêr kêt nē. Äm axàmnhix ri mē kêp mëmoj japrôr o ri apa. ²⁶ Tirtum kapêr ã kagà htum kot ja jarênh kot: Pika piitâ hköt mëmoj piitâ kêp Tirtum nhõ na. Anë. Jakamā mē mämrí axàmnhix ri mëmoj piitâ haprô nē mëmoj piitâ hkur o apa.

²⁷ Tâ koja mē kêp Kris kwý hkêt xwýnhjê hõ ate kutâ axàpkur kaxyw amnhī wyr awý ka amā hwyr amõr prám nē mämrí ma hwyr mõ. Nhûm mëmoj to amā anhõ ka axàmnhix ri mämrí aku. No ri tee ri amnhī kukamā ajamaxpêr nē tanhmā hã hkukjêr to hkêt nē. Rý kâm:

—Kwa xà we myrja sãnti hã mē apkur xà na nà?

Anhýr o hã mē hkukjêr kêt nē. Äm mämrí axàmnhix hkur o akrí. ²⁸⁻²⁹ Nom koja Kris kôt mē kot amnhī xäm tohtuj anhýr xwýnhjê hõ mē awýr axà nê tee ri ja hã apumu nê amâ:

—Kwa sãnti hã mē apkur xà na ka ri mē kutâ hkur o akrí.

Anhýr o amâ kapêr ka ama nê hkaga kurê kumrêx nê hkur kêt nê. Amâ mex tâ Kris kôt atõja kêp omnuj jakamâ ka hkaga nê hkur kêt nê. No kot ka äm ama nê arî hkur o anhýr japêr. Kot amâ harênh xwýnhta kêp omnuj tâ ka arî noo mä hkur

japēr. Nhūm ja hā apumu nē tee ri Tīrtūm kapēr kukamā tanhmā hamaxpēr to. Hāmri nē apyrà nē kuku nē gaa nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr nē amnhī mā:

—Hêxta waa nē. Sānti nhōja mex kêt tā pa ri kuku. Kwa na pa pēr hkurja o amnhī tomnuj nē. Hêxta waa nē. Anē.

Hāmri nē tee ri amnhī kukamā hamaxpēr o hkaprī nē. Ā kot amnhī nhīpēx anhŷr pymaj koja mēhō ā mēmo mē apkur xà nē amā kapēr anē ka ama nē hkaga kurê kumrēx. Jao amnhī pix kukamā ajamaxpēr kêt nē. Māänēn Kris kôt atō nē atōxjê mex kukamā ajamaxpēr. Nom koja amā kēp sānti hā mē apkur xà hā harē ka ama nē ā ajamaxpēr anhŷr japēr nē ajamaxpēr o:

—Nà kēp omnuj tā kot paj mamrī kuku. Ja inhmā mex kēnā. ³⁰ Ra ixte Tīrtūm mā harēnh nē ixāmnhīx hkur o inhŷr kēnā kot kêt ā nē inhmā kapēr anē. Anē.

Kwa mē ā ajamaxpēr anhŷr kêt. Kot kaj mē ā ajamaxpēr anē hāmri nē Kris kôt atō rȳ atōx mex kukamā ajamaxpēr kêt nē.

³¹ Jakamā kēr ka mē tām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri apa. Nē axāpēnh mex nē. Kēr kē mē piitā ja hā mē apumu nē mē apumunh kôt amnhīm Tīrtūm mex ā harē. ³² Nē kēr ka mē piitā mē noo mā tām ri amnhī nhīpēx o apa. Ijaew noo mā nē Ijaew kêt xwŷnhjē noo mā. Nē Jejus kwŷjē noo mā. Mē piitā mē noo mā tām ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Mē kot tee ri mēmoj tā mē apumunh nē hpijaàm pymaj ka mē tām ri mē piitā mē noo mā tanhmā amnhī nhīpēx mex to ho ri apa. ³³ Na pa hte ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri ixpa. No na pa hte pa amnhī

pix kukamā ijamaxpēr kêt nē. Mē piitā mē mex kukamā na pa hte ijamaxpēr o ri ixpa. Pê tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. Mē kot ja hā ixpumunh nē ixpyrā nē Jejus kôt amnhī xunhwyr nē ām kôt pix mā ri amnhī nhīpēx o pa kaxyw.

11

¹ Na pre hte Kris ã ã amnhī nhīpēx anē nē mē piitā mē mex kukamā hamaxpēr rāhā ho ri pa. Tā na pa hte uràk nē ã amnhī nhīpēx anē. Jakamā kwa kér ka mē ixpyrā nē ã amnhī nhīpēx anhýr o mān ri apa.

*Mēnijaja mē mjēn ã hpijaàm ã mē kām karō
Epes 5.22; Wam Pêtre 3.1-6*

² Nē na ka xep htem arī ra ixte tanhmā mē amā ixkapēr toja mā ajamaxpēr tŷx o ri apa. Na pa pre Kris kôt mē pahtō nē mē pahtōxjaja axpēn wŷr pikuprōnh nē tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē amā karō ka prem inhma nē mē uràk nē ã amnhī nhīpēx anē. Ām hāmri na ka htem ã amnhī nhīpēx anhýr o apa. Ja na inhmā mex.

³ Na pa pre krī hō kamā mēnijaja kot amnhī krā hpro hā mē amā mē harē. Ka prem inhma nhūm mē akwŷjaja kām ja mex nē nhūm mē akwŷjaja tee ri ja kukamā ajamaxpēr. No mēmo kaxyw na hte mēnijaja amnhī krā hpro? E kot paj ixpri hā mē amā ja jarē ka mē inhma. Nà Tīrtūm kēp Kris jamār xwŷnh nhūm Kris kēp Tīrtūm mā mē inhmyjê jamār xwŷnh. No mē anijaja mē amjēn kēp Kris mā mē ajamār xwŷnh. Na hte mēnijaja ohtō nē ra mē mjēn ã amnhī to amnhīrīt kaxyw amnhī krā hpro nē ri pa. No mē inhmyjaja na pa

htem ã amnhĩ nhípêx anhýr kêt nẽ. Na pa htem amarĩ ixkrã hkênh nẽ ixpa. ⁴ Jakamã na pa htem Tírtum kapêr mar xà hã ixtre hwýr axpẽn wýr akuprõ nẽ Tírtum nhý hã mẽ anijê mã kapêr jarênh o ixtuhê. Rý Tírtum mã tanhmã mẽ pajarênh to. No ãm amnhĩ krã hpro hkêt rãhã kãm mẽ ajahkre rý kãm mẽ pajarë. Kot pa mẽ amnhĩ krã hpro nẽ te mẽ apê ixpröjaja mẽ apê mẽ ijamãr xwýnh ã mẽ ajarênh pyràk. Jao te mẽ ixte mẽ ijamãr xwýnh Kris ã ixpijaàm kêt pyràk o amnhĩ nhípêx. ⁵ No mẽ anijaja mẽ ixte Kris mã mẽ ajamãr xwýnh jakamã na ka htem Tírtum nhý hã mẽ inhmã kapêr jarênh rý kãm mẽ pajarênh kaxyw nẽ amnhĩ krã hpro. Mẽ ixte Kris mã mẽ ajamãr xwýnhjê hã apijaàm kaxyw ã amnhĩ nhípêx anê nẽ mẽ amnhĩ krã hpro. Kot ka mẽ ã amnhĩ nhípêx anhýr kêt nẽ te mẽ ate mẽ ixtã apijaàm kêt pyràk o amnhĩ nhípêx nhûm mẽ amjên tee ri ja hã apumu nẽ hpijaàm nẽ. Te ate amnhĩ krã hkênh nẽ ri apa nhûm tee ri apumunh nẽ hpijaàm pyràk. ⁶ Kot kaj mẽ amnhĩ krã hkênh nẽ ri apa nẽ amnhĩ kamã apijaàm nẽ ri apa. Mẽ anijaja na ka htem akrã hkí jajpê nẽ kamã amex nẽ ri apa. No kot ka mẽ amnhím akrã hkênh nẽ apunuj nẽ amnhĩ kamã apijaàm nẽ ri apa. Jakamã kêr ka mẽ Tírtum mã amnhĩ jarênh kaxyw nẽ amnhĩ krã hpro. Nom kot ka mẽ amjên ã apijaàm kêt nẽ ri apa hpräm japêr nẽ mamrĩ amnhím akrã hkênh nẽ ri amnhĩ kuk ã apijaàm kêt nẽ ri apa.

⁷ No mẽ inhmyjaja na pa htem amnhĩ krã hpro hkêt nẽ. Te mẽ ixpê Tírtum pyràk nhûm mẽ anijaja te mẽ apê Tírtum kra pyràk o na pu htem axpẽn nhípêx. Tírtum krajaja na htem mëmoj tã Tírtum

mā karō hkêt nē. Ja pyrà nē mē anijaja na ka htem mē inhmyjē mā mēmoj tā karō kamā axihtȳx o apa hkêt nē. Na ka htem mē ixtā apijaàm kām mēmoj tā mē ixwȳ.

8 Amnepê mā Tīrtūm kot mēmoj to kator krax rūm na pre myja kumrēx nhīpēx hāmri nē kēp ōkwa i hō kapa nē ho kām hprō nhīpēx. No na pre ni ja kumrēx nhīpēx nē ōkwa i ho kām mjēn nhīpēx kēt nē. **9** Myja mā na pre hprō nhīpēx. No ni ja mā mjēn nhīpēx kēt nē. **10** Jakamā kēr ka mē anijaja amjēn ã apijaàm ã amnhī to amnhīrīt kaxyw hāmri nē mē inhāmā Tīrtūm nhī hā tanhmā akapēr jarēnh to kaxyw rȳ kām amnhī jarēnh kaxyw hāmri nē amnhī krā hpro nē akuhē. Hāmri nhūm Tīrtūm kapēr o mē wrȳk xwȳnhjaja ja hā mē apumu nē hkīnh nē tee ri mē akukamā hamaxpēr kēt nē.

11-12 Nē wam ni kator xwȳnhta na pre myja rūm kato. Tā na pa htem jarāhā mē inhmyjaja hpānhā mē anijē rūm ijapōj. Tīrtūm jamaxpēr xà hkôt. Tām na pre ã mē pahte amnhī nhīpēx anhȳr kaxyw ã mē panhīpēx anē. Tā mē ixpē Pahihti Kris kwȳ hā mē inhmyjaja nē mē anijaja na pu htem ri ah te papa hkêt nē. Na pu htem axpēn kutā pamā axpēn hkīnh o papa nē mēmoj to axpēn kutā panojarēt o ri papa. Nē axpēn to presija ho papa. Na hte mē anijaja mē amjēn o presija ho apa. Nē mē amyjaja na ka htem mē aprō ho presija ho apa. Tā kēr ka mē anijaja mē amjēn ã apijaàm o ri hkôt apa. **13** Jakamā kwa mē kot amnhī krā hproja kukamā ajamaxpēr tȳx nē. Xà mē anhō krī kamā mēnijaja mē mjēn ã hpijaàm ã amnhī to amnhīrīt kaxyw amnhī krā hpro nà? Koja mē ja kaxyw ã amnhī

nhīpēx anhȳr japēr kē mē rī mē anoo mā Tīrtūm mā amnhī jarēnh kaxyw nē kupē xē hkwȳ ho amnhī krā hprō nē rī kām amnhī jarē. Nom koja mē ā amnhī nhīpēx anhȳr kēt nhūm mēmyjaja tee ri ja hā mē omunh nē ho kapēr hkēt japēr hāmri kē mē rī amnhī krā hpro hkēt nē ri pa.

¹⁴ Mē kot mē pahte amnhī nhīpēx ā mē pah-pumunh nē hkīnh kaxyw na pu htem tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri papa. Na htem mē pahkrā hkī jarēnh o: “Koja mēmyjaja hkrā hkī japē nē ri pa nē ra kamā omnajti.” Anhȳr jakamā na pa htem amnhī krā hkēnh nē ri ixpa. ¹⁵ No mē anijaja na htem mē ajarēnh o: “Mēnijaja na htem hkrā hkī japē nē ri pa nē kamā muxti.” Anhȳr jakamā na ka htem akrā hkī japē nē ri apa. Mē akī te kēp mē akrā hpro xà pyràk. Na ka htem ā amnhī nhīpēx anhȳr o apa.

¹⁶ E na pa ra mē amā krī hkwȳ kamā Kris kwȳ njaja kot mjēn ā hpijaàm ā amnhī to amnhīrīt kaxyw tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē harē. Tā koja mēhō nijs tee ri ja ma nhūm ja kēp omnuj japēr. Nhūm amnhī jarēnh o:

—Kêt. Kot paj tanhmā inhmā amnhī nhīpēx to hprām xà hkōt tanhmā ri amnhī nhīpēx to ho ri ixpa. Koja inhmjēn ja hā ixpumu nē hpijaàm nē rī tām.

Anhȳr ā amnhī jarē ka mē tee ri ā kot amnhī jarēnh anhȳrja ā ama nē kām:

—Kwa nà ā ri ajamaxpēr anhȳr kēt nē. Na hte Kris kwȳjaja ā hamaxpēr anhȳr kēt nē. Anē.

Jejus tyk mā mē pajamaxpēr pē tanhmā mē pahte amnhī to hā mē pajarēn

Matēwre 26.26-30; Makre 14.22-26; Rukre 22.19-20

¹⁷ Nē na ka xep htem Tīrtūm mā amnhī jarēn xà hā ixkre hwȳr axpēn wȳr akuprō nē kamā amnhī to mex kêt nē. Na ka htem tanhmā amnhī tomnuj to pa tee ri mē ajarēn ma nē ixkaprī nē. Nē amnhīm mē amex ā mē ajarēn kêt nē. ¹⁸ Na ka xep htem axpēn wȳr akuprō nē mēmoj tā axpēn mā akir nē axpēn pē anhgrā. Nē ahpŷnhā mēmoj mā ajamaxpēr jao ra mē amā axpēn kīnh kêt nē. Na pa tee ri ā mē ajarēn anhŷrja ma nē ixkaprī htŷx nē. ¹⁹ Xà na hte Tīrtūm ahpŷnhā tanhmā mē pahte amnhī anhŷpēx to hā mē pahpumunh kôt kām mē pajapē hkêt ā amnhī jarē? Nà na hte ā amnhī nhŷpēx anhŷr kêt nē. Kām mē pajapē ho axpēn pyràk kēnā.

²⁰ Nē na hte Kris kwŷjē piitā tōhā axpēn wȳr akuprō nē Jejus tyk mā hamaxpēr kaxyw pāwti hkwȳ hku. Tā mē kajaja na ka xep htem ja kaxyw axpēn wȳr akuprō nom axtem nē Jejus tyk mā ajamaxpēr pē axàpkur kêt nē. Ām mē axàpkur pix kukamā ajamaxpēr nē axtem nē axàpkur rūnh o akrī. ²¹ Jao amnhī pix kukamā ajamaxpēr. Mē akwŷjaja wam mrar nē hpôx nē mē apkur xà hā mē hkrī xwŷnhjaja na xep htem hkwŷjē rom mēōta pinh pa. Nē wīhtija nhūm mē māänēn hopenh pa nē axtem nē ho axpā. Jakamā nhūm mē akwŷjaja kot amnhī to hapu nē hpôx xwŷnhjaja mēmojta ā hprār pa. ²² Kwa mon ka mē amā hprām nē anhōrkwŷ kamā axàpkur kêt nē? Mē kot Tīrtūm mā amnhī jarēn xà hā ixkre kamā na htem apkur rūnh hkêt

nē. Ka mē ã amnhī nhípêx anē nhūm mēō hkêt xwÿnhjaja amnhī to hapu nē mra nē mēō hā prā nē amnhī kamā hpijaàm nē. Kwa xà kot pa ã mē ate amnhī nhípêx anhýr ã mē ajarënh ma nē ixfñh nē mē ate amnhī nhípêx mex ã mē ajarë? Nà kot paj ã mē ajarënh anhýr kêt nē.

²³ Pahihti Jejus na pre ja hā tanhmā inhmā kapēr to nē inhmā:

—Kêr ka mē töhä axpēn wýr akuprō nē axàpkur pê ixtyk mā mān mē ajamaxpēr pê ã amnhī nhípêx anē nē ã amnhī nhípêx anē. Anē.

Jakamā kot paj ixprī hā amnhī xô ri mē amā kot tanhmā inhmā kapēr tota jarē ka mē inhma. Nà Jejus kormā htyk kêt ri Jut Kariot ra kot pôristi mā hā àmnênh kaxyw nhūm kamàt nhūm Jejus mē ý hā mē ahkre xwÿnhjê mē apkur kaxyw hkrī hpa. Hämri nhūm Jejus pâwti hō py nē o xa ²⁴ nē Tîrtûm mā harē nē kām:

—Pa Papaj. Nà ãm hämri na ka hte mē inhmā mē inhō mex o apa. Anē.

Nē hpänhā pâwja o hkry pa nē ho mē kot ý hā mē ahkre ho mē pa xwÿnhjê nhípêx pa nē mē kām:

—E na pa ã pâwti ho hkry nē mē amā õr anē. Koja mē ã inhípêx anē nē te mē kot ixto hkry hpar pyràk o inhípêx pa amnhī xà htÿx kamā ijamak kām ty. Nom mē anê kot paj ty. Jakamā e kér ka mē ixwakre kamā töhä axpēn wýr akuprō nē ixte mē ate amnhī tomnuj pânhä amnhîrer kaxyw mē anê ixtyk mā ajamaxpēr pê akînh nē pâwta kur o akrî. E mē māmrî axàmnhîx aku. Anē.

²⁵ Hämri nē hpänhā kop kām wîhtita py nē o xa nē mē kām:

—E kop kām wīhtija te kēp Tīrtūm kot mē atā amnhī jarēnh nyw xà jarēnh pyràk. Ixtyk kukwak ri koja mē ato hkra. Kot paj ty nhūm ixfamrō mē anē axkapī. Jakamā e. Mē kopja kamā wīhti ho akōm o axpēn nhīpēx. Nē ho akōm pē ixte mē anē ixtyk mā ajamaxpēr. Anē.

²⁶ Tā ã kot amnhī jarēnh anhȳr jakamā na pu htem axpēn wȳr akuprō nē pāwti hkwȳ hku nē mēmo kagō hkwȳ o ixfō. Nē ho pahkōm pē axpēn mā Jejus tyk jarēnh o pahkrī. Tā kēr pu mē arī ã amnhī nhīpēx anhȳr o ri papa rāhā nhūm Jejus akupŷn mē pahwȳr wrȳ. ²⁷ Jakamā kot kaj mē tōhā mēmo arīgro hā kot mē panē htykja mā ajamaxpēr kaxyw axpēn wȳr akuprō. Hāmrī nhūm mē anhīō mē awȳr axà nē nhȳ. Nom axtem nē Jejus tyk mā hamaxpēr kēt japēr. Nē htȳx pāwti kur o nhȳ. Nē hkōt amarī mēmo kagō ho hkōm o nhȳ. Koja ã htyk mā hamaxpēr kēt rāhā amnhī nhīpēx anē nē te Jejus o kapēr pyràk o amnhī nhīpēx. Te ho kapēr o:

—Nà Jejus amarī htyk nhūm hkamrō amarī hpikapīr kēnā. Na pre mē panē htyk kēt nē.

Anhȳr o ho kapēr pyràk. ²⁸ Jakamā kwa kēr ka mē ate pāwta kur kaxyw nē taxy kormā tanhmā ate amnhī nhīpēx to mā ajamaxpēr nē ajamaxpēr o:

—Kwa mān pa Tīrtūm kapēr kōt amnhī nhīpēx mex rāhā ho ri ixpa nà?

Anhȳr o mān ajamaxpēr. Hāmrī nē ate hkōt amnhī nhīpēx mex ã amnhī pumu nē amarī axāmnhīx aku. No kot ka mē kormā mēmoj punuj kaga hkēt nē arī ri ho anhȳr o pa hāmrī nē kām ajamaxpēr nē hkur kēt nē. Rȳ tanhmān tee ri

tanhmā ate amnhī tomnuj tota mā ajamaxpēr nē akaprī nē. Hāmri nē tokyx Tīrtūm mā amnhī jarē nē amnhī to mex prām xāj amnhī to awy hāmri nē arī kormā axāmnhīx pāwtita ku. ²⁹ Koja mēhō mē akōt axà nē mēmoj kukamā hamaxpēr pē htyx pāwti nhřenhta ō py hkur o nhŷ. Hāmri nhūm Tīrtūm tee ri ja hā omu nē hā tanhmā ho. ³⁰ Na ka mē ra axohtō nē ā amnhī nhīpēx anē nē atȳx ri mēmoj kukamā ajamaxpēr pē pāwta ku. Jejus kot mē panē htykja mā ajamaxpēr kēt pē atȳx tanhmā ajamaxpēr to pē hkwȳ hkur o akrī. Mýrapē na ka mē ra ja hā axà nē ri apa. Nē mē akwȳjaja ra htyk rax nē. ³¹ Nom kot ka mē axpēn wȳr akuprō hāmri nē akupȳm tām axpēn kōt ajamaxpēr nē axpēn kōt amnhī nhīpēx nē rī kormā pāwtita ku. Hāmri nhūm Tīrtūm ja hā mē apumu nē tanhmā mē ato hkēt nē. ³² Na hte mē pahte tanhmā amnhī tomnuj to hā mē pahpumu nē hā tanhmā mē pahto. Mē pahte ja hā amnhī pumunh nē axte ā amnhī nhīpēx anhȳr kēt kaxyw na hte ā mē pahpē hkrajē nhīpēx anē. Jakamā kot puj mē nhȳrmā mē kēp hkra hkēt xwȳnhjē hkōt kuwyta wȳr ma papa hkēt nē. ³³ Jakamā e Kris kōt ixtō nē ixtōxaja. Kēr ka mē axte Pahihti Jejus tyk mā ajamaxpēr kaxyw axpēn wȳr akuprō. Hāmri nē ra axpēn wȳr apikuprōnh pa hā axpēn pumu nē rī kormā pāwti hkwȳ hku nē hkur pē Jejus kot mē panē htyk mā ajamaxpēr o akrī. ³⁴ Nē ka mē atō ra amā prām japēr nē anhōrkwȳ kamā apku nē rī kormā mē hkōt tē. Jao ra anhōhy htu nē ajamakētkati nē akwȳjē jamār o nhŷ. Kē mē hpōx pa ka mē atipxi nē Pahihti Jejus tyk mā ajamaxpēr pē hkur o akrī. Hāmri nhūm

Tīrtūm ja hā mē apumu nē hkīnh nē tanhmā mē ato hkēt nē.

Na ka prem mē ate inhmā kagà nē mēnhta kamā mēmoj tā ixfukjēr rax nē. Tā na pa ra kagà ja kamā mē amā hkwȳ jarēnh rax nē. Nom kot paj piitā harēnh par kēt nē. Kot paj ām mē amā hkwȳ pix jarē. Hāmri nē nhȳrmā ma mē awȳr mō nē mē apumu nē kormā axte mē amā harēnh jatur xām kumē.

12

*Mē kot Tīrtūm kapēr o hēx xwȳnhjē jarēnh
Rōmān 12.6-8; Wam Korīt 14.29; Wam Pētre 4.10-11; Wam Juāw 4.1-2*

¹ Nē kot paj hpānhā mē amā tanhmā Tīrtūm Karō jarēnh to ka mē inhma. Tanhmā kot mē pahkrā hto nhūm mē pahte ahpȳnhā tanhmā kām amnhī nhīpēx to ho papaja kot paj mē amā harē.
² Amnepē mā kormā mē ate Kris kôt amnhī xunhwȳr kēt ri na ka prem sānti hkōt ri amnhī nhīpēx o ri apa. Kapēr kēt tā ka prem hkōt ri amnhī nhīpēx rāhā ho ri apa. Te kot mē ano kupyr pyràk ka mē kām mex o mex ā harēnh o ri apa. Nē kām amnhī jager pē amnhī to hwȳr o ri apa. Ā na ka prem amnhī nhīpēx anhȳr o ri apa. ³Tā ra hpānhā Tīrtūm kôt amnhī xunhwȳ.

Na htem ohtō nē Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o pa hā amnhī jarēnh tā no ām mē hkwȳjaja ja hā amnhī to hēx. Tā kot paj ixprī hā mē amā tanhmā mē harēnh to. Koja mēhō mē kām Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o pa hā amnhī jarē hā koja Jeus o kapēr punuj o pa hkēt nē. Koja harēnh o:

—Jejus kēp mē panhō Pahihti jakamā kwa pu mē hköt amnhī xunhwȳ nē hköt amnhī nhīpēx o ri papa.

Anhȳr o harē. Koja mēhō ā mē amā kapēr anē ka mē ama nē mē kot Tīrtūm nhȳ hā kapēr jarēnh o pa xwȳnh ā omunh kurē kumrēx. No koja mē amā ā kapēr anhȳr kêt nē ka mē ama nē Tīrtūm kapēr o hēx o pa hā omunh kurē kumrēx.

Tīrtūm Karō kām mē pahte axpēn to mex prām ā harēnh
Rōmān 12.6; Epes 4.7; Wam Pētre 4.10

⁴ Nē ahpȳnhā kot tanhmā mē panhīpēx to xwȳnhja ām pixii. Kēp Tīrtūm Karō. Na hte mē pahkarō mā agjē nē ahpȳnhā tanhmā mē pahte axpēn to mex kaxyw tanhmā mē panhīpēx to. Kot tanhmā mē panhīpēx to xāja ohtōō. Mē pahte ahpȳnhā ri tanhmā kām amnhī nhīpēx to nē tanhmā axpēn to mex to ho ri papa kaxyw na. Tīrtūm Karō na hte ja kaxyw tanhmā mē pahkrā hto.

⁵ Nē mē pahte kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa xwȳnhja haxwȳja ām pixii. Kēp Pahihti Jejus. Tā na pu htem ahpȳnhā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri papa.

⁶ Nē kot mē pahto ajuta nhūm mē pahte ahpȳnhā tanhmā axpēn to mex to ho papa xwȳnhja haxwȳja ām pyxii. Kēp Tīrtūm. Na pu htem ahpȳnhā tanhmā hköt axpēn xunhwȳr tȳx to kaxyw tanhmā axpēn to mex to ho papa.

⁷ Nē Karōja na hte ahpȳnhā tanhmā axpēn kaxyw mē panhīpēx to pu mē axpēn to ajuta mex o ri papa.

8 Jakamā na pu hte mē pahkwýjaja Tírtūm Karō nhý hā ma mē pahkwýjê mā Tírtūm kapēr jarēnh o ri mē hköt papa.

Nē mē pahkwýjaja ma ÿ hā paxàhpumunh mex pê ma ri kapēr o mē ahkre ho mē hköt papa.

9 Nē mē pahkwýjaja Karō nhý hā Tírtūm kot tanhmā mē pahto ajuta hto kaxyw hköt pajamaxpēr týx nē.

Nē mē pahkwýjaja akupým mē à xwýnhjê ho mex o papa nhǔm mē akupým mex nē pa.

10 Nē mē pahkwýjaja aa mē kot mēmoj pumunh kêt kwý ho anhýr o ri mē hköt papa.

Nē mē pahkwýjaja Tírtūm kapēr mar týx nē ô ri mē kām harénh o mē hköt ri papa.

Nē mē pahkwýjaja Tírtūm Karō nhý hā tanhmā mē kot amnhí nhípêx to hā mē omunh o papa.

Rý pahprí hā mēkarõmnuti nhý hā mē kot amnhí nhípêx ã mē omunh o papa.

Nē mē pahkwýjaja nhām mē kapēr mar kêt tā ra mē kapēr o pakapēr.

Nē mē pahkwýjaja mē kapēr o pakapērja ma nē mē kot mar kêt xwýnhjê mā harē. Kormā aa pahte mar kêt tā ra pahprí hā mar mex nē mē kām harē.

11 Ă na hte Tírtūm Karō kām hprām xà hköt tanhmā mē panhípêx to pu mē ahpýnhā ÿ hā ã axpēn nhípêx anhýr o ri axpēn kôt papa.

*Te mē pahpê Kris nhí pyràk ã mē pajarēnh
Rõmän 12.3-8; Epes 1.22-23, 4.11-16; Korosë 3.15*

12 E pa hpānhā mē amā mē panhī kamā tanhmā mēmoj jarēnh to ka mē inhma nē hā anohtýx nē. Mē panhíja ãm pixi htā no ãm kamā mēmoj xohtôô.

Kamā mē pahte nē kamā mē pahtpa nē kamā mē pajakwa. Nē mē panhīnhu nē mē pano. Ā mē panhī kamā mēmoj xohtō kot anhŷr. Ja pyrà nē Kris nhīja ām pixi htā te mē pahpê ī kamā mēmoj xohtôta pyràk. Mē pahkwŷjaja te mē pahtpê hte pyràk. Nē mē pahkwŷjaja te mē pahtpê īhkra pyràk. Nē mē pahkwŷjaja te mē pahtpê no pyràk.

¹³ Mē pahtpê Kris kwŷjaja axpēn kaxyw mē paxohtôô. Mē ixpê Ijaewjaja nē mē apê Ijaew kêt xwŷnhjaja. Nē amarī ri mē kām mē axàpênh o mē apa xwŷnhjaja nē amnhī mā ri mē axàpênh o mē apa xwŷnhjaja. Ā ahpŷnhā mē paxohtô kot anhŷr tā nhūm Tîrtûm Karō te mē pahtpê Kris nhī pixi pyràk o mē panhîpêx. Nhūm Krisja mē pahtpiitā mē pamā Karō gō nhūm mē pahkarō mā agjē. Pixi htā mē pahtpiitā mē pahkarō mā agjē.

¹⁴ Nē mē panhīja pixi tā kamā tanhmā mē pakute xàja ohtôô. Tā Kris nhīja te kot mē panhīja pyràk. Urâk nē kamā mē paxohtôô. Jakamā na pu htem ahpŷnhā tanhmā kām amnhī nhîpêx to ho ri papa. Karō kot tanhmā amnhī kaxyw mē panhîpêx to xà hkôt.

¹⁵ Nē kop ām mē pahtparja kapēr ronhŷx tee ri mē panhîhkra pumu nē amnhī mā:

—Hêxta waa nē. Kêp ām ixpê mē īhkra ronhŷx pa inhmx nē ijarir. No ām ixpê mē hpar pix jakamā pēr ām mē hkînhā ixpê mē hkwŷ hkêt ām ixpê mē hatur xà pix na pa.

Anhŷr o amnhī jarênh japêr. Nom ja kot anhŷr kêt. Axtêm nhŷhŷm kot mē pahtpa kaxyw na mē pahtparja. Nē axtem mēmoj tā mē paxàpênh rŷ mēmoj jamŷnh kaxyw na mē panhîhkraja. Na pu

htem hamē wa ho presija rāhā ho papa. Ja pyrà nē kot puj mē pahkwýjê hō mē parom Tírtum Karō nhý hā mēmoj tā àpênh týx ã omu nē hkînhā mē pahte amnhī to warê hkêt ã amnhī jarênh o papa hkêt nē.

¹⁶ Nē mē pajamakja kapēr ronhýx kapēr o:

—Hêxta waa nē. Kêp apu ixpê mē no ronhýx pa inhmex nē ijarir. No ãm ixpê mē umar xà pix jakamā pēr ãm ixte ho warê hkêt kumrëx.

Anhýr o amnhī jarênh japêr. Nom ja kot anhýr kêt. Hamē wa mex kênä. Axtem ho mē paxumar kaxyw na mē pajamakja. Nē axtem ho mē parít kaxyw na mē panoja. ¹⁷ Kêp ãm mē pano pix ronhýx pu mē parít pix nē paxumar kêt nē ri papa. Rÿ kêp ãm pajamak pix ronhýx pu mē paxumar pix nē parít kêt nē mē paxupâr kêt nē ri papa. ¹⁸ Mē panhîja pixi htâ kamā hikukrêx xohtôô. Na pre Tírtum amnhī krâ hkôt kamā mēmoj piitâ hipêx nē hanhô. ¹⁹ Kêp ãm mē panhîja kamâ ãm mēmoj pixi ronhýx pu mē pamex kêt nē papa. ²⁰ Tâ no ãm kot anhýr kêt. Mē panhîja ãm pixi htâ kamâ hikukrêx xohtôô. ²¹ Jakamâ na hte mē panoja amnhî nê mē panhîhkra mā kâm:

—Tk kwa ma tê. Ixte ato presijare hâ.

Anhýr o kâm kapēr kêt nê. Rÿ mē pahkrâja amnhî nê mē pahtpar mā kâm:

—Tk kwa ma tê. Na pa ato presija hkêt nê.

Anhýr o kâm kapēr kêt nê. Ja pyrà nē kot puj mē nhýri Kris kôt panhîõ pumu nê pamex o pahte hakrenh ã amnhî jarênh kêt nê. ²² Nê mē panhî kamâ mēmoj kwý te hirerek pyràk tâ no pu mē arî pamâ hapê nê. Ja pyrà nê kér pu mē kormâ mē kot Kris kôt amnhî xunhwýr tohtuj anhýr xwýnhjaja

pu mē pamā mē hkīnh kām tanhmā mē kutā pano-jarêt to ho ri papa.

23-24 Nē na pu htem mē panhī kamā mē pakukrêx kwȳ hā pahpijaàm nē hpro nē ri ho papa. Nē hkwȳ hā pahpijaàm kêt nē hpro hkêt nē ho ri papa. Nē hkwȳ mē pahpê omnajti htā pu mē ho mex nē ri ho papa. Tīrtūm kot ā mē panhīpêx anhȳr jakamā na pu htem mē pakamā mē pakukrêx kwȳ mē pahpê omnajti htā pu mē ho mex nē ri ho papa. Ja pyrà nē kēr pu mē Tīrtūm kôt mē pahtō nē mē pahtōx piitā ho mex o ri papa. Nē tām mē hipêx. Mē pahkwȳjaja muxre nē mē pahkwȳjaja omnajti htāā. Tanhmā mē kute htā pu mē kēp mē Jejus kôt mē pahtō nē mē pahtōx ā mē ho mex o ri apa.

25 Nē na hte mē panhī kamā mē pahtpar nē mē panhīhkra nē piitā axpēn kôt àpênh mex o pa. No na hte mē pahtparja nhȳhȳm ma mra nhūm ihōja hkwȳm nhȳhȳm ma mrar kêt nē. Na hte wa axpēn kôt àpênh mex o pa. Ja pyrà nē kēr pu mē pahpê Tīrtūm krajaja axpēn kôt amnhī nhīpêx rāhā ho ri papa. Nē axpēn to mex rāhā ho ri papa. No ri axpēn kwȳm ri tanhmā amnhī nhīpêx to ho ri papa hkêt nē.

26 Na pu htem tōhā nhȳhȳnh panhī kamā paxà nē ri papa. Pahkrā tātāk rȳ pakatut gēk. Jao te mē panhī piitā kamā mē paxà pyràk. Nē nhȳhȳnh akupȳm pamex nē te panhī piitā hkôt akupȳm pamex pyràk. Ja pyrà nē koja Kris kôt panhīo nhȳhȳnh à nē ri pa. Rȳ tanhmā amnhī to nē ra hkaprī nē ri pa pu mē ja hā omu nē ū hā pahkaprī nē papa. No koja mēmoj tā hkīnh nē pa pu mē ja hā omu nē ū hā pahkīnh nē papa.

Te mē pahpē Kris nhī pixi pyrāk ā mē pa jarēnh

²⁷ Nē mē pahpē Kris kwȳjaja te mē pahpē Kris nhī pixi pyrāk. Ahpȳnhā mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to ho papa htā mē pahpē Kris kwȳ jakamā te mē pahpē ī pixi pyrāk.

²⁸ Nē mē pahte Kris kōt tanhmā pahkwȳjē ho ajuta hto ho papa kaxyw na pre Kris ahpȳnhā tanhmā mē paxunhwȳr to.

Mē pahkwȳjaja mē pahte ū hā nhām mē kām kapēr jarēnh o papa kaxyw mē paxunhwȳ.

Nē mē pahkwȳjaja mē pahte ū hā tanhmā kapēr jarēnh to ho ri papa kaxyw mē paxunhwȳ.

Nē mē pahkwȳjaja Tīrtūm kapēr jarēnh o mē ahkre ho ri mē papa kaxyw mē paxunhwȳ.

Nē mē pahkwȳjaja mē pahte aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwȳ ho anhȳr o ri papa kaxyw mē pa xunhwȳ.

Nē mē pahkwȳjaja akupȳm mē à xwȳnhjē ho mex o mē papa kaxyw mē pa xunhwȳ.

Nē mē pahkwȳjaja mē kapēr o mē hihtȳx o mē papa kaxyw mē pa xunhwȳ.

Nē mē pahkwȳjaja mē pahte tanhmā mē ho ajuta ho ho ri papa kaxyw mē pa xunhwȳ.

Nē mē pahkwȳjaja nhām mē kapēr ō ho mē pakapēr o mē papa kaxyw mē pa xunhwȳ.

Ā na pre ahpȳnhā mē pahpē hkwȳjē piitā mē paxunhwȳr anē. ²⁹ No na pu htem pahpiitā axpēn kōt Tīrtūm kapēr o mē ahkre ho ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā ū hā tanhmā pakapēr to ho ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā kapēr jarēnh o ri papa hkēt nē.

Nē mē pahpiitā aa mē kot mēmoj pumunh kēt kwȳ ho anhȳr o ri papa hkēt nē.

30 Nē mē pahpiitā akupŷm mē à xwŷnhjê ho mex o
ri papa hkêt nē.

Nē mē pahpiitā mē kapēr õ ho ri pakapēr o ri papa
hkêt nē.

Nē mē pahpiitā ri mē kapērja ma nē pakapēr kām
pahkwŷjê mā harēn o ri papa hkêt nē.

Na pu htem ahpŷnhā tanhmā Kris kôt mē
pahkwŷjê ho ajuta hto ho ri papa. **31** Tā kér pu
mē pahpiitā pamā axpēn kīnh pê tanhmā axpēn
to mex to ho ri papa. Ja na mex o kot mēmoj piitā
hakrenh par. E kot paj ixprī hā tanhmā mē amā
ja jarēnh to ka mē inhma.

13

*Mē pahte axpēn kamā paxukaprī ho papa hā mē
pamā karō*

Juāw 13.31-35; Karatas 5.13-15; Korosē 3.12-14

1 Kot pa ma mē piitā ahpŷnhā mē kapēr kām mē
kām Tīrtūm kapēr jarēnh o ri ixpa japēr. Ām mē
piitā mē kapēr o ixkapēr mex o mē kām harēn o
ri ixpa japēr. Nē Tīrtūm kapēr o mē wrŷk xwŷnhjê
kapēr o mē ahkre ho ri ixkwŷjê hkôt ixpa japēr. Tā
inhmā mē hkīnh kêt kām ixte mē ahkre ho ri ixpa
ronhŷx mē inhma nē ām inhma. Nhūm ixkapērja
te ixte rat tatak pyrâk o pa tee ri Tīrtūm kapēr o mē
ahkre kaprȳ ho ri mē hkôt ixpa nhūm Tīrtūm tee ri
inhmā mē hkīnh kêt ã ixpumu nē inhmā:

—Nà amā mē hkīnh kêt jakamā na ka tee ri
ixkapēr o mē ahkre kaprȳ. Anē.

2 Rȳ kot paj Tīrtūm xàhpumunh tŷx o mē kām
kapēr pimxur kwŷ jarēnh o ri ixpa japēr. Rȳ Tīrtūm
mē kurom inhmā mēmoj to amnhîrīt pa omu nē

mē kām harēnh o ri ixpa japēr. Rȳ pa Tīrtūm kot amnhī nhīpēx piitā omunh par japēr. Rȳ ixtē amnhī kaxyw hkōt ijamaxpēr tȳx kōt ū hā kēn krā hprēk ō mā ixkapēr nhūm kot inhmar nē inhmar xà hkōt nhām pikamēnh japēr. Tā inhmā ixkwŷjē hkīnh kēt kām ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tīrtūm tee ri ja hā ixpumu nē inhmā:

—Nà amā mē hkīnh kēt jakamā te axàhpumunh tȳx kēt kumrēx pyràk. Na ka tee ri ā mē kām ixkapēr jarēnh anhŷr o ri apa kaprȳ. Anē.

³ Rȳ pa mē kēp amrakati xwŷnhjē mā ixkukrêx nhōr par japēr. Rȳ Kris ā mē kām amnhī grōnh kōt mē kām xa nhūm mē hā ixpīr japēr. Tā inhmā mē hkīnh kēt kām ā amnhī nhīpēx anē nhūm Tīrtūm tee ri ja hā ixpumu nē inhmā:

—Nà ā ate mē kām amnhī nhīpēx anhŷr o ri apa htā amā mē hkīnh kēt jakamā na ka tee ri ā mē kām amnhī nhīpēx anhŷr kaprȳ. Anē.

⁴ Kot puj mē pamā axpēn kīnh hā kot puj mē kritpēm mē piitā mē kām pahprī ho papa.

Jao axpēn kām pagryk tokyx anhŷr kēt nē.

Nē pamā axpēn to mex pix prām.

Nē mēmoj tā axpēn kamā pagryk kurê kumrēx kēt nē.

Nē mēmoj tā amnhī to jarkrar o ri papa hkēt nē.

Kot puj mē pamā axpēn kīnh hā kot puj mē ā amnhī nhīpēx anhŷr o ri papa hkēt nē.

⁵ Nē kot puj mē axpēn kamā paxukaprī ho papa hā kot puj mē tām axpēn nhīpēx rāhā ho papa. Jao amnhī pix kukamā pajamaxpēr o ri papa hkēt nē. Nē mē pagryk tokyx anhŷr kēt nē. Rȳ axpēn kām pagryk tokyx anhŷr hkēt nē. Rȳ koja mēhō tanhmā mē panhīpēx katī hto pu mē ām amnhī tā omu nē

axte kot tanhmā mē panhīpēx tota mā pajamaxpēr kêt nē.

⁶ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hā kot puj mē tee ri mēhō kot tanhmā amnhī tomnuj to hā omu nē pahkaprī nē. Rȳ tanhmā kot amnhī to mex to hā omu nē pahkīnh nē.

⁷ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hā kot puj mē arī Tīrtūm kot mē pahto mex par jatur xà mēnh xà hā arīgro jamār rāhā ho ri papa. Nē mē kot Kris ã tanhmā mē pahto htā pu mē tee ri amnhī kukamā tanhmā pajamaxpēr to hkēt nē. Ām mē kutā amnhī to htȳx nē mē kām pakuhē nē arī amnhī kaxyw Tīrtūm mā pajamaxpēr tȳx rāhā nē.

⁸ Nē kot puj mē pamā axpēn kīnh o papa hāmri nē aa mē pahte ã amnhī nhīpēx anhȳrja mā panhūrer kêt nē. Nē arī mē pamā axpēn kīnh rāhā ho papa ho papa. Jar pika ja kamā mē pahte Tīrtūm nhȳ hā mē kām kapēr jarēnh o ri papa htā kot puj mē nhȳrmā ma õ krī hwȳr api hāmri nē kuri axte ã kām amnhī nhīpēx anhȳr kêt nē. Mo kaxyw kot puj mē axte ri mēhō mā kapēr jarē? Kot puj mē õ krī hwȳr api nē ra mē pahpiitā paxàhpumunh o axpēn pyràk.

Nē na pu htem tōhā mē kapēr õ ho pakapēr o ri papa. Nom kot puj mē nhȳrmā Tīrtūm nhō krī hwȳr api hāmri nē kuri axte nhām ri mē kapēr o pakapēr kêt nē.

Nē na pu htem jar mē pahkwȳjaja mē paxàhpumunh mex kôt Tīrtūm kapēr jarēnh o ri papa. Tā kot puj mē nhȳrmā õ krī hwȳr api hāmri nē axte ã amnhī nhīpēx anhȳr kêt nē. Ām mē pamā axpēn kīnh pixja kot puj mē arī õ krī kamā mē pamā axpēn kīnh tūm rāhā papa ho papa.

9 Jar mē pahpiitā mē paxàhpumunh tohtuj anhŷr o pakapēr jakamā na pu htem kormā Tīrtūm kapēr jarēnh tohtuj anhŷr o ri papa. **10** Tā kot puj mē nhŷrmā õ krī hwŷr api nē kuri paxàhpumunh jatur xàm mēnh pa. Jakamā nhūm jar mē paxàhpumunh tohtuj anhŷr xwŷnhta mē pahpê hapêx.

11 E pa mē amā ja hā ejēp jarē ka mē inhma. Nà amnepê mā ixprîre ri na pa pre ixtŷx ri mēhprijē kot amnhī nhîpêx o amnhī nhîpêx nē mē hamaxpēr o ijamaxpēr. Nē mē kapēr mex kêt o ixkapēr o ri ixpa. Tā ra ixâptâr hâmri nē mē àptârjê jamaxpēr o ijamaxpēr o ri ixpa. Te ra mē pahte kaxkwa kamā mē paxàhpumunh jatur xàm mēnh parta pyràk mē aptârjê jamaxpēr o ijamaxpēr o ri ixpa.

12 Ja pyrà nē na pu htem kormā Tīrtūm kot amnhī nhîpêx ã omunh tohtuj anhŷr. Te mē pahte amnhī pumunh xà pynajre kamā pahprî hā amnhī pumunh mex kêéta pyràk. Nom kot puj mē nhŷrmā õ krī hwŷr api hâmri nē pahprî hā paxàhpumunh jatur xàm kumē. Te Tīrtūm kot hprî hā tanhmā mē pakute hā mē pahpumunh parja pyràk.

13 E arī mē pahte Tīrtūm kôt amnhī nhîpêx o papa xàja na axkrunêpxi. Mē pahte hkôt amnhī nhîpêx o papa râhā ho papa kaxyw. Wamta na ja: Kêr pu mē arī amnhī kaxyw Tīrtūm mā pajamaxpēr mex râhā ho ri papa. Nē hkôt ja: Kêr pu mē arī Tīrtūm kot mē pahto mex par jatur xà mēnh xà hā arîgro jamâr râhā ho papa. Nē hkôt ja: Kêr pu mē arī pamā axpēn kînh pê tanhmā axpēn to mex to râhā ho papa. Ja na mex o kot wamta wa hakrenh. E

kēr pu mē ã amnhī nhīpēx anhŷr rāhā ho ri papa.

14

*Tīrtūm Karō kot mē pahto mē paxihtȳx ã harēn
Wam Korīt 12.7-11, 12.27-31*

¹ E kēr ka mē arī amā axpēn kīnh pē axpēn to mex rāhā ho ri apa nē aa jam anhūrer nē ho ajamakētkati hkēt nē. Nē amnhī to Tīrtūm Karō mān amnhī to awý kē mē amā tanhmā mē ajamaxpēr to ka mē ahpŷnhā tanhmā axpēn to mex to ho ri axpēn kōt apa. Nē kēr ka mē ã ajamaxpēr anē nē ajamaxpēr o:

—Inhmā mē hkīnh o ri ixpa hprām tȳx. Nē Tīrtūm Karō kot tanhmā ixto nhūm ixte ahpŷnhā tanhmā mē ho ajuta hto ho ixpaja pa māänēn inhmā ho anhŷr prām. Nē kot tanhmā ijakwa hto nhūm ixte ahpŷnhā mē kapēr õ ho ixkapērja pa māänēn inhmā ho anhŷr hprām. No kēt ixte Tīrtūm nhŷ hā mē kām kapēr jarēnhja na inhmā ho anhŷr prām tȳx kumrēx. Anē.

²⁻⁴ Mē pakamā mē kapēr õ ho Tīrtūm mā kapēr xwŷnhjaja na htem Tīrtūm Karō nhŷ hā ãm kumā pix mā kapēr õta o kām kapēr nhūm tapxipix mē kuma. No mē papajaja na pu htem tee ri mar o pahkrī nom mar kēt nē. ãm kapēr xwŷnhja pix koja mē pakurom amnhī ma. Nom koja mē pakapēr kām Tīrtūm mā amnhī jarē pu mē mar mex nē. Nhūm mē pakapēr kām Tīrtūm nhŷ hā mē pamā kapēr jarē pu mē pahprī hā kuma. Jao mē pamā kapēr kōt amnhī nhīpēx prām nē. Nē mēmoj tā pahkaprī nē ri papa htā mē kuma nē amnhī kaxwŷnh kām amnhī to paxihtȳx.

⁵ Mē apiitā mē ate nhām mē kapēr õ ho Tīrtūm mā amnhī jarēnhja na mex. Nom mē ate mē akapēr o mē akwýjē mā Tīrtūm kapēr jarēnh o ri mē apaja na mex o wamta jakre. Kot ka mē nhām mē kapēr õ ho Tīrtūm mā amnhī jarē nhūm mē akwýjaja mē amar kêt jakamā ka mē ã akapēr anhýrja o Kris kôt mē ho mē hamaxpēr o hihtȳx kêt nē. Ām kapxipix amnhī ma. Rȳ koja kapēr õja mar mex xwýnhjē hō amar japēr nē mē akapēr kâm akwýjē mā harē. Hā koja ja mex nē. Nom kot kaj mē apiitā ma mē kapēr kâm mē kâm Tīrtūm kapēr jarēnh o ri apa nhūm mē piitā hprī hā amar mex nē. Nē amar xà hkôt Tīrtūm kapēr kôt amnhī nhípêx mex nē.

⁶ Jakamā e Kris kôt ixtō nē ixtōxjaja. Kot paj apu nhýrmā ma mē awýr mō hāmri nē nhām mē kapēr õ ho mē amā ixkapēr japēr ka mē inhmar kêt nē. Nom kot paj mē akapēr o mē amā ixkapēr ka mē apiitā aprī hā inhmar mex nē. Pa Tīrtūm nhý hā mē amā mēmoj jarē rȳ tanhmā kot amnhī nhípêx toja pa mē amā harē. Rȳ Karō nhý hā mē amā mēmoj jarēnh o ã mē amā Tīrtūm kapēr jarēnh anē ka mē aprī hā inhmar mex nē. ⁷ Nom mē kapēr õ ho mē kapēr o mē akôt ri mē pa xwýnhjaja te mēhō kot htýx ri wiorawti kakrênh xwýnh pyràk. Koja htýx ri hkakrênh o xa nhūm mē tee ri kot grer mar mā. Rȳ nhūm mēhō htýx ri pifti kakôr o xa nhūm mē tee ri mēmo mē grer mar mā.

⁸ Pôristijaja na htem amarī ri tanhmā amnhī nhípêx to ho pa nhūm mē hkrähtūmja mē kâm pifti kakô nhūm mē kuma nē mē pijapu mā hamaxpēr kurê kumrēx nē hwýr hpröt. Nom koja kawax pê hkakô rȳ htýx ri tanhmā hkakôr to nhūm mē kuma

nē ām kuma. ⁹ Ja pyrà nē kot kaj mē kapēr õ ho akwŷjê mā akapēr nhūm mē ama nē ām mē ama. Ka te ām mē kām ajakwa momok pyràk o axām o amnhī nhípêx.

¹⁰ Nē ahpŷnhā mē pakapēr xohtôô. Na htem ahpŷnhā mē kapēr o amnhī kwŷjê mā kapēr nē axpēn mar mex nē. ¹¹ Nom koja mēhō nhŷhŷnh pika hō rūm ixwŷr mō nē mē kapēr o inhmā kapēr pa mar kêt nē. Nē amnhī xwar kutā ixkapēr o kām ixkapēr nhūm ixpyrà nē inhmar kêt nē. ¹² Jakamā kot kaj mē amā Tīrtūm Karō xihtŷx xà ho amā tanhmā kām amnhī nhípêx to ho apa hprām hā kot kaj mē amnhī to awŷ nē kām:

—Kwa amnhī kôt ijamaxpēr o axihtŷx Tīrtūm. Pa anhŷ hā ixkapēr o ma Kris kôt ixkwŷjê ho mē hamaxpēr o ixihtŷx o ri mē hkôt ixpa. Kê mē akapēr ma nē Kris kôt amnhī xunhwŷr tŷx nē. Nē hkôt amnhī nhípêx mex o ri pa. Anē.

¹³ Nē kér ka mē nhām mē kapēr õ ho Tīrtūm mā amnhī jarēnh xwŷnhjaja amnhī to Tīrtūm Karō wŷ nē kām:

—Ixte mē kapēr õ ho ixkapēr tā ixte amnhī mar kêt. Jakamā kwa tanhmā ixto ijamaxpēr mex to pa amnhī mar mex nē ixkapēr kām ixprī hā Kris kôt ixkwŷjê mā ja jarē kē mē inhmar tŷx nē. Anē.

¹⁴ Nom kot paj nhām mē kapēr õ ho Tīrtūm mā mex ã harēnh tā amnhī mar kêt nē. Te ixpimtir kām ixkarō pix kapēr pyràk. No kot paj pam amnhī krā hkôt ixkapēr o kām mex ã harē hāmri nē ra amnhī mar mex nē. ¹⁵ Nà ja na inhmā mex jakamā kot paj nhām mē kapēr õ ho Tīrtūm mā mex ã harē nē kām gre. Nē māänēn ijamaxpēr xà hkôt ixkapēr o māänēn kām mex ã harē nē kām gre. Nà ja na

inhmā mex. ¹⁶ Nom kot puj mē ma mē kot Tīrtūm kapēr mar xà hā ixkre hwyr mra nē kamā Tīrtūm mā mex ā harē. Tā pa nhām mē kapēr ō ho kām ixkapēr japēr. Ka mē ate inhmar o akrī xwýnhjaja tee ri inhma. Jakamā tee ri inhma nē ixfkōt Tīrtūm mā akapēr kēt nē. Rȳ kām:

—Nà ām hāmri na ā amex ā ajarēnh anē Tīrtūm.

Anhŷr o kām akapēr kēt nē. Mē ate inhmaare hā kot ka mē ā kām akapēr anē. Jakamā kot paj ri mē akamā mē kapēr ō ho ixkapēr kēt nē. Ām mē akapēr pix o mē anom Tīrtūm mā mex ā harē. ¹⁷ Kot paj mē kapēr ō ho Tīrtūm mā mex o mex ā harēnh mex tā ka mē mēmo mē kapērja aprīhā mar kēt jakamā inhmar pē Tīrtūm kōt amnhī xunhwyr tȳx kēt nē.

¹⁸ Na pa hte tōhā mē arom nhām mē kapēr ō ho Tīrtūm mā amnhī jarē. Nom nhŷri ahte nhŷ nē ā kām amnhī jarēnh anē. Ām hāmri na pre Tīrtūm ja kaxyw tanhmā ixto pa hte ā amnhī nhípêx anhŷr o ri ixpa.

¹⁹ Tā na pu htem Tīrtūm mā mex o mex ā harēnh kaxyw nē ma mē kot kām amnhī jarēnh xà hā ixkreta wyr axpēn wyr mra pa mē pikuprōnh xwýnhjē kapēr o mē kām ixkapēr. Nom kot paj nhām mē kapēr ō ho mē kām ixkapēr ry rax kumrēx tā no nhūm mē inhmar kēt nē. Nom kot paj mē kapēr o ām ixkapēr krānre htā no nhūm mē inhmar mex kurē kumrēx. Ja na inhmā mex. ²⁰ Kwa mē ixkapēr ma nē mar tȳx nē. Nē mēhprīrejē jamaxpēr o ajamaxpēr kēt nē. Ām Kris kōt mē aptar tūmjē jamaxpēr o mān kēt mē ajamaxpēr o ri apa. Ām mēmoj pixire hkōt kot kaj

mē ãm hāmri te mēhprījē jamaxpēr pyràk o ajamaxpēr. Mēhprījaja na htem mēmoj punuj kukamā hamaxpēr kêt nē. Na htem ãm htýx pa. Tā kēr ka mē uràk nē mēmoj punuj kukamā ajamaxpēr o ri apa hkêt nē.

²¹ Amnepêm na pre Tīrtūm tanhmā Ijaewjê mā kapēr to. Mē kapēr o mē kām kapēr tā no nhūm mē kuma nē ãm kuma. Jakamā nhūm tee ri ja hā mē omu nē amnhī tā tanhmā mē harēnh to. Tanhmā mē harēnh toja Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kamā na. Kot mē harēnh kot:

E kot paj ma mē hwȳr axtem pika hō rūm pôristi hkwȳ rē kē mē ma mē hwȳr mra nē mē unê. Hāmri nē amnhī kapēr o mē kām kapēr nhūm mē tee ri mē kuma no ãm hkôt mēmoj pumunh kêt nē.

Koja mē ã mē hipêx anhŷr tā nhūm mē arî kām ixkapēr mar nē amnhī kaxyw ixkôt hamaxpēr prãm kêt nē. Anê.

Tīrtūm kapēr ã kagà htūm kot ã mē harēnh kot anhŷr. ²² Jakamā kot kaj mē Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre hwȳr akuprō nē mē kapēr õ ho Tīrtūm mā amnhī jarēnh japêr. Nhūm Kris kôt amnhī xunhwȳr kêt xwÿnhjaja mē akôt agjê nē hkři nē tee ri mē akapēr ma nē Kris kôt amnhī xunhwȳr kêt nē. Tanhmā kot mē amnhī to nē hkôt amnhī xunhwȳr? Mē kot akapērta maare hā. No kot ka mē akapēr o Tīrtūm nhŷ hā mē kām akapēr nhūm mēhprī hā amar mex nē. Jao tanhmā hamaxpēr to nē mē apyrà nē Kris kôt amnhī xunhwȳr japêr. ²³ Nom kot ka mē apiitā nhām mē kapēr õ ho Tīrtūm mā mex ã harē nhūm amarî ri mē pa xwÿnhjaja mē awȳr agjê nē mē akapēr ã mē

ama nē hā mē apumu. Hāmri nē tee ri hamaxpēr nē mē akrā pipānh ã axpēn mā mē ajarē. ²⁴ Nom koja mē awyr agjē ka mē akatāt kōt mē amnhī kapēr o Tīrtūm kapēr jarēnh o akuhē nhūm mēhpri hā mē amar mex nē. Hāmri nē amnhī kapēr o akapēr ma nē hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Xep ixte amnhī tomnuj xwÿnh na pa. Nà ãm hāmri na mē Tīrtūm kapēr jarē. Nà ãm hāmri na kêt ja. Anē.

²⁵ Hāmri nē mē amā tanhmā kot amnhī tomnuj to hā amnhī jarēnh pa hāmri nē hkaga nē Jejus kōt amnhī xunhwÿ. Nē hkōnkrā ho htēm nē hkrī nē Tīrtūm mā mex o mex ã harē. Hāmri nē mē amā:

—Nà ãm hāmri na hte Tīrtūm mē akamā pa ho pa. Anē.

Tīrtūm nhōrkwy kamā mē pahte tanhmā amnhī nhīpēx to hā mē pamā karō

Atre 2.42, 5.12-13; Eprēw 10.25

²⁶ E Jejus kōt ixkwÿjaja. Kot paj hpānhā axtem mē amā mēmoj tā karō. Mē kot Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā tanhmā mē ate amnhī nhīpēx to hā karō ka mē inhma.

Nà kēr ka mē axpēn wýr akuprō nē akrī ka mē atō amā Tīrtūm mā mex ã harēnh ã mē grer o agrer prām hāmri nē māmrī kām ho gre. Hāmri nē agrer pa kē apānhā mēhō kānhmā xa nē Tīrtūm kapēr kwÿ ho mē ajahkre. Nē ho anhÿr pa nhūm hpānhā mēhō kānhmā xa nē Tīrtūm kot tanhmā ho mex to hā mē amā amnhī jarē. Nē amnhī jarēnh pa hāmri nhūm mēhō nhām mē kapēr õ ho mē amā ujarēnh japēr. Hāmri nē ujarēnh pa kē mēhō hpānhā mē akapēr o hprī hā mē amā kapērta jarē.

E kér ka mē axpēn wýr akuprō nē Kris kôt axpēn to axihtýx kaxyw ã axpēn pānhā amnhī nhípêx ané.

27 Nē ka mē atō amā nhām mē kapēr õ ho mē kām akapēr prām japēr. Nom kér ka mē axohtō nē ã mē kām amnhī nhípêx anhýr kêt nē. Ām mē atō wa axkrutre rý axkruněpxire nē mē kapēr õ ho mē kām akapēr. Hāmri nē axpēn pānhā akapēr pa kē měhō kot hprí hā mē kapēr õta mar japēr nē mē apānhā xa nē mē akapēr o mē kām harē kē měhprí hā mar mex nē. **28** Nom koja ja kaxyw měhō amrakati japēr ka mē kapēr õ ho akapēr kêt nē. Ām kapxipix nhýri ahte Tǐrtūm mā akapēr.

29 Nē kē Tǐrtūm nhý hā kapēr jarēnh xwýnhjê hō wa axkrut rý axkruněpxi nē mē ajahkre ka mē aprí hā mar o akrí. Hāmri nē mar pa nē tanhmā mē harēnh to. Ām hāmri Tǐrtūm nhý hā kapēr ã mē harē rý ho hēx ã mē harē.

30 Nē koja měhō Tǐrtūm nhý hā měmoj jarēnh o xa. Rôm nhūm Tǐrtūm mē kaxyw mē atō mā ajamaxpēr kwý gō. Ka kapēr o ãm xwýnhta mā kànhmā anhíhkra pē kē apumu nē anhíkrê. Hāmri ka hpānhā xa nē mē kām tanhmā ajamaxpēr tota jarē. **31** Nom kér ka mē anhípē mē kām akapēr hkêt nē. Ām axpēn pānhā Tǐrtūm kapēr o axpēn jahkre nē ho axpēn jamaxpēr o axihtýx. Ja mex. **32-34** Nom kér ka mē axpēn wýr akuprō nē apiitā anhípē atýx ri akapēr kêt nē. Ja na Tǐrtūm kēp hprām nōkati. Mē ate axpēn pānhā axpēn mā akapērja na kām hprām. Jakamā kē mē kot Tǐrtūm nhý hā mē kapēr jarēnh o pa xwýnhjaja taxy axpēn jahkre hā axpēn jamā.

Nhūm mēhō kumrēx kapēr pa hāmri ka hpānhā mē kām akapēr.

Nē kē mēnijaja amarī mē ahkreja mar o hkri. Ijaew kot amnhī nhīpēx xà hkôt. Jakamā kwa mē anijaja. Kēr ka mē amarī akryk mē mar o akrī nē axpēn mā akapēr o akrī hkēt nē.³⁵ No kot kaj mē tee ri mēmoj ma nē mar mex kēt japēr tā hā axpēn kukjēr kēt nē. Ām akryk arī mar o akrī. Hāmri nē akupym anhōrkwy hwyr tē nē rī kormā hā amjēn kukja. Nom kot ka mē apikuprōnh xà hā ixkre kamā axpēn mā akapēr o akrī nhūm mē amjēnjaja tee ri ja hā mē apumu nē hpijaàm nē.

³⁶ E na pa ã Tīrtūm mā amnhī jarēnh xà hā ixkre kamā tanhmā mē pahte amnhī nhīpēx to hā mē amā karō anē. Tā te mē apē ja mex kēt pyràk. Kwa mon ka wem ja ma nhūm mē apē omnuj nē? Xà mē ate Tīrtūm kapēr mar mex o ijakrenh kōt na ka mē ã ajamaxpēr anē? Xà na pre Tīrtūm mē akumrēx mā kapēr? Hā na ka mē ã ajamaxpēr anē? Rȳ xà mē kapxipix mā na pre kapēr? Hā na ka mē ixkapēr ma nhūm mē apē omnuj nē? Nà ixkumrēx na pa pre mē awyr inhmōr nē mē amā Tīrtūm kapēr jarēnh kēnā kot ka kēt mē axtem nē ã ajamaxpēr anē.³⁷ Kot kaj mē atō ã ajamaxpēr anhŷr japēr nē ajamaxpēr o:

—Nà na pre Tīrtūm tanhmā inhmā kapēr to pa ô ri mē kām ixujarēnh mex o ri ixpa.

Anhŷr o ajamaxpēr. Rȳ ajamaxpēr o:

—Nà na pre Tīrtūm Karō mē kaxyw tanhmā ixto pa û hā tanhmā mē ho mex to ho ri ixpa.

Anhŷr o ajamaxpēr. Kot kaj mē ã ajamaxpēr anē hāmri nē māänēn pa ã ixte amnhī nhīpēx anhŷr ã

ixpumunh mex kurê kumrēx. Amnhī pyrà nẽ ixte Tīrtūm nhŷ hã mẽ kãm ixkapēr xwŷnh ã ixpumunh nẽ hã ijarênh kurê kumrēx. ³⁸ Nom koja ja hã ijarênh kêt ka mẽ ja hã omu hãmri nẽ tanhmã kot mẽ amã kapēr toja ma nẽ ãm ama.

³⁹ E Kris kôt ixtō nẽ ixtōxaja. Kêr ka mẽ amnhī to Tīrtūm Karõ wŷ kê ma mẽ ate mẽ kãm Tīrtūm kapēr jarênh o ri apa kaxyw mẽ ato mẽ axihty.

Nẽ koja mẽhõ kãm nhãm mẽ kapēr õ ho kapēr prãm ka mẽ ja nẽ kãm akapēr kêt nẽ. Kwâr mãmrí ã amnhī nhípêx anë. ⁴⁰ Nom kêr ka mẽ ate Tīrtūm mã amnhī jarênh xà hã ixkre kamã axpẽn pãnhã axpẽn mã akapēr nom anhípê kãm akapēr hkêt nẽ.

15

*Kris akupŷm htîr kumrêx ã harênh
Atre 2.23-36, 10.39-41; Wam Korít 6.14*

¹ E Kris kôt ixkwŷjaja. Kot paj axte mẽ amã Jejus kot mẽ panê tanhmã amnhī nhípêx to hã harê ka mẽ inhma. Na pa pre ra mẽ amã ja jarê ka mẽ ama nẽ hkôt amnhī xunhwŷ. Nẽ hkôt amnhī nhípêx mex o ri apa. ² Na pa pre mẽ amã harê ka mẽ amnhī kaxyw kãm ajamaxpêr tŷx nẽ nhûm Tīrtûm mẽ ato hkra. Tã ka htem arî kapēr kôt amnhī nhípêx mex o ri apa. Koja mẽhõ kot Tīrtûm kapēr mar tã amnhī kaxyw hkôt hamaxpêr kêt nẽ nhûm Tīrtûm tee ri amnhī tã omu nẽ ho hkra hkêt nẽ.

³ Na pa pre amnhî krã hkôt mẽ amã tanhmã Kris jarênh to hkêt nẽ. Ixte kapēr mar xà hkôt na pa hte amnhî xô ri mẽ amã tanhmã harênh to ho ri ixpa. Jejus jarênhja na mex o kot mẽ ujarênh piitâ hakrenh par kumrêx. Tã tãm kot paj mẽ amã harê. Na pre Krisja mẽ pahte amnhî tomnuj pãnhã

amnhírer kaxyw mě panē ty. Tīrtūm kapēr ā kagà htūm kot hkukamā harēnh xà hköt. ⁴ Hāmri nhūm mě kēn kre kamā haxà nhūm kamā nōr o apkati. Nē axte hā apkati. Hāmri nhūm Tīrtūm akupým ho htīr. Kapēr ā kagà htūm kot hkukamā harēnh xà hköt. ⁵ Tā nhūm Simāw Pêtre kumrēx akupým htīr ā omu nhūm hpānhā Jejus nhŷ hā mě ahkre ho mě pa xwýnh maatijaja haxwýja omu. ⁶ Hāmri nhūm mě kot hköt mě pa xwýnh pē 500 jakrenh xwýnh piitā anhípē haxwýja akupým htīr kām omu. Na pre ra mě hkwýjaja ty nhūm mě hkwýjaja arī htīr nē pa. ⁷ Jakamā nhūm prem ra akupým htīr kām omu. Hāmri nhūm hpānhā Xiakreja omu. Nhūm hpānhā ý hā mě ahkre o mě pa xwýnh piitā omu. Akupým htīr kām omu. ⁸ Tā pa na pa pre ijaxwýja amnhí to hapu nē akupým htīr kām omu. Te ixpē mě hkra kot hapu pyrà nē amnhí to hapu nē omu. Na pre kaxkwa kamā inhmā kapēr o xa pa ixprī hā omu. ⁹ No mě kot ixpyrà nē Kris nhŷ hā mě ahkre ho mě pa xwýnh maati hkwýjaja na mě mex o kot ijakrenh. Na pa pre hte mě hkīnhā amnhí tomnuj týx nē. Jao Kris pē hkrajē homnuj týx o ri ixpa. Tā hköt amnhí xām hāmri nē tee ri ā amnhí nhípēx anhýr ā amnhí pumu nē amnhí kamā ixpijaàm týx nē. Jakamā na pa hte Kris nhŷ hā kapēr jarēnh o ixpa hā amnhí pumu nē ixte hköt amnhí xām kêt ri tanhmā ixte amnhí nhípēx toja mā ijamaxpēr nē ixpijaàm nē. ¹⁰ Na pa pre amnhí tomnuj týx o ixpa htā nhūm Tīrtūm arī kām ijapē nē. Nē ixkamā ukaprī nē. Pa pre hköt amnhí xām nhūm ixto hkra pa ra kām tanhmā amnhí nhípēx to mex rāhā ho ixpa. Jakamā na hte tee ri amnhí tā ixpumu nē tanhmā hamaxpēr to hkêt nē. Rȳ hamaxpēr o:

—Hêxta waa nē. Inhmā Pawre japē nē ixte ho mex tā nhūm ixs̄kōt amnhī nhīpēx kêt kumrēx.

Anh̄yr o tee ri hamaxpēr kêt nē. Na pa hte kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ixpa rūnh o ū hā mē kapēr o pa xwȳnh kwȳjē jakre ho ixpa. Nom amnhī krā hkōt mē ahkre hkēt nē. Ja kaxyw na pre Tīrtūmja ixto ixihtȳx pa ū hā kām tanhmā amnhī nhīpēx to ho ri ixpa nhūm ja hā ixpumu nē hkīnh nē.

¹¹ Nē Jejus jarēnhja ām pixii. Axtēm hō hkēt. Nē ū hā mē ahkre ho mē pa xwȳnhjē kapērja nē pa ixte mē amā harēnhja kot axpēn pyrāk. Harēnh tipxi. Kris kot mē pahte amnhī tomnuj mȳrapē mē panē htyk nhūm Tīrtūm kot akupȳm ho htīr ā wa harēnhja na pa hte pix jarēnh o ri mē akōt ixpa. Ka prem inhma nē amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr tȳx nē.

*Tīrtūm kot akupȳm mē pahtō mē pahtīr ā harēnh
Rukre 20.37*

¹² Nē kwa ra ixte mē amā Kris htyk nē akupȳm htīr ā harēnh tā ka xep mē akwȳjaja axtem nē mē htyk nē akupȳm mē htīr kêt ā mē hkamnhīx o ri apa. ¹³ Kwa mē ajamaxpērja mex kêt. Kēp apu ām hāmri mē ate ā mē harēnh anh̄yr ronhȳx pre Kris haxwȳja akupȳm htīr kêt nē. Nhȳx pre htyk o ty.

¹⁴ Nē kēp apu Kris akupȳm htīr kêt ronhȳx pa mē ām mē amā kapēr jarēnh o ixpa kaprȳ. Ka mē ajaxwȳja amnhī kaxyw hkōt ajamaxpēr kaprȳ.

¹⁵ Nē kēp ām akupȳm mē htīr kêt ronhȳx pa mē ixte mē amā Tīrtūm kapēr jarēnh o ri ixpa xwȳnhjaja mē amā ho ixēx o ri ixpa. Na pa htem mē amā Tīrtūm ra kot akupȳm Jejus

o htír ã haréñh o mě akôt ixpa. Tä kêp apu akupým mě htír kêt ronhýx pa mě ãm mě amã haréñh o ixêx.

¹⁶ Ně kêp apu akupým mě htír kêt ronhýx pre Kris haxwýja akupým htír kêt ně. Nhýx pre ãm amarí tyn hapêx.

¹⁷ Ně Kris amarí htyk ně hapêx ronhýx kot pu mě ri amnhí kaxyw hkôt pajamaxpér ně hkôt amnhí xunhwýr kaprý.

Ně Kris amarí htyk ně hapêx ronhýx pre Tírtúm Jejus kukwak ri mě panê mě pahte amnhí tomnuj o hapêx kêt ně. Nhýx pu mě pahtpiitâ nhýrmá ma kuwy hwýr pajapêx pa.

¹⁸ Ně kêp apu Kris htyk ně hapêx ronhýx ra mě kot amnhí kaxyw hkôt hamaxpér tâ ra htyk xwýnhjaja ma mě kot amnhí tomnuj mýrapê kuwyta wýr hapêx.

¹⁹ Ně kêp apu Kris htyk kumrêx ně hapêx ronhýx pu mě kormá pahtyk kêt xwýnhjaja tee ri amnhí wýr kamá pajamak o ri papa kaprý. Ně pahtpê hkra hã amnhí jaréñh kaprý. Jao pahkaprî htýx o měmoj piitâ hakrenh par kumrêx ně ri papa.

Kris kumrêx akupým htír ã haréñh

*Atre 26.23; Sikûn Korít 4.14; Piripos 3.10-11;
Wam Tesarõn 4.15-18; Apokarip 20.1-15*

²⁰ Nà mě htyk ně nhýrmá akupým mě htír kêt ã mě haréñhja kot anhýr kêt. Ra Tírtúm kot akupým Kris o htír jakamá koja määñen hkra htyk xwýnhjaja nhûm mě piitâ Jejus pyrà ně nhýrmá akupým mě ho htír pa. Jakamá na pu htem Kris

akupỹm htīrja mā pajamaxpēr nē amnhī kukamā pajamaxpēr o:

—Nà ra Tīrtūm kot akupỹm Jejus o htīr jakamā koja uràk nē nhÿrmā akupỹm mē pahte hköt amnhī xunhwyr xwÿnh piitā mē pahto mē pahtīr. Nà koja ã mē panhípêx anē. Ja kaxyw àhpumunh tÿx kumrëx xwÿnh kēnā. Anē.

21 Nē amnepêm na pre Tīrtūm my kot waja nhÿpêx. Hämri nhÿm kot tanhmā amnhī tomnuj to ho ra mē htykja o hkrax. Tā nhÿm wamta kôt my hōta wamta rom amnhī to mex o mē htyk tā akupỹm mē ho htīr o hkrax. **22-23** Tā mē pahpê wam my pê Atāw kanrēhā tàmnhwÿ jakamā kot puj mē uràk nē nhÿrmā ty. No ãm määnen mē pahpê Kris kraa. Kris kumrëx na pre akupỹm htīr. Tā koja nhÿrmā akupÿn mē pahwyr wrÿ hämri nhÿm Tīrtūmja kot hipêx pyrà nē akupỹm mē pahto mē pahtīr. Mē pahte hköt amnhī xunhwyr ã mē pahpumunh kôt akupỹm mē pahto mē pahtīr pa. No ãm kormā.

*Kris nhÿrmā kot mē htyk o hapêx ã harënh
Juāw 11.25; Rōmān 6.23; Wam Korīt 15.54; Sikūn
Ximotre 1.10; Eprēw 2.14; Apokarip 20.14*

24-28 Nē koja Kris arī mē ho amnhíptär rāhā nhÿm Tīrtūm mē kot kutā amnhī xunhwyr xwÿnhjê pê mē hihtyx xà ho hapêx pa. Kapēr ã kagà htūm kot ja jarënh kot:

Koja nhÿrmā Tīrtūm Kris kot kām mē ho amnhíptär kaxyw ãm. Anē.

Jakamā Jejus tapxipix koja mē ho amnhíptär o pa. Koja Tīrtūm pix mē ho amnhíptär kêt nē. Nom koja

pahi hkwýjê hõ axte nhãm mẽ ho amnhíptàr kêt kumrëx.

Tä mẽ kot mẽkarõmnuti hköt kãm tanhmã amnhí to ho mẽ pa xwýnhjaja koja Tírtüm ma amnhí nẽ kuwy hwýr mẽ renh pa. Nẽ měhtykja o hapêx nhãm měhõ axte htyk kêt kumrëx. Jakamã koja Jejus Kris měmoj punuj piitã ho hapêx nẽ Měpahpäm Tírtüm nhíhkram akupým měmoj piitã haxàr pa. Tírtüm jamaxpér xà hköt ã měmoj to anhýr par anẽ hãmri nẽ ïhkram měmoj jaxàr pa. Nẽ mãänẽn tãm kãm amnhí gõ. Jakamã nhãm Tírtüm tapxipix měmoj piitã ho amnhíptàr pa.

Mě htyk xwýnhjê jarënh

²⁹ Nẽ na hte mẽ pahkwýjaja kormã kêp Tírtüm kra hkêt tã Jejus kôt mẽ kot amnhí xunhwýr nẽ mě htyk xwýnhjê mã hamaxpér o pa. Hãmri nẽ mẽ kãm nhýrmã axte mẽ omunh prãm xàj mẽ uràk nẽ Jejus kôt amnhí xunhwýr nhãm mẽ hkrã kumrã. Tä akupým mẽ htír kêt ronhýx mẽ ãm ã pajamaxpér anhýr kapry. ³⁰ Nẽ paa. Na pa hte ma mẽ kãm Tírtüm kapér jarënh o ri mẽ hköt ixpa. Nhãm mẽ hkwýjaja ja hã inhma nẽ ixtã amñê pa mẽ mýrapê ixpunuj nẽ ri ixpa. No ãm amnhí to htýx nẽ arí ri mẽ kãm Kris kapér jarënh o ri mẽ hköt ixpa. Tä kêp ãm nhýrmã akupým ixtír mã kêt ronhýx pa tee ri ã amnhí nhípêx anhýr o ri ixpa kapry. ³¹ Na htem apkati mẽ ixtã tanhmã àmnênh to ho ri pa. Æm hãmri na pa mẽ amã ã mẽ harënh anẽ. Nom na pa hte tee ri amnhí kukamã ijamaxpér o ri ixkaprí nẽ ixpa hkêt nẽ. Mẽ kot ixpír mã tã pa hte mẽ ate Pahihti Jejus Kris kôt amnhí nhípêx mex ã mẽ apumunh kôt ixtã nẽ ri ixpa.

Nhūm te ixmlamā mēmoj kêt pyrak pa hte ri ixpa.
³² Na pa hte jar Epes kamā mē oprê xwýnhjê kutā amnhī to htýx pê mē kām Jejus kapēr jaréh o ri mē hköt ixpa nhūm mē kām mar prām kêt jakamā hā ixtomnuj týx nē. No nhýrmā ixtyk nē akupým ixtír mā kêt ronhýx pa mē kēp Kris kwý hkêt xwýnhjê jamaxpēr o ijamaxpēr nē mē uràk nē ijamaxpēr o: Ixte ixtyk ā arīgro pumunh kêt jakamā kot paj māmrī mēmoj piitā hkur o ri ixpa.

Nē māmrī mēmoj piitā ho ixlóm o ri ixpa.

Nē māmrī mēmoj piitā ri tanhmā ho ho ri ixpa.

Ixtyk nē axte ixte ā amnhī nhípêx anhýr o ixpare kaxyw ā.

Anhýr o nhýx pa ijamaxpēr o ixpa. Kēp ām Tírtüm kot akupým mē pahtír mā kêt ronhýx pu mē ā mē kēp Kris kwý hkêt xwýnhjê jamaxpēr anhýrja kôt pajamaxpēr pix o ri papa. No ām ja kot anhýr kêt.

³³ Na htem mēmoj jaréh o:

—Mē kot htýx ri amnhī tomnuj xwýnhjê hköt ri mē pa xwýnhjaja koja mē gaa nē mē kot amnhī nhípêx kôt amnhī nhípêx o ri pa. Anē.

Ām hāmri na ā mē haréh anhýrja. Jakamā kwa mē okora. Kēr ka mē ā amnhī nē mē kot amnhī nhípêx anhýr o mē pa xwýnhjê pumunh mex o ri apa. ³⁴ Kwa mē tokyx mē ate tanhmā amnhī tomnuj to hā amnhī pumu nē axte ā amnhī nhípêx anhýr kêt nē. Nē mē ate Tírtüm kot akupým mē ho htír kêt ā haréh xwýnhjaja. Te mē ate Tírtüm kot amnhī nhípêx ā omunh kêt pyrak. Tā mē ate tokyx ja hā amnhī pumunh nē amnhī kamā apijaám kaxyw na pa ā mē amā ixkapēr anē.

*Mē panhī nyw jarēnh
Rukre 20.34-36; Rõmān 8.10-11; Sikūn Korít 5.1;
Piripos 3.20-21*

35 Nē mān ka mē atō akupŷm mē htîr ã mē harēnh ma nē tee ri mē hkukamā ajamaxpēr nē hā ri tanhmā axpēn kukjér to nē axpēn mā:

—Kwa tanhmā koja we Tîrtûm akupŷm hkra htyk xwŷnhjê ho htîr to? Ra mē htyk nē mē ī katōk nē hapêx par mā kēnā. Tanhmā kot wem amnhî to nē akupŷm htîr? Nē tanhmā koja we mē ī nywja kute wehe? Anē.

36 Nà na ka mē atŷx ri ã ajamaxpēr anē nē tee ri mē hkukamā ajamaxpēr. E kot paj ixprî hâ ja hâ ejêp jarê ka mē inhma. Nà na htem mêmô y hkre. Te mē kot mē htyk jaxâr pyràk o hipêx nē hkre nhûm hikwŷ nē gaa nē higrôt hapôj. Nom te kêp mêmô yta pyràk kêt. **37** Âm hy pix na htem hkre. No higrôt kre hkêt nē. Rỳ tanhmân pâr nywja kre hkêt nē. Âm hy pix na htem hkre. Tâ nhûm higrôt hapôj nē hprêk nē gaa nê ô. **38** Tîrtûm na hte hamaxpêr xâ hkôt tanhmā ho nhûm higrôt hapôj nē hprêk nê ô. Tâ ja pyrà nê kot puj mē Tîrtûm jamaxpêr xâ hkôt pahtyk tâ koja akupŷm mē pahtîr nē mē pamâ mē panhī nyw gô.

39 Nē mêmô hy piitâ te kot axpêñ pyràk kêt. Ahpŷnhâ na. Ja pyrà nê ahpŷnhâ ri mêmôj piitâ ī. Na axtem mē panhī nê axtem mry nhî nê axtem àk nhî nê axtem tep nhî. Mêmôj piitâ ahpŷnhâ ri ī.

40-41 Nê kaxkwa kamâ haxwŷja mêmôj piitâ ahpŷnhâ no ãm muxre. Mytija mex. Nê mytwrŷreja axte mâ no ãm haxwŷja mex. Nê kanhêti haxwŷja mex. Haxwŷja axte mâ. Kamâ

hkwý hpôk kryre nẽ kamã hkwý hpôk rũnhti no ãm piitã mex.

Nẽ jar pika ja kamã haxwýja mẽmoj piitã mex. No ãm te kot kaxkwa kamã mẽmoj jarir xwýnhja mex pyrak kêt. Axtem na raa.

42 Tã koja mẽ panhã nywja haxwýja axte mã. Te kot panhã htum pyrak kêt. Na htem ty nhum mẽ ma mẽ o mra nẽ mẽ hagjê. Nhum mẽ hikwý nẽ gaa nẽ ī rerek nẽ hapêx. Tã koja Tirtum akupym tanhmã mẽ pahtir to pu mẽ hpanhã pamex kumrêx. Hämri nẽ axte mã mẽ panhã nyw mex o mex jakamã koja axte htyk nẽ ī rerek kêt nẽ.

43 Na htem ty nhum mẽ hagjê nhum htyk xwýnhta tanhmã amnhã to hkêt nẽ amarí hikwý. Omnuj nẽ ī nhenhek nẽ hikwý. Tã koja Tirtum akupym mẽ ho mẽ htir nẽ mẽ kãm mẽ ī nyw go nhum mẽ hpanhã mex kumrêx nẽ hihtyx nẽ Tirtum nhõ krí kamã pa ho pa.

44 Mẽ htyk nhum mẽ kot mẽ hagjênh xwýnhjaja na htem arí ī htum ã hikwý. ãm jar pika ja pix kãm ri mẽ papa kaxyw na mẽ panhã htumja. No mẽ panhã nywja axtem Tirtum nhõ krí kamã ri mẽ papa kaxyw jakamã koja mẽ panhã nywja axte mã. Tirtum Karõ koja mẽ pamã kugõ.

*Mẽ panhã nyw te kot Kris nhõ pyrak ã harënh
Rukre 20.34-36*

45-46 Nẽ Tirtum kapér ã kagà htum kot Ataw jarënh kot:

Na pre Tirtum my kot wa Atawja nhipêx. Jakamã Ataw kêp pika nhõ xwýnh na pre. Anë.

Ã Ataw jarënh kot anhýr. Ja pyrà nẽ na pu htem pakatorxa nhõhy rûm pajapôj nẽ Ataw pyrà nẽ

pahpē pika nhō xwȳnh. Tā nhūm Atāwja pa nē gaa nē hpigēt nē ty. Jakamā kot puj mē uràk nē papa nē gaa nē ty. Nom nhūm Krisja Atāw kurom kēp akupȳm mē ho mē htīr xwȳnh jakamā kot puj mē pahpē hkwȳjaja Atāw pyrà nē nhȳrmā mē pahtyk tā nhūm Kris akupȳm mē pahto mē pahtīr. Hāmri nhūm Tīrtūm Karō mē pamā mē panhī nyw gō pu mē axte pahtyk kēt nē. Pānhā axte mā mē pahpē kaxkwa nhō xwȳnh.

⁴⁷ Nē Atāw na pre Tīrtūm pika ho hipēx nē ho htīr nhūm ri pa. Nom Kris na pre Atāw rom kaxkwa rūm mē pahwȳr wrȳ. ⁴⁸ Tā mē pahpē pika nhō xwȳnhjaja te mē pahpē Tīrtūm kot wam my nhīpēx xwȳnhta pyràk. No mē pahte kaxkwa hwȳr ma papa mā xwȳnhjaja te mē pahte kaxkwa rūm my kot mē pahwȳr wrȳk xwȳnh Krista pyràk. ⁴⁹ Tā kormā mē pahpē pika nhō xwȳnh jakamā te mē pahpē my pika ho hipēx xwȳnhta nhī pyràk. Nom kot puj mē nhȳrmā ty hāmri nē hpānhā te pahpē kaxkwa rūm my kot mē pahwȳr wrȳk xwȳnhta nhī pyràk.

*Axte mē pahtyk kēt kumrēx ã mē pajarēnh
Juāw 11.25; Sikūn Korīt 5.4; Wam Tesarōn 4.13-18*

⁵⁰ Nē kot puj mē panhī htūm rāhā Tīrtūm nhō krī hwȳr paxàpir kēt nē. Panhī htūm na hte ty nē rerek nē hapēx. Jakamā koja Tīrtūm Karō mē pamā mē panhī nyw gō pu mē rī kormā ma õ krī hwȳr pajapēx pa nē kamā papa ho papa.

⁵¹⁻⁵² E mē inhma. Na pre kormā Tīrtūm mē amā mēmoj to amnhīrīt kēt tā ra inhmā ho amnhīrīt. Jakamā kot paj ū hā mē amā harē ka mē inhma.

Nà kot puj mē pahipiitā mē pahtyk kêt nē. Koja nhýrmā Tírtūm kapēr o mē wrýk xwýnhjê hōja mē pamā pifti kakô. Mē pajaeér pê hkakô. Hāmri nhūm Tírtūm kra ra mē htyk nē mē hikwý xwýnhjaja akupým ī nyw o htír kurê kumrēx. Nē kormā mē pahtyk kêt xwýnhjaja kot pu mē mē pahtyk kêt ri mē uràk nē panhī nyw kurê kumrēx. Hāmri pu mē pahipiitā pahtír o pahtír tūm nē papa. ⁵³ Koja Tírtūm mē panhípêx o te mē pahte paxê htūm o papinhípanh nē hpānhā paxê nyw jagjênh pyràk. Jao mē panhī htūm o hapêx nē hpānhā mē pamā mē panhī nyw gō pu mē axte pahtyk kêt kumrēx nē ri papa ho papa. ⁵⁴ Tírtūm kapēr ã kagà htūm kot ja jarênh kot:

Na ra Tírtūmja mēhtyk ho hapêx pa. Anē.
 Te ra kot ho hapêx par pyràk o ã harênh kot anhýr. No ãm kormā. Jakamā kot puj mē nhýrmā panhī nyw nē ri papa nē mē pahtō axte pahtyk kêt kumrēx. ⁵⁵ Mē pahtykja te mē kot makre par nhūm axte kot mē hkamnhwýr kêtja pyràk. Urà nē koja Tírtūm akupým mē pahto mē pahtír pu mē axte pahtyk kêt nē. Nē axte ri pamā ma hkêt nē papa. Nē axte paxà hkêt nē. ⁵⁶ Tírtūm kapēr ã kagà htūmja ã mē pakukamā mē pajarênh kot anhýr. Mē pahte amnhī tomnuj xwýnh jakamā kot puj mē nhýrmā ty. ⁵⁷ Nom nhūm Tírtūm àhpumunh týx o àhpumunh týx jakamā na hte Pahihti Jejus Kris kukwak ri mē pahte hkôt amnhī xunhwýr xwýnhjê nē mē pahte amnhī tomnuj rênh pa. Pu mē nhýrmā mē pahtyk tā nhūm akupým mē pahto pahtír.

Mē pahte Jejus mā tanhmā amnhī nhípêx mex to

hā mē pamā karō

Karatas 6.9; Korosē 1.10

⁵⁸ Jakamā e kwa Jejus kôt i xkwŷjaja. Kêr ka mē arī Pahihti Jejus kôt mān amnhī xunhwŷr tŷx rāhā ho ri apa. Nē kapēr kôt pix mā ri amnhī nhîpêx rāhā nē kām tanhmā amnhī nhîpêx mex to ho ri apa. Kot kaj mē ã amnhī nhîpêx anē hāmri nē kām tanhmā amnhī nhîpêx to kaprŷ ho ri apa hkêt nē. Ām hāmri kām mēmoj to anhŷr mex rāhā ho ri apa.

16

Mē kēp amrakati xwŷnhjê jarēnh

Atre 11.27-30; Rōmān 15.25-27; Sikūn Korīt 8.1-24, 9.1-5; Wam Ximotre 6.18

¹ Nē na pa pre krī pê Karatas kamā tanhmā Jerujarē kamā Kris kwŷjê jarēnh to. Ijaew kwŷ kot mē pahpyrâ nē Jejus kôt amnhī xunhwŷr ã mē harē nē mē kēp amrakati hā mē harē hāmri nē mē kām:

—E. Kwa kêr ka mē kām mē akàxpore hkwŷ ho akuprō nē ma mē hwŷr amē.

Anhŷr o mē kām ixkapēr. Jakamā kwa kêr ka mē urâk nē mē kaxyw mē kām kàxpore hkwŷ ho akuprō. ² Mē panhō arīgromnu pê sap ã hkwŷ ho akuprō. Kot kaj mē akàxpore rax japêr nē mē kaxyw hkwŷ ho rax nē axi. Nom kot kaj akàxpore grire japêr nē mē kaxyw mē kām ho grire nē agō. Kêr pa mēmo arīgro hā ma mē awŷr mō ka mē ra mē kaxyw ho apikuprōnh rax nē.

³ Nē ma mē kot mē kām ho mōr mā xwŷnhjaja ka mē i xkutêp mē akwŷjê rē. Kêr pa pôj nē mē omu hāmri nē mē kaxyw kagà nhîpêx nē kamā mē harē. Nē mē kām kugō nhûm mē ma Jerujarē hwŷr

kàxpore mē ro hā amnhī kôt o mō nē mē kām kugō. Mē kot kamā harēnh nē mar hāmri nē mē kamjaja mē ate mē kaxyw mē rēnh ã mē ajarēnh ma. ⁴ Rȳ kot ka mē amā mē hköt inhmēnh prām nē māmrī mē hköt inhmē pa ma mē hköt mō.

*Pawre kot amnhī kukamā amnhī jarēnh
Atre 19.21-22*

⁵ Nom kot paj tokyx mē awȳr inhmōr kêt nē. Kot paj ja rūm ixfkato nē hpānhā ma pika pê Masetōn wȳr mō. Hāmri nē mē hköt ixpa grire nē ma kormā mē awȳr Korít wȳr mō. ⁶ Hāmri nē pôj nē mē akôt ri ixpa ryy nē. Nē ixtā amgrà pixi nē hapēx nē rī kormā ma axte nhām krī hō hwȳr mō. Nē inhnojarēt ka mē ixto Tīrtūm wȳ nē inhmā ixāpkur xà hkwȳ gō pa ma mē hwȳr pry hā hkur o mō. ⁷ No ixte mē awȳr ixpōx nē tokyx mē akurūm ixfkator nē hpānhā ma nhām krī hō hwȳr inhmōrja na inhmā hprām kêt. Jakamā koja Tīrtūm kām ja mex pa arī ri mē akôt ri ixpa hā ixtā mytwrȳ xohtō nē tokyx ma nhām inhmōr kêt nē. ⁸ Kot paj kormā jar Epes kamā ri ixpa rāhā nhūm mē hkīnh pê Pētekos kato nē hapēx pa rī kormā ma Masetōn wȳr mō. ⁹ Na pa hte jar kormā mē kām Jejus kapēr jarēnh o ri mē hköt ixpa nhūm mē ohtō nē inhmar o pa. Mē kām mar prām. Tā no nhūm mē hkwȳjaja ohtō nē mē kēp ja omnuj nē nhūm mē hā ixkamā gryk nē ixtomnu o pa.

*Mē kot Ximotre ho mex ã mē harēnh
Hapuhā Juāw 5*

¹⁰ Nē kwa koja Ximotre mēmo arīgro hā mē awȳr pôj ka mē omu nē ho mex nē. Nē mē amnhī nhōrkwȳ hwȳr awȳr kē mē akutā apkur o pa. Na hte

ixpyrà nē Pahihti Jejus mā tanhmā amnhī nhípêx to mex o pa. ¹¹ Kormā mē pahkīnhā nyw tā kér ka mē tee ri ja hā omu nē ri axpēn mā tanhmā harēnh to hkêt nē. Mē ām akapēr mex pix o kām akapēr. Nē koja akupŷn nojarêt ka mē pry hā kām apkur xà hkwŷ gō kē mex pê man akupŷn ixwŷr mō pa tokyx omu. Kot paj jar mē pahkwŷjê mē akupŷn hpôx kamā ijamat o ixpa.

¹² Nē na pa hte xatā jar mē pahtō Aporja ma mē awŷr mōr kaxyw mē awŷr hano. Kot jar mē pahtō hkwŷjê mē ma mē awŷr mōr kaxyw. Nom kormā. Koja xep mē jar tanhmā amnhī to hpa nē rī kormā ma mē awŷr mō.

*Kagà jatur xà kamā Pawre kot mēmoj tā karō
Epes 6.10-12; Sikūn Ximotre 1.7; Wam Pêtre 5.8-9*

¹³ E kwa kér ka mē arī amnhī wŷr Jejus kamā ajamat rāhā ho ri apa. Nē hamār pê kutêp tām amnhī nhípêx o ri apa. Nē amnhī kaxyw hkôt ajamaxpēr tŷx rāhā nē.

¹⁴ Nē mē amā axpēn kīnh pê tanhmā axpēn to mex to.

¹⁵ Mān ka mē ra Estepti mē hkwŷjê jarēnh ma. Mē hkumrēxaja na prem pika pê Gres kamā Kris kôt amnhī xunhwŷ. Tā xep mē ra Kris kôt hkwŷjê ho mex o ri mē hkôt pa. ¹⁶ Kér ka mē ā mē kot amnhī nhípêx anhŷr xwŷnhjê kapēr ma nē hkôt ri amnhī nhípêx o ri apa. Mē kot Kris mā mē ajamār xwŷnh piitâ kér ka mē kapēr ma nē mē hkôt ri amnhī nhípêx mex nē.

¹⁷ Nē ota Estepti nē Akajkre nē Putunatreta na mē ra jar pój. Pa mē Sostenes mē wa mē omu nē wa ixtkīnh nē. Te ixte mē apumunh nē ixtkīnh tŷxta

pyràk. ¹⁸ Na xep prem ma mē awýr mō nē tanhmā mē amā kapēr to ka prem mē ama nē akīnh nē. Tā mē ra amnē ixwýr mō nē tanhmā inhmā kapēr mex to pa mē kuma nē ijaxwýja ixkīnh nē. Kwa kēr pu mē ã mē kot mē panhípêx anhýr xwýnhjê ho mex o papa.

¹⁹⁻²⁰ Nē ota jar pika pê As kamā Kris kôt mē pahkwýjaja piitā mē awýr hpēr mē. Nē Akir mē hprō Prisireja wa. Nē wa ūrkwý kamā mē kot Tīrtūm mā amnhī jarēnh kaxyw mē pikuprōnh xwýnh piitā mē awýr hpēr mē.

Nē kēr ka mē nhýri axpēn pumu nē mē apê Kris kôt mē ate axpēn to atō nē atōx ã axpēn mā akapēr mex nē akīnh nē.

²¹ E kot paj kagà jatur xà kamā inhíhkra ho mē amā amnhī nhíxi nhípêx ka mē omu. Koja inhmā ixkapēr ã kagà xwýnhta ja hā kagà hkêt nē. Pa kot paj hipêx. Ixpê Pawre na pa ã amnhī nhíxi nhípêx anē ka mē omu.

²² Nē kwa kēr ka mē arī amā Pahihti Jejus kīnh o ri apa. Koja mēhō kām hkīnh kêt hā koja Tīrtūm ja hā homnuj týx kumrēx.

E “maranat.” Mē pakapēr kām na htem maranat jarēnh o: “Kwa tokyx akupýn mē ixwýr wrý Pahihti.” Anē.

²³ E kē Pahihti Jejus Krisja mē ato mex nē mē akutā nojarêt rāhā ho pa. ²⁴ Ixpyrà nē mē apê Jejus Kris kwý jakamā na pa hte inhmā mē akīnh nē.

Tā ãm ja pix. Ixpê Pawre na pa ã mē awýr kagà nhípêx nē mēnh anē.

Tírtūm kapér ã kagà nyw New Testament in Apinayé (BR:apn:Apinayé)

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apinayé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Apinayé [apn], Brazil

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apinayé

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

ci

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
383a4e22-34cd-505f-9cc2-2f9921e7aa9f